

Noćni maraton 2017.

Godišnji finansijski izvještaji 2017.

GRAWE Hrvatska d.d.

📞 +385 1 3034 000

Ulica grada Vukovara 5
10000 Zagreb

🏠 www.grawe.hr
✉ info@grawe.hr

Sadržaj

Tijela Društva.....	5
Izvještaj Uprave i nefinansijsko izvješće.....	7
Izvještaj Nadzornoga odbora.....	17
Finansijski izvještaji za 2017.....	19
Izvještaj o finansijskom položaju na 31.12.2017.....	20
Izvještaj o promjenama kapitala	23
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje 1.1. – 31.12.2017.....	24
Izvještaj o novčanim tokovima.....	27
Računovodstveni standardi i načela i računovodstvene politike.....	29
Bilješke uz finansijske izvještaje	46
Ostali podaci.....	77
Imovina za pokriće tehničkih pričuva.....	82
Korporativno upravljanje	84
Izvještaj o rizicima	86
Izvještaj upravitelja matematičke pričuve i ovlaštenog aktuara.....	94
Izvještaj upravitelja matematičke pričuve	94
Iz izvještaja ovlaštenog aktuara	95
Izvješće neovisnog revizora.....	98
Izjava Uprave	106
Popis kratica, slika i tablica.....	108

Radi lakše čitljivosti u ovom dokumentu se za označavanje osoba koristi muški gramatički rod. Svi izrazi za označavanje osoba upotrijebljeni u muškom gramatičkom rodu podjednako se odnose i na osobe ženskog spola.

Prilikom zbrajanja zaokruženih iznosa ili postotaka moguće je pojavljivanje računske razlike.

Podaci o stanju tržišta osiguranja preuzeti su iz statističkih izvještaja Hrvatskog ureda za osiguranje (HUO) koji su bili dostupni na dan sastavljanja ovog izvještaja.

Tijela Društva

Glavna skupština
na kojoj je zastavljen cjelokupni temeljni kapital Društva

Nadzorni odbor

predsjednik Nadzornoga odbora
dr. Othmar Ederer, predsjednik Uprave GRAWE-Vermögensverwaltung

zamjenik predsjednika Nadzornoga odbora
mag. Klaus Scheitegel, generalni direktor, predsjednik Uprave Grazer Wechselseitige Versicherung AG

članovi Nadzornoga odbora

dr. Günther Puchtler, član Uprave GRAWE Vermögensverwaltung
Erik Venningdorf, dipl. techn., član Uprave GRAWE Vermögensverwaltung
Maja Petriček, dipl. iur., predstavnica radnika

Uprava

predsjednik Uprave
Igor Pureta, mag. ing., MBA

članovi Uprave

mag. Gerald Gröstenberger, MBA, do 30.6.2017.; član Uprave Grazer Wechselseitige Versicherung AG,
Nataša Kapetanović, dipl. ing.
mr. sc. Adriana Tomić, dipl. oec., od 1.8.2017.

Izvještaj Uprave i nefinancijsko izvješće

Grawe Hrvatska d.d.

Društvo **GRAWE HRVATSKA** (u dalnjem tekstu: Društvo) osnovano 1993. kao Prima osiguranje d.d., razvilo se od osiguravatelja koji je prvenstveno bio usmjeren na ponudu proizvoda životnih osiguranja u osiguravatelja koji nudi sveobuhvatnu paletu proizvoda za osiguranje imovine i osiguranja osoba. Prijepajanjem društava Adria osiguranje, sa sjedištem u Puli, i Slavonija osiguranje, sa sjedištem u Osijeku, 2001. godine, i uvođenjem skupine osiguranja motornih vozila u postojeću ponudu Društvo je utvrdilo svoju tržišnu poziciju kao kompozitno osiguravajuće društvo koje obavlja poslove životnih osiguranja i neživotnih osiguranja.

Društvo je pouzdan poslovni partner u odnosu prema osiguranicima i radnicima. Poslovanje je usmjerilo na pružanje usluga fizičkim osobama te malim i srednjim poduzećima svih vrsta djelatnosti. Suvremeni proizvodi povezani s finansijskom stabilnošću vrijedan su doprinos planiranju osobne budućnosti i dalnjem razvitku gospodarstva na opću društvenu korist.

Poslovni model i upravljanje rizicima

Poslovni model Društva postavljen je na način da povezuje usredotočenost na ključne skupine korisnika i uslužno orijentiranu brigu o korisnicima, te premije prilagođene riziku. U Društvu se poseban značaj pridaje međusobnom poštovanju, otvorenoj komunikaciji, međusobnom povjerenju i socijalnoj sigurnosti.

Održivo gospodarenje i odgovorno ulaganje kapitala smatramo našom obvezom prema korisnicima i društvu. Sklapanje višegodišnjih ugovora odlika je ponajprije ugovora o životnom osiguranju. Dosljednom politikom preuzimanja rizika, opreznom izradom cjenika koja jamči premiju prilagođenu riziku, pružanjem savjeta u skladu s potrebama korisnika od strane kvalificiranih partnera u prodaji te stručno osmišljenom i vođenom politikom ulaganja, Društvo pruža dugoročno zajamčenu osigurateljnu zaštitu.

Usvajanjem interne *Politike sprečavanja sukoba interesa* Društvo pridonosi adekvatnom sprečavanju sukoba interesa i promicanju transparentnosti poslovanja čime se osigurava sigurno i stabilno poslovanje u skladu sa zakonskim i regulatornim zahtjevima. Na taj način Društvo daje svoj doprinos održavanju povjerenja javnosti u sektor osiguranja kao i u cjelokupni finansijski sektor. Cilj je osvijestiti svim radnicima temeljne pravne i etičke zahtjeve koje u sklopu svojih zadataka moraju ispunjavati te ih učiniti transparentnim.

Društvo ne prihvata nikakav oblik korupcije niti podmićivanja. Svim je radnicima strogo zabranjeno kako direktno tako i indirektno nuđenje ili prihvatanje koristi ukoliko se time poslovne djelatnosti ugrožavaju ili ako nastaje bilo kakav oblik takvog dojma. Dodatno, Društvo preuzima odgovornost za prevenciju od pranja novca i financiranja terorizma te prati poslovnu politiku usmjerenu na rizik koja odgovara mjerodavnim zakonskim i regulativnim odredbama i nadzornim smjernicama.

Zaštita podataka o korisnicima, posebno stroga zaštita tajne o osiguranju i pridržavanje mjerodavnih zakonskih odredbi čine osnovu povjerenja korisnika društva **GRAWE**. Povjerljive informacije svih vrsta koje su dostupne tijekom poslovanja – u to se ubraju i informacije izvan vlastita područja djelovanja – ne smiju se koristiti za vlastite interese niti ih se smije učiniti dostupnima trećoj osobi. Svi su radnici dužni pridržavati se zakonskih odredaba o zaštiti podataka te spriječiti nedozvoljeni pristup osobnim podacima korisnika. Osobni se podaci korisnika smiju zaprimiti, pohraniti, obrađivati i prenositi samo ukoliko je to neophodno pri zakonitom izvršavanju zadatka.

Briga o okolišu sastavni je dio svakodnevnog poslovanja na svim razinama u Društvu, a očituje se, između ostalog, kroz zbrinjavanje ambalažnog otpada, zbrinjavanje iskorištenih tonera, nabavku uređaja visoke energetske učinkovitosti (poput klima uređaja), poticanje što više interne i eksterne e-komunikacije čime se utječe na smanjenju potrošnju papira i slično.

Rizici predstavljaju mogućnost odstupanja od planiranog cilja zbog slučajnih i nepredvidivih događaja u budućnosti, te kao takvi ne mogu se u potpunosti izbjegći, odnosno Društvo se ne može od njih izolirati. Kretanja na tržištu osiguranja, ali i sve druge promjene u okviru suvremenog standarda poslovanja, dovele su do toga da se rizicima treba upravljati na nove i sofisticirane načine. Iz tog razloga, Društvo je prije nešto više od deset godina počelo razvijati sustav upravljanja rizicima koji je danas postavljen na način da omogućava pravovremeno identificiranje svih postojećih i potencijalnih rizika, te da omogućava njihovo kontinuirano praćenje, mjerjenje i kontrolu. Osiguravatelji, kao profesionalni preuzimatelji rizika, znaju da rizici, sami po sebi nisu uvijek negativni. Iako uzrokuju nepoželjne posljedice, zapravo su bitni i potrebni za daljnji razvoj Društva. Pri tome se pazi na zdravu ravnotežu između njihovih potencijalnih negativnih učinaka s jedne strane, te potencijalnih pozitivnih učinaka s druge strane. O uspješnosti sustava upravljanja rizicima najbolje govori podatak o stupnju solventnosti Društva čiji se izračun upravo temelji na profilu rizičnosti i koji je već godinama višestruko iznad zakonski postavljene granice.

Osiguranici

Svakodnevno iznova dokazujemo kako su naši osiguranici u središtu naših aktivnosti. U ovom trenutku povjerenje nam ukazuje više od 100.000 osiguranika.

Provedeno istraživanje zadovoljstva korisnika pokazalo je da od 735 ispitanika njih 98% ima pozitivno iskustvo u kontaktu i suradnji s društvom *GRAWE*. Rezultati koji su ostvareni u prethodnim razdobljima potvrda su ispravno odabrane i postavljene strategije poslovanja Društva, a prvenstveno se očituje u činjenici da su naši korisnici prepoznali kvalitetu usluga koje nudimo, te nam u velikom broju, po isteku ugovora ponovno ukazuju povjerenje i iznova se odlučuju za naše proizvode.

Radnici

Osiguranicima i drugim korisnicima na usluzi su naši kompetentni radnici u internim odjelima i prodaji. Poslovanjem u 62 prodajna ureda širom Republike Hrvatske osigurana je naša zastupljenost u svim regijama, što je nužan preduvjet za pružanje kvalitetne brige o osiguraniku. Pored toga, u najznačajnijim središtima nalaze se regionalni uredi koji osiguravaju brz i nebirokratski postupak obrade odštetnih zahtjeva u slučaju nastupa štete.

Na dan bilance u Društvu je bio zaposlen 691 radnika (2016.: 640), uključujući članove Uprave. Udio zaposlenih u prodaji osiguranja s ukupno 517 radnika, od koji su 499 zastupnici i voditelji timova te 18 voditelji i direktori prodaje, čini 74,8% (2016: 462 ili 72,2%) ukupnog broja radnika.

Podatak o visokom prosječnom radnom stažu ostvarenom u našem Društvu ide u prilog činjenici da radnici Društva cijene radne uvjete koji se odlikuju usmjerenošću na postignuće i izraženom odgovornosti prema zaposlenima. Za razliku od globalnog trenda kojeg karakterizira sve češća promjena poslodavca, visina prosječnog radnog staža u internim odjelima iznosi približno 12 godina, a u prodaji oko 6 godina. Zahvaljujući činjenici da zapošljavamo visokokompetentne radnike, od kojih se većina dugo-ročno identificira s poduzećem, u mogućnosti smo optimalno koristiti naš kadrovski potencijal za održiv poslovni uspjeh. Prilikom zasnivanja radnog odnosa svaki radnik Društva se obavještava o Kodeksu poнаšanja koji je radnicima u svakom trenutku dostupan na intranet stranicama Društva i koji predstavlja

temeljne, obvezujuće oblike ponašanja i na taj način održava stavove i vrijednosti koje su mjerodavne u Društvu.

Sustav edukacije sa širokom ponudom internih i eksternih programa osigurava stjecanje potrebnih znanja za pružanje kvalitetne usluge i savjetovanja naših korisnika. Društvo je 2017. godine u taj segment uložilo oko 1,9 milijuna kuna. Održane su ukupno 132 edukacije u svim regijama Republike Hrvatske, od toga 50 radionica, 63 stručna seminara i 19 seminara iz područja osobnog razvoja. Razvojem i usavršavanjem zaposlenika kroz sustav edukacije postavljena je osnova za daljnji uspješan rad Društva.

Dioničar

Kao član Grupe *GRAWE* Društvo profitira od rezultata glavnih razvojnih aktivnosti koje se odvijaju unutar koncerna. S druge strane, naši radnici također stavlju svoja stručna znanja u službu svladavanja zajedničkih izazova. Radne skupine u kojima djeluju radnici društava kćeri iz različitih zemalja ostvaruju iznadprosječne rezultate od kojih imaju korist sva društva u sastavu koncerna.

Korporativni imidž i društvena odgovornost

Projekt „Pokreni“

Društvo je i u 2017. nastavilo s inicijativom „Pokreni“ kojoj je cilj potaknuti svoje radnike na sportske aktivnosti, odnosno potaknuti ih na usvajanje zdravih navika. U sklopu inicijative odabrana je udruga lječnika, zdravstvenog osoblja i roditelja djece s prirođenim srčanim greškama i drugim srčanim bolestima „Veliko srce malom srcu“ za koju su u 2017. prikupljeni trkački kilometri. Po prvi puta radnici Društva mogli su svojim prikupljenim trkačkim kilometrima osigurati udruzi dodatnu donaciju, u čemu su i uspjeli pa je ove godine ukupna donacija iznosila 100.000 kuna. U ostvarenju tog cilja 2017. godine sudjelovalo je 345% više radnika Društva nego godinu ranije. Krajem kolovoza u Zagrebu je održan *GRAWE*-ov četvrti noćni maraton kojim je među širokom publikom osnažena vjera u ostvarenje vlastitih snova i naglašen osjećaj ponosa brendom *GRAWE*. Ta jedinstvena utrka ove je godine nosila geslo *Uhvati mjesec* i cijelokupna je komunikacija bila usmjerena na ohrabrenje sudionika da slijede svoje snove. Na noćnom maratonu sudjelovalo je gotovo 2.000 trkača i trkačica, odnosno 20% više nego godinu ranije. Također, ove je godine na noćnom maratonu *GRAWE* predstavljalo 100 trkača, odnosno 15% ukupno zaposlenih.

Korporativno volontiranje

Tijekom rujna i listopada 340 radnika Društva volontiralo je na najvećem broju lokacija do sada, njih čak 18 na području cijele Hrvatske. Jedan radni dan proveli su pomažući jednoj od udruga ili ustanova koje su sami odabrali. Uređivali su prostore i/ili okoliš dječjih vrtića, škola, bolnica, domova za djecu, udruga za osobe s tjelesnim ili intelektualnim poteškoćama, doma za umirovljenike i skloništa za napuštenе životinje, čime je pokrivena većina ranjivih skupina društva. To je dobrodošla pomoć korisnicima ustanova i važan doprinos naših radnika jačanju identiteta Društva i stvaranju boljeg i humanijeg društva. Volontiranje je samo jedna od aktivnosti kojima Društvo potiče zaposlenike da budu aktivni i odgovorni članovi društva i pozitivan primjer.

Jačanje svijesti o značaju preventivnih pregleda

U listopadu, mjesecu obilježavanja borbe protiv raka dojke, proveli smo kampanju *Pokreni promjenu*, a u studenom, mjesecu borbe protiv raka prostate, podržali smo inicijativu *Movember* na način da smo kod novougovorenih polica dodatnog zdravstvenog osiguranja kao dodatnu pogodnost za osiguranike ukinuli karencu za obavljanje sistematskog pregleda te poklanjali dodatni UZV pregled dojke, odnosno prostate. Cilj akcije bio je pridonijeti jačanju svijesti o važnosti preventivnog pregleda dojke radi ranog otkrivanja raka, kao i podizanju svijesti o važnosti redovitih pregleda prostate.

Finansijska pismenost

Društvo je svjesno potrebe i važnosti podizanja finansijske pismenosti građana na jednu višu razinu, te je u skladu s time uspostavilo uspješnu suradnju sa studentskom udrugom Ekonomski klinika. Ekonomski klinika neprofitna je organizacija koja okuplja tim studenata Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, koji s mentorima pružaju usluge besplatnog savjetovanja građanima, poduzetnicima i neprofitnim organizacijama, te provode aktivnosti kojima je cilj podizanje opće razine ekonomiske pismenosti i poduzetničke klime. U sklopu spomenute suradnje, *GRAWE* kao društveno odgovorna finansijska institucija sponzor je projekta udruge Ekonomski klinika „Finansijska pismenost osnovnoškolaca“. Na taj način Društvo pridonosi boljem razumijevanju pojmove i proizvoda koji omogućuju finansijski sigurniju budućnost. Dodatno, Društvo već dugi niz godina aktivno sudjeluje i u aktivnostima povodom Svjetskog dana novca, kojima se nastoji skrenuti pozornost javnosti, osobito mladim, na važnost poznавanja finansijskih pojmove i odgovornog ponašanja s financijama. U izvještajnoj godini, preko 1.000 nastavnika i učenika nazočilo je na ukupno 32 prezentacije u organizaciji Društva.

Članstvo u strukovnim udrugama i udruženjima

Društvo je član Hrvatskog ureda za osiguranje (HUO) i Udruženja osiguravatelja pri Hrvatskoj gospodarskoj komori (HGK). Društvo podupire sudjelovanje svojih aktuara u aktivnostima Hrvatskog aktuarskog društva (HAD).

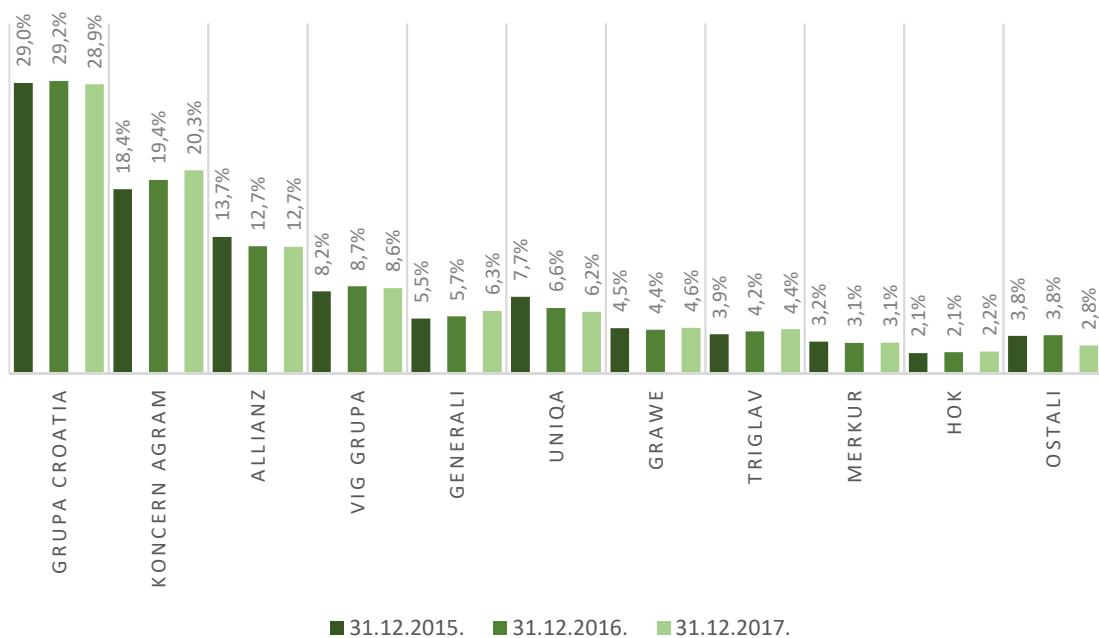
Tržište osiguranja u izvještajnom razdoblju

Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj je 2017. zabilježilo rast od 3,36%.

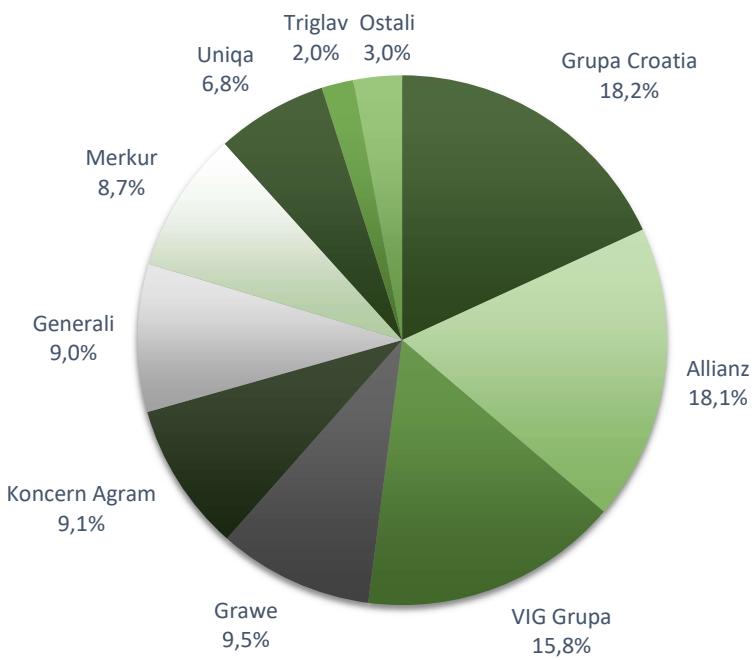
	2017. mil. kn	2016. mil. kn	Δ
Republika Hrvatska	9.056	8.760	3,4%
Životna osiguranja	2.940	2.918	0,8%
Neživotna osiguranja	6.116	5.842	4,7%
Grawe Hrvatska d.d.	413	384	7,6%
Životna osiguranja	278	254	9,8%
Neživotna osiguranja	135	130	3,5%

Talica 1: Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj i Grawe Hrvatska d.d. (zaračunata bruto premija)

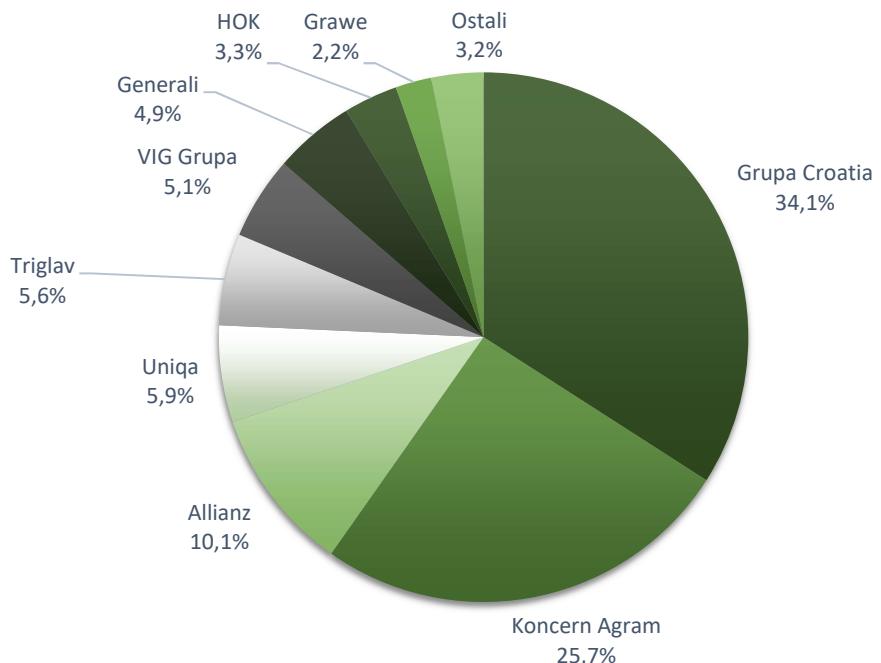
Najveći udio na tržištu osiguranja imaju Grupa Croatia osiguranje (Croatia, Croatia zdravstveno), koncern Agram (Agram životno, Euroherc, Jadransko), Allianz Zagreb i VIG (Wiener osiguranje, Erste osiguranje).

Slika 1: Tržišni udjeli na tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj (ukupna premija)

Slika 2: Tržišni udjeli 2017. u životnim osiguranjima

Slika 3: Tržišni udjeli 2017. u neživotnim osiguranjima

Premija

Ukupna zaračunata bruto premija Društva u obračunskom razdoblju iznosila je 412,9 milijuna kuna. (2016.: 383,6 milijuna kuna). Premija iz skupine životnih osiguranja sudjelovala je u ukupnoj premiji s 278,3 milijuna kuna (2016.: 253,5 milijuna kuna), a u skupini neživotnih osiguranja sa 134,6 milijuna kuna (2016.: 130,1 milijuna kuna).

	Zaračunata bruto premija			Zarađena bruto premija		
	2017.	2016.	Δ	2017.	2016. (pre-pravljeno)	Δ
	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	
Ukupno	412.939	383.646	7,6%	411.820	371.907	10,7%
Životna osiguranja	278.301	253.524	9,8%	278.354	253.591	9,8%
Neživotna osiguranja	134.638	130.122	3,5%	133.466	118.316	12,8%
Osiguranje od nezgode	15.713	16.276	-3,5%	16.289	14.353	13,5%
Osiguranje stambenih objekata	14.725	14.168	3,9%	14.696	11.180	31,4%
Osiguranje kućanstva	10.583	9.934	6,5%	10.443	8.247	26,6%
Ostala osiguranja imovine	22.419	21.909	2,3%	22.586	15.391	46,7%
Osiguranje industrije	1.628	1.538	5,8%	1.663	634	162,4%
Osiguranje motornih vozila	65.862	62.811	4,9%	64.000	65.327	-2,0%
Zdravstveno osiguranje	3.708	3.486	6,4%	3.789	3.184	19,0%

Tablica 2: Zaračunata bruto premija i zarađena bruto premija (s uračunatim ispravkom vrijednosti premije osiguranja i promjenom bruto pričuva prijenosnih premija); podskupine osiguranja prema internoj podjeli

Portfelj osiguranja¹

Prema podacima na 31.12.2017. broj ugovora o osiguranju, ukupno promatrano, je veći je za 10.600 ili za 3% u odnosu na prethodno razdoblje, te iznosi 353.732 (2016.: 343.132). U ukupnom portfelju životna osiguranja sudjeluju sa 107.635, a neživotna osiguranja sa 246.097 ugovora.

¹ Uključujući dodatni program *second opinion*.

Ukupna osigurana svota u životnim osiguranjima manja je za 1,4% u odnosu na godinu prije i iznosi 4.421,3 milijuna kuna.

	2017.	2016.	Δ
Ukupno	353.732	343.132	3,1%
Životna osiguranja	107.635	109.078	-1,3%
Neživotna osiguranja	246.097	234.054	5,2%
Osiguranje od nezgode	35.040	35.987	-2,6%
Osiguranje stambenih objekata	23.634	23.544	0,4%
Osiguranje kućanstva	19.767	19.111	3,4%
Ostala osiguranja imovine	31.948	29.481	8,4%
Osiguranje industrije	340	218	56%
Osiguranje motornih vozila	124.668	115.702	7,8%
Zdravstveno osiguranje	10.700	10.011	6,9%

Tablica 3: Broj ugovora o osiguranju; podskupine osiguranja prema internoj podjeli

Izdaci za osigurane slučajeve

Bruto izdaci za osigurane slučajeve u skupini neživotnih osiguranja veći su za 6,8 milijuna kuna ili za 12,7% i iznose 60,03 milijuna kuna. Stopa šteta u odnosu na zarađenu bruto premiju (s uračunatim ispravkom vrijednosti premije osiguranja) iznosila je 45,0% (2016.: 39,6%). Broj novoprijavljenih šteta u skupini neživotnih osiguranje porastao je s 9.165 u 2016. na 9.954.

Izdaci za osigurane slučajeve u skupini životnih osiguranja uključujući isplaćene udjele u dobiti (prije reosiguranja) povećali su se sa 209,1 milijuna kuna na 239,7 milijun kuna. Broj osiguranih slučajeva povećao se s 4.011 na 4.221. Od toga je po osnovi otkupa polica bilo 1.534, a po osnovi isteka ugovora 2.305 osiguranih slučajeva.

	2017. tis. kn	2016. tis. kn	Δ
Ukupno	299.737	262.399	14,2%
Životna osiguranja	239.706	209.124	14,6%
Neživotna osiguranja	60.031	53.275	12,7%
Osiguranje od nezgode	2.973	1.703	74,6%
Osiguranje stambenih objekata	5.204	4.938	5,4%
Osiguranje kućanstva	4.150	3.364	23,4%
Ostala osiguranja imovine	8.955	9.343	-4,2%
Osiguranje industrije	1.227	701	75,0%
Osiguranje motornih vozila	35.495	31.347	13,2%
Zdravstveno osiguranje	2.028	1.880	7,9%

Tablica 4: Izdaci za osigurane slučajeve². Podskupine osiguranja prema internoj podjeli

Reosiguranje

Izdaci za premije reosiguranja smanjeni su s 36,2 milijuna kuna na 35,6 milijuna kuna ili za 1,8%.

Negativni saldo iz ukupnih poslova predanih u reosiguranje iznosio je 5,2 milijuna kuna, što je promjena od 8,7 milijuna kuna (-62,7%) u odnosu na godinu prije.

	2017. tis. kn	2016. tis. kn	Δ
Ukupno	-5.159	-13.827	-62,7%
Životna osiguranja	-578	-425	36,0%
Neživotna osiguranja	-4.581	-13.402	-65,8%

Tablica 5: Saldo iz poslova reosiguranja

² Uključujući troškove obrade i likvidacije šteta u visini od 9,3 milijuna kuna (2016.: 7,6 milijuna kuna)

Izdaci za obavljanje djelatnosti

Izdaci za obavljanje djelatnosti (bez provizija iz poslova predanih u reosiguranje) povećani su sa 121,5 milijuna kuna na 129,5 milijuna kuna ili za 6,6% u odnosu na godinu prije.

	2017. tis. kn	2016. tis. kn	Δ
Ukupno	129.527	121.526	6,6%
Plaće, porezi i doprinosi ³	48.882	43.319	12,8%
Provizije	27.140	24.665	10,0%
Ostali izdaci	53.505	53.542	-0,1%

Tablica 6: Izdaci za obavljanje djelatnosti

Ulaganja

U segmentu ulaganja Društvo se rukovodi, u prvom redu, načelom sigurnosti te načelom dugoročnog ostvarenja profiti i prinosa od ulaganja. Glavni cilj ulaganja sastoji se u kontinuiranom osiguravanju ispunjavanja obveza iz ugovora o osiguranju. Ostvarivanje adekvatnog sudjelovanja u dobiti osiguračnika je pored spomenutoga cilja sljedeća važna odrednica politike ulaganja Društva.

Ukupna ulaganja, ne računajući ulaganja za račun i rizik ugavaratelja životnog osiguranja i novac u banci i blagajni, porasla su 2017. za 1,5% i iznosila su 3.367,2 milijuna kuna.

Najveći dio uložene imovine odnosi se na obveznice i to 89,1% (2016.: 88,9%). Ulaganja u depozite iznose 0,1% (2016.: 0,1%), u udjele u investičkim fondovima 4,4% (2016.: 4,0%), u povezana društva 3,0% (2016.: 3,5%), a ulaganja u nekretnine s oko 100 milijuna kuna iznose 3,0% (2016.: 2,9%) ukupnih ulaganja.

Dani zajmovi iznosili su ukupno 15,2 milijuna kuna, a za 15,0 milijuna kuna zajmova su kao instrument osiguranja povrata ugovorene otkupne vrijednosti polica životnog osiguranja. Udio zajmova u ulaganjima iznosi 0,5% (2016.: 0,5%).

Izdavatelji obveznica su gotovo isključivo Republika Hrvatska ili međunarodne banke s najboljim kreditnim rejtingom.

Ulaganjima je pribrojen iznos od 55,3 milijuna kuna s naslova razgraničenih kamata, u skladu s uputom nacionalnog regulatora; v. bilješku 05.

Pričuve za povrat premija ovisne o rezultatu odnosno sudjelovanje ugavaratelja osiguranja u dobiti

Ove pričuve formiraju se za iznose koji su temeljem poslovnih planova za poslove životnih osiguranja namijenjeni za isplatu ugavarateljima osiguranja i za koje na dan bilance još nije bila utvrđena mogućnost raspolaganja. To su dakle iznosi dobiti za sljedeću godinu i buduća razdoblja. Ti iznosi su dio matematičke pričuve.

	2017. tis. kn	2016. tis. kn	Δ
Stanje pričuva na početku razdoblja	131.990	127.770	3,4%
Promjena	4.997	4.220	-0,6%
Stanje pričuva na kraju razdoblja	136.987	131.990	3,3%

Tablica 7: Pričuve za još nedodijeljene udjele u dobiti (dubit za sljedeću godinu i buduća razdoblja)

³ Bez dijela troškova uprave koji su sadržani u stavci Izdaci za osigurane slučajeve, v. Tablica 59

Tehničke pričuve, neto

	2017. tis. kn	2016. tis. kn	Δ
Ukupno	2.758.189	2.695.245	2,3%
Prijenosne premije	59.031	56.313	4,8%
Matematičke pričuve	2.427.876	2.359.357	2,9%
Pričuve šteta	197.086	205.005	-3,9%
Druge tehničke pričuve	600	150	300%
Posebna pričuva za osiguranja iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik	73.597	74.420	-1,1%

Tablica 8: Tehničke pričuve, neto

Dobit i upotreba dobiti

Uprava će podnijeti prijedlog o upotrebi dobiti na sjednici Glavne skupštine na kojoj se odlučuje o usvajanju Godišnjih finansijskih izvještaja. Konačni iznos povećanja slobodnih rezervi utvrdit će se na sjednici Glavne skupštine u okviru rasprave o podnesenim finansijskim izvještajima.

Prijedlog Uprave o upotrebi dobiti:

	2017. tis. kn	2016. tis. kn	Δ
Dobit obračunskog razdoblja prije poreza	62.776	56.287	11,5%
Porez na dobit	-10.943	-11.273	-2,9%
Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja	51.833	45.014	15,2%
Promjena rezervi	-42.833	-36.014	
Raspoređivanje ili ukidanje zakonskih rezervi			
Raspoređivanje ili ukidanje slobodnih rezervi	-42.833	-36.014	18,9%
Dobit ili gubitak poslije promjene rezervi			
Zadržana dobit ili preneseni gubitak			
Neraspodijeljena dobit	9.000	9.000	

Tablica 9: Dobit i prijedlog Uprave o upotrebi dobiti

Značajni događaji nakon završetka poslovne godine

Nakon zaključenja poslovne godine nije bilo nikakvih događaja od posebnog značaja.

Očekivani razvoj

Uprava očekuje da će se 2018. nastaviti trend poboljšanja makroekonomskih uvjeta. Rast hrvatskoga gospodarstva 2017. mogao bi iznositi 3,2%, što bi bilo u skladu s ranijim projekcijama. U 2018. predviđa se realni rast bruto domaćeg proizvoda od 2,9%, koji će zatim usporiti na 2,6% u 2019. i 2,5% u 2020. godini.

Nezaposlenost kao jedan od glavnih problema hrvatskoga gospodarstva znatno se smanjila poslije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, ali je i dalje visoka. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, stopa nezaposlenosti za 2017. iznosi 12,2%, dok su očekivanja za 2018. 10,3%, te 9,4% za 2019. To je primjetan pomak u usporedbi s 2013. godinom kada je stopa nezaposlenosti iznosila 20,2%.

Pozitivna kretanja i dinamičan razvoj u djelatnosti turizma i u narednom će razdoblju pridonijeti gospodarskom oporavku Republike Hrvatske. Porezna reforma koja je stupila na snagu 1. siječnja 2017. i učinkovitije upravljanje razvojnim projektima Europske unije dodatno će poboljšati atraktivnost Hrvatske kao ulagačke destinacije, osobito za ulaganje u sektor turizma.

Pritisak konkurenциje u važnoj skupini osiguranja motornih vozila bit će i 2018. jednako snažan kao u prethodnoj godini. Za 2018. predviđamo porast premije kako neživotnih osiguranja tako i životnih osiguranja.

Poslovni plan za 2018. koji je predstavljen u jesen 2017. nastaviti će se izvršavati. Planom je predviđen premijski rast u neživotnim osiguranjima od 4,8%, a u životnim osiguranjima od oko 3%.

Zagreb, veljača 2018.

Uprava

Igor Pureta, mag. ing., MBA
predsjednik Uprave

mr.sc. Adriana Tomić, dipl.oec
članica Uprave

Nataša Kapetanović, dipl. ing.
članica Uprave

Izvještaj Nadzornoga odbora

Nadzorni odbor je u poslovnoj godini 2017. održao šest sjednica i informirao se na temelju redovitih izvještaja Uprave o stanju *GRAWE HRVATSKA D.D.* (u dalnjem tekstu: Društvo) i tijeku poslovanja.

Nadzorni odbor pregledao je i Godišnje finansijske izvještaje i Izvještaj Uprave i na iste nije imao primjedbi.

Poslovanje Društva odvijalo se u skladu sa zakonom i aktima Društva kao i odlukama Glavne skupštine. Godišnji finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i pružaju istinit i objektivan prikaz imovinskog i poslovnog stanja Društva.

Nadzorni odbor je s odobravanjem primio na znanje Godišnje finansijske izvještaje koje mu je podnijela Uprava, zajedno s prijedlogom o upotrebi dobiti, te sukladno Statutu prepušta njegovo usvajanje Glavnoj skupštini. Primjedbi članova Nadzornog odbora na Izvještaj u cjelini ili na dijelove Izvještaja nije bilo.

Zagreb, ožujak 2018.

Nadzorni odbor

dr. Othmar Ederer
predsjednik

Finansijski izvještaji za 2017.

Izvještaj o finansijskom položaju na 31.12.2017.

Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje 1.1. – 31.12.2017.

Izvještaj o novčanim tokovima

Računovodstveni standardi i načela i računovodstvene politike

Bilješke uz finansijske izvještaje

Ostali podaci

Izvještaj o finansijskom položaju na 31.12.2017.

Aktiva

	Bilje-ška	2017.			2016.			
		Život ⁴	Neživot ⁵	Ukupno	Život	Neživot	Ukupno	
		tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	
I	Nematerijalna imovina	01	330	330	548	548		
II	Materijalna imovina		42.590	3.059	45.649	50.068	3.366 53.433	
	Zemljišta i građevinski objekti koji služe društvu za provođenje djelatnosti	02/33	42.590		42.590	50.068		
	Oprema	04		2.977	2.977		3.267 3.267	
	Ostala materijalna imovina i zalihe	04		81	81		99 99	
III	Ulaganja		2.984.224	382.978	3.367.202	2.935.789	380.852 3.316.640	
	Ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe društvu za provođenje djelatnosti	02/34	100.002		100.002	97.166		
	Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	03/35	101.748		101.748	116.048		
	Financijska imovina		2.782.475	382.978	3.165.452	2.722.575	380.852 3.103.426	
	Financijska imovina koja se drži do dospijeća	06/36	707.640	77.201	784.841	848.751	119.588 968.338	
	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	07/37	2.059.792	300.605	2.360.397	1.857.111	256.020 2.113.131	
	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	08						
	Zajmovi i potraživanja	09/38	15.042	5.172	20.214	16.713	5.244 21.957	
IV	Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja	08/39	76.070		76.070	77.387		
V	Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	10/47	856	64.776	65.632	1.024	55.617 56.641	
	Pričuve za prijenosne premije, udio reosiguranja		195	5.794	5.989	315	5.698 6.013	
	Matematičke pričuve, udio reosiguranja		312		312	358	108 466	
	Pričuve šteta, udio reosiguranja		349	58.982	59.331	351	49.811 50.162	
VI	Odgođena i tekuća porezna imovina		0			0		
	Odgođena porezna imovina	43						
	Tekuća porezna imovina							
VII	Potraživanja	09/40	384	49.120	49.504	118	31.702 31.819	
	Potraživanja iz poslova osiguranja			15.059	15.059		14.898 14.898	
	Potraživanja iz poslova reosiguranja			159	159		47 47	
	Ostala potraživanja		384	33.902	34.286	118	16.756 16.874	
VIII	Ostala imovina		23.424	11.353	34.777	11.581	7.546 19.127	
	Novac u banci i blagajni	09/41	23.424	10.987	34.411	11.581	7.053	18.635
	Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju i prestanak poslovanja	11/42		366	366		492 492	
IX	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	12	0	5.311	5.311	0	5.198 5.198	
	Razgraničene kamate i najamnine			3	3		44 44	
	Razgraničeni troškovi pribave			5.087	5.087		4.684 4.684	
	Ostali plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda			221	221		470 470	
X	Ukupna aktiva		3.127.550	516.925	3.644.475	3.075.967	484.828 3.560.794	
XI	Izvanbilančni zapisi	32/53						

Računovodstveni standardi i načela te računovodstvene politike i Bilješke uz finansijske izvještaje sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

⁴ Životna osiguranja⁵ Neživotna osiguranja

Izvještaj o finansijskom položaju na 31.12.2017.

Pasiva

	Bilje- ška	2017.			2016.		
		Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn
XII Kapital i rezerve	13/44	520.972	178.420	699.391	444.894	155.780	600.674
Upisani kapital	45	50.000	40.000	90.000	50.000	40.000	90.000
Revalorizacijske rezerve		211.666	17.467	229.133	157.611	15.639	173.249
Rezerve		232.284	96.141	328.424	207.205	85.205	292.410
Zakonske rezerve		2.500	2.000	4.500	2.500	2.000	4.500
Ostale rezerve		229.784	94.141	323.924	204.705	83.205	287.910
Dobit ili gubitak tekućeg obračunskog razdoblja	46	27.022	24.811	51.833	30.078	14.936	45.014
XIII Obveze drugog reda (podređene obveze)							
XIV Manjinski interes							
XV Tehničke pričuve	47	2.450.087	300.138	2.750.225	2.382.955	294.511	2.677.466
Pričuve za prijenosne premije, bruto iznos	14	1.834	63.186	65.020	1.887	60.439	62.326
Matematičke pričuve, bruto iznos	15	2.427.264	924	2.428.188	2.358.936	888	2.359.823
Pričuve šteta, bruto iznos	16	20.989	235.427	256.416	22.133	233.035	255.167
Druge tehničke pričuve, bruto iznos			600	600		150	150
XVI Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja, bruto iznos	48	73.597		73.597	74.420		74.420
XVII Ostale pričuve	18/49		1.786	1.786		2.059	2.059
XVIII Odgodjena i tekuća porezna obveza		46.463	5.237	51.700	34.597	4.980	39.577
Odgodjena porezna obveza		46.463	3.834	50.297	34.597	3.433	38.030
Tekuća porezna obveza			1.403	1.403		1.547	1.547
XIX Depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje	19	516		516	636		636
XX Finansijske obveze							
XXI Ostale obveze	20/50	35.679	22.051	57.729	138.179	21.339	159.519
Obveze proizašle iz poslova izravnog osiguranja		7.033	4.401	11.434	8.740	5.086	13.826
Obveze proizašle iz poslova suosiguranja i reosiguranja		6	6.653	6.659	767	4.922	5.690
Ostale obveze		28.639	10.996	39.635	128.672	11.331	140.003
XXII Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	21/51	237	9.295	9.532	285	6.158	6.444
XXIII Ukupna pasiva		3.127.550	516.925	3.644.475	3.075.967	484.828	3.560.794
XXIV Izvanbilančni zapisi	32/52						

Računovodstveni standardi i načela te računovodstvene politike i Bilješke uz finansijske izvještaje sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama kapitala

	Uplaćeni kapital ⁶ tis. kn	Premije na emit. dionice ⁷ tis. kn	Reval. rezerve ⁸ tis. kn	Rezerve ⁹ tis. kn	Zadrž. dobit ili pr. gub. ¹⁰ tis. kn	Dob./gu. tekuće god. ¹¹ tis. kn	Ukupno kapital i rezerve tis. kn
I Stanje na 1. siječnja prethodne godine	90.000		113.389	257.114	44.296		504.799
II Stanje na 1. siječnja prethodne godine (prepravljeno)			113.389	257.114	44.296		504.799
III Sveukupna dobit ili gubitak prethodne godine			59.861	35.296	-35.296	45.014	104.875
Dobit ili gubitak razdoblja						45.014	45.014
Ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak prethodne godine			59.861				59.861
Nerealizirani dobici ili gubici od materijalne imovine (zemljišta i građevinski objekti)							
Nerealizirani dobici ili gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju				69.544			69.544
Porez na dobit na ostalu sveobuhvatnu dobit				-9.683			-9.683
Ostale nevlašničke promjene kapitala				35.296	-35.296		
IV Transakcije s vlasnicima (prethodno razdoblje)						-9.000	-9.000
Povećanje/smanjenje upisanog kapitala							
Ostale uplate vlasnika						-9.000	-9.000
Isplata udjela u dobiti/dividenda							
V Stanje na zadnji dan izvještajnog razdoblja u prethodnoj godini	90.000		173.249	292.410	45.014		600.674
VI Stanje na 1. siječnja tekuće godine	90.000		173.249	292.410	45.014		600.674
VII Stanje na 1. siječnja tekuće godine (prepravljeno)	90.000		173.249	292.410	45.014		600.674
VIII Sveobuhvatna dobit ili gubitak tekuće godine			55.884	36.014	-36.014	51.833	107.717
Dobit ili gubitak razdoblja						51.833	51.833
Ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak tekuće godine			55.884				55.884
Nerealizirani dobici ili gubici od materijalne imovine (zemljišta i građevinski objekti)							
Nerealizirani dobici ili gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju				68.151			68.151
Porez na dobit na ostalu sveobuhvatnu dobit				-12.267			-12.267
Ostale nevlašničke promjene kapitala				36.014	-36.014		0
IX Transakcije s vlasnicima (tekuće razdoblje)						-9.000	-9.000
Povećanje/smanjenje upisanog kapitala							
Ostale uplate vlasnika							
Isplata udjela u dobiti/dividenda						-9.000	-9.000
X Stanje na zadnji dan izvještajnog razdoblja u tekućoj godini	90.000		229.133	328.424	0	51.833	699.391

⁶ Uplaćeni kapital (redovne i povlaštene dionice)⁷ Premije na emitirane dionice⁸ Revalorizacijske rezerve⁹ Rezerve (zakonske, statutarne, ostale)¹⁰ Zadržana dobit ili preneseni gubitak¹¹ Dobit/gubitak tekuće godine

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje 1.1. – 31.12.2017.

	Bilje- ška	2017.			2016. (prepravljeno)		
		Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. Kn
I Zarađene premije (prihodovane)	22/54	277.260	98.957	376.217	252.243	83.283	335.525
Zaračunate bruto premije		278.301	134.638	412.939	253.524	130.122	383.647
Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije			1.576	1.576		-16.264	-16.264
Premije predane u reosiguranje		-974	-34.605	-35.579	-1.368	-34.854	-36.222
Promjena bruto pričuva za prijenosne premije		53	-2.747	-2.694	67	4.457	4.524
Promjena pričuva za prijenosne premije, udio reosiguranja		-120	96	-24	19	-179	-159
II Prihodi od ulaganja	25/55	165.231	17.659	182.890	163.137	18.686	181.822
Prihodi od podružnica, pridruženih društava i zajedničkih pothvata		2.663		2.663			
Prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte		11.106		11.106	11.458		11.458
Prihodi od kamata		118.771	17.461	136.232	127.986	18.231	146.218
Nerealizirani dobici od ulaganja		4.458		4.458	2.379		2.379
Realizirani dobici od ulaganja		24.247	176	24.423	17.397	451	17.848
Neto pozitivne tečajne razlike							
Ostali prihodi od ulaganja		3.986	23	4.009	3.916	4	3.919
III Prihodi od provizija i naknada	23/60	546	11.423	11.969	380	11.224	11.604
IV Ostali osigurateljno-tehnički prihodi, neto od reosiguranja	61	432	1.116	1.548	392	1.069	1.461
V Ostali prihodi	24	3.176	636	3.812	111	541	652
VI Izdaci za osigurane slučajeve, neto	26/57	-239.691	-41.417	-281.108	-208.600	-42.828	-251.427
Likvidirane štete		-240.832	-48.196	-289.028	-205.111	-47.545	-252.656
Promjena pričuva šteta		1.141	6.779	7.920	-3.489	4.717	1.228
VII Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja	27/58	-68.374	-595	-68.969	-62.570	902	-61.668
Promjena matematičke pričuve		-68.374	-145	-68.519	-62.570	2	-62.568
Promjena ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja			-450	-450		900	900
VIII Promjena posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja, neto od reosiguranja		823		823	-3.760		-3.760
IX Izdaci za povrate premija (bonusi i popusti), neto od reosiguranja							
X Poslovni rashodi (izdaci za obavljanje djelatnosti), neto	59	-77.293	-52.234	-129.527	-71.853	-49.673	-121.526
Troškovi pribave	28	-59.472	-38.033	-97.505	-52.445	-36.869	-89.314
Troškovi uprave (administrativni troškovi)	29	-17.821	-14.201	-32.022	-19.408	-12.803	-32.211
XI Troškovi ulaganja	30/56	-29.087	-1.324	-30.411	-31.500	-1.915	-33.415
Amortizacija zemljišta i građevinskih objekata koji ne služe društvu za obavljanje djelatnosti		-2.962		-2.962	-2.961		-2.961
Realizirani gubici od ulaganja		-5.409	-175	-5.584	-127	-120	-247
Umanjenje vrijednosti ulaganja		-15.952	-877	-16.828	-24.621	-1.584	-26.205
Neto negativne tečajne razlike		-4.764	-272	-5.036	-3.790	-210	-4.001
XII Ostali tehnički troškovi, neto od reosiguranja	62	-125	-2.734	-2.859	-108	-2.478	-2.587
Troškovi za preventivnu djelatnost							
Ostali tehnički troškovi osiguranja		-125	-2.734	-2.859	-108	-2.478	-2.587
PRIJENOS		32.898	31.487	64.385	37.871	18.811	56.682

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje 1.1. – 31.12.2017. (nastavak)

	Bilje- ška	2017.			2016. (prepravljeno)		
		Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn	Ukupno tis. kn
PRIJENOS		32.898	31.487	64.385	37.871	18.811	56.682
XIII Ostali troškovi uključujući vrijednosna usklađenja	63	-171	-1.438	-1.609	-251	-144	-395
XIV Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja prije poreza		32.727	30.049	62.776	37.620	18.667	56.287
XV Porez na dobit ili gubitak	31/64	-5.705	-5.238	-10.943	-7.542	-3.732	-11.273
Tekući porezni trošak		-5.705	-5.238	-10.943	-7.520	-3.732	-11.252
Odgodeni porezni trošak (prihod)					-21		-21
XVI Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja poslije poreza	46	27.022	24.811	51.833	30.078	14.936	45.014
XVII UKUPNI PRIHODI		446.644	129.791	576.436	416.241	114.803	547.165
XVIII UKUPNI RASHODI		-419.622	-104.980	-524.602	-386.162	-99.867	-502.151
XIX Ostala sveobuhvatna dobit		54.055	1.829	55.884	53.289	6.572	59.861
Dobici/gubici proizašli iz revalorizacije finansijske imovine raspoložive za prodaju		65.921	2.230	68.151	61.806	7.738	69.544
Porez na dobit na ostalu sveobuhvatnu dobit ¹²		-11.866	-401	-12.267	-8.517	-1.166	-9.683
XX Ukupna sveobuhvatna dobit		81.077	26.640	107.717	83.367	21.508	104.875
XXI Reklasifikacijske usklađe							

Računovodstveni standardi i načela te računovodstvene politike i Bilješke uz finansijske izvještaje sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

¹² Porezi proizlaze isključivo iz nerealiziranih dobitaka i gubitaka od *Finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju*.

Izvještaj o novčanim tokovima

	2017. tis. kn	2016. tis. kn
I Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	-174.621	121.206
Novčani tok prije promjene poslovne imovine i obveza	61.793	-60.881
Dobit/gubitak prije poreza	62.776	56.287
Usklađenja:		
Amortizacija nekretnina i opreme	6.754	6.950
Amortizacija nematerijalne imovine	219	242
Umanjenje vrijednosti i dobici/gubici od svođenja na fer vrijednost	-18.839	-17.600
Dobici/gubici od prodaje materijalne imovine (uključujući zemljišta i građevinske objekte)		
Prihodi od kamata	-136.232	-146.218
Ostala usklađenja	147.115	39.458
Povećanje/smanjenje poslovne imovine i obveza	-225.327	193.988
Povećanje/smanjenje finansijske imovine raspoložive za prodaju	-174.056	-116.134
Povećanje/smanjenje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-4.458	-2.379
Povećanje/smanjenje zajmova i potraživanja	56	1.372
Povećanje/smanjenje ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja	5.489	-3.751
Povećanje/smanjenje udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama	-8.992	350
Povećanje/smanjenje potraživanja	-16.368	-3.596
Povećanje/smanjenje plaćenih troškova budućeg razdoblja i nedospjele naplate prihoda	-112	140.203
Povećanje/smanjenje tehničkih pričuva	72.758	55.725
Povećanje/smanjenje posebnih pričuva za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	-823	3.760
Povećanje/smanjenje depozita zadržanih iz posla predanog u reosiguranje	-120	-6
Povećanje/smanjenje ostalih obveza	-101.790	119.699
Povećanje/smanjenje odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja	3.088	-1.255
Plaćeni porez na dobit	-11.087	-11.901
II Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti	199.397	-111.690
Primici od prodaje materijalne imovine	173	0
Izdaci za nabavu materijalne imovine	-1.485	-1.063
Izdaci za nabavu nematerijalne imovine	0	-301
Izdaci za nabavu zemljišta i građevinskih objekata koji ne služe društvu za provođenje djelatnosti	-343	-17
Povećanje/smanjenje ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	14.300	-116.048
Primici od ulaganja koja se drže do dospjeća	179.619	0
Primici od dividendi i udjela u dobiti	5.593	3.112
Primici s naslova otplate danih kratkoročnih i dugoročnih zajmova	5.471	6.907
Izdaci za dane kratkoročne i dugoročne zajmove	-3.931	-4.280
III Novčani tok od finansijskih aktivnosti	-9.000	-9.000
Novčani izdaci za isplatu udjela u dobiti (dividendi)	-9.000	-9.000
Čisti novčani tok	15.777	516
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	18.635	18.119
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	34.411	18.635
Neto povećanje/smanjenje novca i novčanih ekvivalenta	15.777	516

Računovodstveni standardi i načela i računovodstvene politike

Opći podaci

GRAWE HRVATSKA je dioničko društvo sa sjedištem u Zagrebu, Republika Hrvatska. Društvo obavlja poslove obiju temeljnih skupina osiguranja tj. poslove životnih osiguranja i poslove neživotnih osiguranja, sukladno važećim zakonskim i podzakonskim propisima koji uređuju obavljanje poslova osiguranja.

Dionički kapital je u 100%-tnom vlasništvu društva Grazer Wechselseitige Versicherung AG sa sjedištem u Grazu, Republika Austrija.

Društvo je uključeno isključivo u konsolidirane finansijske izvještaje društva GRAWE Vermögensverwaltung, 8011 Graz, Herrengasse 18-20, koje izrađuje konsolidirane finansijske izvještaje i za ostala društva koncerna. Konsolidirani finansijski izvještaji dostupni su u sjedištu društva u Grazu.

Uprava Društva odobrila je objavu ovih Godišnjih finansijskih izvještaja dana 13. veljače 2018. te donijela odluku o podnošenju Godišnjih finansijskih izvještaja Nadzornom odboru.

Računovodstveni standardi i načela

Godišnji finansijski izvještaji *GRAWE HRVATSKA D.D.* sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (u nastavku: MSFI)¹³ uključujući primjenu povezanih tumačenja Odbora za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja¹⁴, čija primjena je obvezatna u zemljama Europske unije, te u skladu s hrvatskim računovodstvenim propisima i pravilnicima nadležnog nadzornog tijela. Svi MSFI-jevi koje je donio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde¹⁵ i koji su bili na snazi na dan sastavljanja ovih Godišnjih finansijskih izvještaja, te koje je primijenilo Društvo, odobreni su za primjenu u Republici Hrvatskoj od strane nadležnog tijela. Stoga se u nastavku koristi jedinstveno pojam MSFI.

Kod procjene pojedinačne materijalne imovine i obveza poštivalo se načelo pojedinačne procjene pod pretpostavkom nastavka poslovanja poduzeća.

Izvještavanje po segmentima

Poslovnim segmentima u smislu MSFI-ja 8 smatraju se sljedeće cjeline:

- ▲ Životna osiguranja
- ▲ Neživotna osiguranja

Društvo slijedom toga raščlanjuje svoje poslovne segmente u skladu s podjelom na temeljne skupine osiguranja koja je propisana za društva za osiguranje u Republici Hrvatskoj. Za oba segmenta na raspolaganju su odvojeni podaci o prihodima i rashodima. Podaci u Izvještaju o finansijskom položaju, Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti i Bilješkama uz finansijske izvještaje raščlanjeni su prema ovim poslovnim segmentima i iskazuju se odvojeno gdje god je to relevantno.

Društvo ne vrši izvještavanje po segmentima prema teritorijalnom području.

Strane valute

Svi podaci o novčanim jedinicama izraženi su, ako nije drukčije navedeno, u hrvatskim kunama (kn). Transakcije u stranim valutama izvršene tijekom godine preračunavaju se u kune primjenom srednjeg

¹³ engl. International Financial Reporting Standards, IFRS

¹⁴ engl. International Financial Reporting Interpretations Committee, IFRIC

¹⁵ engl. International Accounting Standards Board, IASB

tečaja Hrvatske narodne banke po vrijednosti tečaja važećem na referentni dan. Za Godišnje finansijske izvještaje to su vrijednosti važeće na dan bilance.

Procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja primjenom MSFI-jeva zahtjeva od strane Uprave donošenje propisanih i utvrđivanje pretpostavki o budućim kretanjima koje mogu u znatnoj mjeri utjecati na primjenu politika i vrijednost objavljene imovine i obveza, podatak o ostalim obvezama na dan bilance i iskazivanje prihoda i rashoda tijekom poslovne godine.

Reklasifikacije

U Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za usporedno razdoblje (1.1.-31.12.2016.) u segmentu neživotnih osiguranja provedena je reklasifikacija iznosa od -16.122.173,64 kuna s pozicije *XIII Ostali troškovi uključujući vrijednosna usklađenja* na poziciju *I Zarađene premije (prihodovane), Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije*.

	2016. Prema prijašnjem Izvještaju	2016. Reklasifikacija	2016. Prepravljeno
	Neživot tis.kn	Neživot tis.kn	Neživot tis.kn
I Zarađene premije (prihodovane)	99.405	-16.122	83.283
Zaračunate bruto premije	130.122		130.122
Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije	-142	-16.122	-16.264
Premije predane u reosiguranje	-34.854		-34.854
Promjena bruto pričuva za prijenosne premije	4.457		4.457
Promjena pričuva za prijenosne premije, udio reosiguranja	-179		-179
II Prihodi od ulaganja	18.686		18.686
III Prihodi od provizija i naknada	11.224		11.224
IV Ostali osigurateljno-tehnički prihodi, neto od reosiguranja	1.069		1.069
V Ostali prihodi	541		541
VI Izdaci za osigurane slučajeve, neto	-42.828		-42.828
VII Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja	902		902
VIII Promjena posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja, neto od reosiguranja			
IX Izdaci za povrate premija (bonusi i popusti), neto od reosiguranja			
X Poslovni rashodi (izdaci za obavljanje djelatnosti), neto	-49.673		-49.673
XI Troškovi ulaganja	-1.915		-1.915
XII Ostali tehnički troškovi, neto od reosiguranja	-2.478		-2.478
XIII Ostali troškovi uključujući vrijednosna usklađenja	-16.266	16.122	-144
XIV Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja prije poreza	18.667		18.667
XV Porez na dobit ili gubitak	-3.732		-3.372
XVI Dobit ili gubitak obračunskog razdoblja poslije poreza	14.936		14.936
XVII UKUPNI PRIHODI	130.925	-16.122	114.803
XVIII UKUPNI RASHODI	-115.989	16.122	-99.867
XIX Ostala sveobuhvatna dobit	6.572		6.572
XX Ukupna sveobuhvatna dobit	21.508		21.508
XXI Reklasifikacijske usklade			

Tablica 10: Reklasifikacija prethodno objavljenih iznosa

Računovodstvene politike za pojedinačne stavke finansijskih izvještaja

Dugotrajna imovina i zemljišta i građevinski objekti

01. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina iskazuje se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se priznaje kroz račun dobiti i gubitka linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe nematerijalne imovine, od dana kada je raspoloživa za upotrebu. Nematerijalna imovina u pripremi se ne otpisuje.

Dobici i gubici od otuđenja utvrđuju se kao razlika ostvarene prodajne cijene i knjigovodstvene vrijednosti i uključuju se u Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Nematerijalna imovina Društva koja je prikazana u Izvještaju o finansijskom položaju nije kupljena od povezanih društava niti društava sa sudjelujućim interesom.

Vrijednost prznata u Izvještaju o finansijskom položaju odnosi se na računalne programe čiji očekivani korisni vijek iznosi četiri godine.

02. Zemljišta i građevinski objekti

Očekivani korisni vijek iznosi 33,3 godine.

Tržišnu vrijednost svih nekretnina procjenjuje ovlašteni sudske vještak najmanje svakih pet godina ili češće ako postoje naznake neplanske promjene vrijednosti nekretnine. Kada je knjigovodstvena vrijednost veća od utvrđene tržišne vrijednosti, vrši se otpis na tržišnu vrijednost.

U skladu s računovodstvenim propisima za društva za osiguranje u Republici Hrvatskoj i pravilnicima nadzornog tijela građevinski objekti koji Društvu služe za obavljanje djelatnosti nisu iskazani kao ulaganja. Oni su u Izvještaju o finansijskom položaju evidentirani u stavci Materijalna imovina.

Građevinski objekti koji Društvu služe za provođenje djelatnosti vrednovani su prema MRS-u 16.30 po početnom trošku stjecanja ili troškovima izgradnje (*cost-method*) umanjeno za akumuliranu amortizaciju.

Nekretnine kupljene u svrhu ulaganja vrednuju se prema MRS-u 40.56 po početnom trošku stjecanja ili troškovima izgradnje (*cost-method*) umanjeno za akumuliranu plansku amortizaciju.

03. Podružnice, pridružena društva i zajednički pothvati

Ulaganja u podružnice i pridružena društva (društva kćeri) su ulaganja u poslovne udjele trgovačkih društava kojima se stječe preko 50% vlasništva odnosno upravljačkih prava, te se time ostvaruje kontrola nad društvom čiji su udjeli stečeni.

Za početno mjerjenje ulaganja u podružnice primjenjuje se metoda troška ulaganja.

Metoda troška ulaganja je metoda računovodstva ulaganja prema kojoj je ulaganje priznato po trošku stjecanja. Društvo priznaje prihod nakon datuma njegova stjecanja samo u mjeri u kojoj prima raspodjelu zadržane dobiti podružnice u koju je izvršilo ulaganje.

Društvo ne sastavlja konsolidirane finansijske izvještaje u kojima bi konsolidiralo svoju podružnicu temeljem primjene oslobođenja navedenih u članku 25. Zakona o računovodstvu i odredbi MSFI 10.4.

04. Materijalna imovina

Sva materijalna imovina iskazana je po nabavnoj vrijednosti umanjeno za amortizaciju (MRS 16.30 – *cost method*). Nabavna vrijednost uključuje sve troškove koji su u direktnoj vezi sa stavljanjem opreme u upotrebu.

Amortizacija se priznaje u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti primjenom linearne metode, tako da se trošak stjecanja ili vrijednost opreme otpisuju tijekom njenog očekivanog korisnog vijeka. Očekivani korisni vijek iznosi ovisno o vrsti opreme od 3 do 10 godina (2016.: od 3 do 10 godina).

Finansijska imovina

U Društvu se svi poslovi na promptnom tržištu (*regular way contracts*), neovisno o njihovoj kategorizaciji, priznaju na dan trgovanja. Derivativni finansijski instrumenti priznaju se također na dan trgovanja.

Klasifikacija finansijske imovine u različite kategorije ovisi o karakteristikama finansijskog instrumenta te o namjeri za koju je taj instrument stečen.

U svrhu sljedećeg mjerjenja sva ulaganja raščlanjuju se u kategorije prema MRS-u 39.

05. Iskazivanje razgraničenih kamata od finansijskih ulaganja

U skladu s Uputom za popunjavanje finansijskih i dodatnih izvještaja društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga od 10. lipnja 2016. (klasa: 011-02/16-04/27, ur.broj: 326-01-660-16-01) razgraničene kamate od finansijskih ulaganja pribrajaju se pojedinačnim knjigovodstvenim vrijednostima i zajedno iskazuju u odgovarajućim pozicijama.

U prikazu vrijednosti na kraju godine ta se povećanja priznaju za knjigovodstvene i tržišne vrijednosti u istom iznosu.

U prikazu kretanja te bilančne stavke u poslovnoj godini priljevi iz razgraničenih kamata iskazuju se pod „Preknjiženje“.

06. Finansijska imovina koja se drži do dospijeća (*held to maturity, HTM*)

Finansijska imovina koja se drži do dospijeća osim derivativnih finansijskih instrumenata su ulaganja s fiksnim ili utvrdivim iznosom plaćanja. Vrednuju se u trenutku stjecanja po trošku stjecanja uključujući transakcijske troškove koji odgovaraju tržišnoj vrijednosti finansijskog instrumenta. Ukamačivanje kao i razlika između troška stjecanja i otkupne vrijednosti raspoređuju se po metodi amortiziranog troška (*amortised cost-method*) na cijeli rok otplate (metoda efektivne kamatne stope, usp. MRS 39.UP₅ i nastavak).

Finansijska imovina koja se drži do dospijeća podliježe redovitom testu umanjenja (*impairment-test*) radi provjere stalnosti realne vrijednosti imovine.

Vrijednosnice za čije se umanjenje vrijednosti može pretpostaviti da će biti trajno otpisuju se kroz račun dobiti i gubitka. Iznos otpisa određuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih tokova.

07. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (*available for sale, AFS*)

To je nederivativna finansijska imovina koja se definira kao raspoloživa za prodaju i koja nije klasificirana niti u jednu od ostalih kategorija prema MRS 39. U trenutku nabave vrši se vrednovanje po fer vrijednosti. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju vrednuje se na dan bilance također po tržišnoj vrijednosti.

Razlike u procjeni između tržišne vrijednosti i početnog troška stjecanja prikazane su, tamo gdje su relevantne po odbitku odgođene porezne imovine, izravno u kapital i rezerve. Sukladno uputama Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga odgođena porezna imovina na udio u dobiti osiguranika nije uzeta u obzir.

Kod trajnog umanjenja vrijednosti rezultat vrednovanja koji je akumuliran u kapitalu i rezervama ukida se i prikazuje se realizirani rezultat u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. U slučaju prodaje finansijske imovine priznati rezultat vrednovanja koji je akumuliran u revalorizacijskoj pričuvni poništava se i prikazuje se kao realizirani rezultat u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

08. Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (*at fair value through profit and loss, FV P/L*)

Financijska imovina iz ove kategorije već je prilikom početnog priznavanja klasificirana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili se drži radi trgovanja.

Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja

Ova ulaganja odnose se na ugovore o životnom osiguranju čija se vrijednost ili prinos određuje ovisno o rezultatu ulaganja za koje osiguranik na sebe preuzima investicijski rizik. Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja prikazuju se po aktualnoj tržišnoj vrijednosti i vode odvojeno od ostalih finansijskih ulaganja Društva. Aktualna tržišna vrijednost odgovara objavljenoj izračunatoj vrijednosti udjela na dan bilance.

Ugovaratelj osiguranja ima pravo na ukupno ostvarene prinose iz tih ulaganja. Iznos iskazanih ulaganja u Izvještaju o finansijskom položaju u najvećoj mogućoj mjeri odgovara tehničkim pričuvama za osiguranje iz skupine životnih osiguranja kod kojih osiguranik snosi rizik ulaganja (prije predaje u reosiguranje). Nerealizirana dobit i gubitak iz promjene aktualne tržišne vrijednosti ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja kao i promjena tehničkih pričuva odražavaju se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

09. Zajmovi i potraživanja (*loans and receivables, LAR*)

Radi se o nederativativnim finansijskim instrumentima s fiksnim ili utvrdivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu. Ova finansijska imovina početno se vrednuje po trošku stjecanja. Svi transakcijski troškovi koji se mogu direktno pripisati ulaganju također su sadržani u trošku stjecanja. Sljedeće vrednovanje vrši se po amortiziranom trošku.

Osim toga, tečajne razlike iz vrijednosnica s fiksnim prinosom priznaju se kroz račun dobiti i gubitka. Kod vrijednosnica koje nemaju fiksni prinos tečajne razlike su, ukoliko se ne odnose na vrijednosnice čija vrijednost podliježe testu umanjenja, prikazane izravno u kapitalu i rezervama.

Potraživanja iz poslova osiguranja

Potraživanja iz poslova osiguranja obuhvaćaju potraživanja od ugovaratelja osiguranja po osnovi premije neživotnih osiguranja.

Potraživanja po osnovi premije neživotnih osiguranja sastoje se od potraživanja za policiranu a nefakturiranu premiju i potraživanja za fakturiranu a nenaplaćenu premiju.

Potraživanja za fakturirane i nenaplaćene premije iskazuju se po nominalnoj vrijednosti, a za dvojbena i nenaplativa potraživanja utvrđuje se ispravak vrijednosti. Ispravak vrijednosti kao umanjenje potraživanja za premiju iskazuje se za sva nenaplaćena potraživanja od čijeg roka dospijeća je proteklo više od 90 dana. Realizirane tečajne razlike po nedospjelim potraživanjima za premiju također se iskazuju se kao ispravak vrijednosti.

Potraživanja iz poslova reosiguranja

Potraživanja iz poslova reosiguranja obuhvaćaju dugovna salda obračuna osiguranja prema važećim ugovorima o reosiguranju. Iskazuju se po nominalnoj vrijednosti.

Preračunavanje potraživanja u stranim valutama vrši se na dan bilance primjenom tečaja strane valute važećeg na taj dan.

Ostala potraživanja

Ostala potraživanja iskazuju se po nominalnoj vrijednosti. Ispravak vrijednosti formira se za nenaplaćena potraživanja od čijeg je roka dospijeća proteklo više od 90 dana.

Potraživanja u stranim valutama preračunavaju se na dan bilance primjenom tečaja strane valute važećeg na taj dan.

Novac u banci i blagajni

Ova kategorija obuhvaća novac i novčane ekvivalente, te obuhvaća novac u blagajni i sredstva na računu u bankama. Vrednovanje se vrši po nominalnoj vrijednosti. Sredstva na računu u bankama denominirana u stranim valutama preračunavaju se na dan bilance primjenom tečaja strane valute važećeg na taj dan. Dobici ili gubici iz tečajnih razlika koji nastanu zbog preračunavanja novčane imovine i obveza izražene u stranoj valuti priznaju se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Mjenice, čekovi i potraživanja po kreditnim karticama računovodstveno se tretiraju kao potraživanja.

Određivanje tržišne vrijednosti

Tržišna vrijednost finansijskih instrumenata uvrštenih u burzovnu kotaciju kojima se trguje na aktivnom tržištu određuje se pomoću njihove kupovne cijene (*bid*) na burzi na dan bilance.

Vrijednost finansijskih instrumenata, za koje se ne može utvrditi aktivna tržišna cijena, utvrđuje Odjel za upravljanje imovinom društva Grazer Wechselseitige Versicherung AG¹⁶ pomoću internih tehnika vrednovanja. Tržišne cijene strukturiranih vrijednosnica utvrđuju se pomoću modela Libor. Obveznice bez burzovne kotacije procjenjuju se pomoću aktualne krivulje prinosa.

Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja vrednuju se na temelju izračunatih vrijednosti.

Tržišna vrijednost kratkoročnih depozita u bankama i novca na računu načelno odgovara sadašnjoj vrijednosti. Knjigovodstvena vrijednost odgovara trošku stjecanja i razgraničenim kamatama na dan bilance.

Za zajmove i potraživanja koji se vrednuju po amortiziranom trošku ne postoje likvidna tržišta. Za kratkoročne zajmove i potraživanja stoga se smatra da knjigovodstvena vrijednost odgovara sadašnjoj tržišnoj vrijednosti na dan bilance. Za sve druge zajmove tržišna vrijednost izračunava se diskontiranjem s efektivnom kamatnom stopom budućih očekivanih novčanih tokova.

Derativivni finansijski instrumenti

Ukoliko to bude potrebno, Društvo predviđa mogućnost ulaganja u derivativne finansijske instrumente prema MSFI-ju 7.22 (b) u svrhu zaštite ulaganja i povećanja prihoda u okviru dopuštenih granica koje je propisalo nadzorno tijelo.

Derativivni finansijski instrumenti klasificirali bi se kao ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (*FV P/L*) osim ako bi se radilo o efektivnim instrumentima računovodstvene zaštite (*hedging*). Svi derivativni finansijski instrumenti iskazivali bi se kao finansijska imovina ako je njihova fer vrijednost pozitivna, te kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna.

Derativivni finansijski instrumenti koji se klasificiraju kao ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka načelno se stječu radi ostvarivanja dobiti u kratkom roku. Ovi finansijski instrumenti početno

---

¹⁶ Društvo je, uz prethodnu suglasnost Hrvatske agencije za nadzor finansijskih tržišta, od 1.1.2017. izdvojilo poslove ulaganja imovine na pružatelja usluge Grazer Wechselseitige Versicherung AG

se vrednuju u trenutku stjecanja po fer vrijednosti. Svako sljedeće vrednovanje vrši se također po fer vrijednosti. Svođenje na tržišnu vrijednost evidentira se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Ulaganje u derivativne finansijske instrumente koji se drže u svrhu računovodstvene zaštite, kao primjerice *valutni forward* ugovori ili *kamatni swapovi*, vrši se radi smanjivanja rizika promjene kamatne stope ili valutnih rizika.

Ulaganje u derivativne finansijske instrumente koji se drže u svrhu računovodstvene zaštite i koriste kao efektivni instrumenti zaštite, kao primjerice *interest rate swaps* ili *valutni forward* ugovori, vrši se u svrhu zaštite od rizika promjene kamatne stope i promjene deviznog tečaja. Ovi instrumenti zaštite mogu se klasificirati kao instrumenti zaštite novčanih tokova (*cashflow hedges*) ili fer vrijednosti (*fair value hedges*).

Instrumenti zaštite novčanih tokova (*cashflow-hedge*)

Instrumenti zaštite novčanih tokova koriste se za zaštitu od rizika promjene novčanih tokova imovine ili iskazane obveze. Ovi finansijski instrumenti vrednuju se u trenutku stjecanja po trošku stjecanja. Efektivni udio dobiti ili gubitka instrumenta zaštite evidentira se izravno u kapitalu i rezervama, dok se neefektivni udio vodi kroz račun dobiti i gubitka. Iznosi koji se evidentiraju izravno u kapital i rezerve imaju utjecaj na poslovni rezultat ako se efekti zaštićene transakcije odražavaju na rezultat obračunskog razdoblja.

Ako se ne ostvari rizik nastupa očekivanog događaja, evidentirani iznosi u kapitalu i rezervama poništavaju se također kroz račun dobiti i gubitka.

Instrumenti zaštite fer vrijednosti (*fair value-hedge*)

Instrumenti zaštite fer vrijednosti koriste se za zaštitu od rizika promjene fer vrijednosti iskazane imovine odnosno iskazane obveze ili fiksne obveze bez utjecaja na bilancu ili specifičnog udjela u takvoj imovini, takvoj obvezi ili takvoj fiksnoj obvezi, ako se taj udio može ubrojiti u određeni rizik i ako bi mogao utjecati na rezultat razdoblja.

Instrumenti zaštite fer vrijednosti isknjižavaju se nakon isteka roka, prodaje ili upotrebe instrumenta.

Umanjenje vrijednosti (*impairment*)

Najmanje jednom godišnje vrši se provjera imovine vezano za potencijalno umanjenje vrijednosti. Vrijednosnice, za čije se umanjenje vrijednosti može predvidjeti da će biti trajno, otpisuju se kroz račun dobiti i gubitka. Ukupan portfelj nekretnina ponovno se vrednuje od strane neovisnih ovlaštenih projenitelja. Ako se može predvidjeti trajno umanjenje vrijednosti imovine, tada se umanjuje njezina knjigovodstvena vrijednost.

U slučaju umanjenja vrijednosti stavke Zajmovi i potraživanja, kod kojih nije vjerojatno da će se u trenutku dospijeća održati sva ugovorena plaćanja kamata i glavnice, vrši se ispravak vrijednosti. Povećanje ispravka vrijednosti vrši se izravno u poslovnoj godini u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Za procjenu postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti imovine s obzirom na značajan i dugo-trajan pad vrijednosti imovine utvrđen je sljedeći kriterij:

- ▲ pad vrijednosti veći od 20% tijekom posljednjih najmanje devet mjeseci
- ▲ smanjenje vrijednosti za više od 40% na dan bilance.

Naglašavamo kako, sukladno MRS-u 39.60, nestanak aktivnog tržišta sam po sebi, a da pri tome ne postoje i dostačne osnove da dužnik, izdavatelj vrijednosnice, dugoročno neće ispunjavati svoje obveze, nije dokaz za umanjenje vrijednosti.

Vrijednost vrijednosnih papira s fiksnim prinosom stoga se umanjuje samo u slučaju da rezultat „događaja povezanog s gubitkom“ (*loss event*) ima negativan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te ako je vjerojatno, da se očekivani povrat novca neće ostvariti bez poteškoća. „Događaj povezan s gubitkom“ može biti na primjer značajno pogoršanje ili gubitak kreditne sposobnosti dužnika.

Druge stavke aktive

---

10. Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama izračunava se za svaki pojedinačni ugovor o reosiguranju uzimajući u obzir iznose bruto tehničkih pričuva.

11. Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju

Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju mjeri se po nižoj od svoje knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Ova dugotrajna imovina se ne amortizira.

12. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda

Razgraničeni troškovi pribave

Razgraničeni troškovi pribave, kao aktivna vremenska razgraničenja, koriste se zbog ravnomjernog te-rećenja ukupnih troškova promatranog poslovног razdoblja, te što realnijeg prikaza konačnog poslov-nog rezultata.

Poštujući temeljne računovodstvene standarde i druga načela struke, obračun razgraničenih troškova provizije prema vrstama rizika neživotnog osiguranja provodi se na temelju sljedećih vrijednosti:

- ▲ dospjela (fakturirana) zaračunata premija kao osnovica za obračun provizije,
- ▲ ukupni trošak svih vrsta provizije za sve prodajne kanale,
- ▲ bruto prijenosna premija pri čemu se za obračun koristi dospjela (fakturirana) zaračunata pre-mija.

Ostali razgraničeni troškovi

Ostali razgraničeni troškovi obuhvaćaju unaprijed plaćene troškove zakupnine, premija osiguranja, preplate na časopise i sl. koji nisu nastali do momenta plaćanja već se protežu kroz cijelu godinu. Razgraničenjem troškova osigurava se da se obračunsko razdoblje tereti samo troškovima tog razdoblja bez obzira kada su nastali.

Nedospjela naplata prihoda

Razgraničeni prihodi obuhvaćaju one prihode obračunskog razdoblja koji pripadaju tom razdoblju ali za njih nisu mogli biti izdani računi ili nije dospjela njihova naplata.

Kamate se priznaju u prihode razmjerno vremenu na koje se odnose, uzimajući u obzir kamatu stopu i osnovicu, v. bilješku 05.

Kapital i rezerve

---

13. Kapital i rezerve

Društvo u poslovnim knjigama iskazuje kapital raščlanjeno na: upisani kapital, revalorizacijske rezerve, zakonske rezerve, ostale rezerve i dobit tekuće godine.

Upisani kapital

Upisani kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih običnih dionica i denominiran je u kunama. Dividende na redovne dionice priznaju se kao obveza u razdoblju u kojem su izglasane.

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve formirane su sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i iznose 5% dioničkog kapitala.

Revalorizacijske rezerve

Revalorizacijske rezerve obuhvaćaju nerealizirane neto dobitke i gubitke od promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, umanjene za pripadajući odgođeni porez.

Ostale rezerve

Ostale rezerve formiraju se prema odluci Skupštine iz dobiti za tekuću obračunsku godinu.

Tehničke pričuve

---

14. Pričuve za prijenosne premije

Prijenosna premija izračunava se za svaki pojedinačni ugovor prema trajanju osiguranja (pro rata temporis) primjenom aktuarske metode.

U neživotnom osiguranju aktiviraju se ukalkulirani troškovi u skladu s hrvatskim računovodstvenim propisima i odredbama MRS-a. Oni se izračunavaju svake godine i odražavaju stvarno troškovno opterećenje za pojedinačnu skupinu proizvoda.

Prijenosna premija u životnom osiguranju obračunava se za ugovore koji su zaključeni kao dopunska osiguranja uz osiguranje života i koji se policiraju zajedno s glavnim proizvodom životnog osiguranja.

Obračun se vrši točno na dan.

15. Matematička pričuva

Matematička pričuva u osiguranju života izračunava se sukladno aktuarskim načelima po neto prospektivnoj metodi na bazi naplaćenih premija osiguranja kako slijedi:

- ▲ Obračun matematičke pričuve vrši se linearom interpolacijom točno na dan.
- ▲ Negativne vrijednosti na osnovi pojedinačnih ugovora se nulificiraju.
- ▲ Stopa ciljerizacije iznosi 35‰ (2016.: 35‰).

Kod ugovora o osiguranju s pravom sudjelovanja u dobiti predviđeni su udjeli u dobiti od kamata, u dodatnoj dobiti i zaključnoj dobiti. Udjeli u dobiti od kamata izračunavaju se u postotku od matematičke pričuve. Udjeli u dodatnoj dobiti izračunavaju se u promilima od osigurane svote. Udjeli u zaključnoj dobiti izračunavaju se prilikom isteka trajanja osiguranja.

U matematičku pričuvu ubrajaju se i sve pričuve za udjele u dobiti, bilo da su već dodijeljeni ili rezervirani za sljedeću godinu i buduća razdoblja, te prijenosne premije za one vrste životnih osiguranja za koje je potrebno oblikovati matematičku pričuvu.

16. Pričuve šteta

Pričuve šteta koje su prijavljene, a nisu riješene do kraja obračunskog razdoblja utvrđuju se prema procjeni vrijednosti očekivanih iznosa za svaku pojedinačnu štetu.

Pričuve za nastale, a neprijavljenе štete (IBNR) izračunavaju se primjenom metoda propisanih od strane nadzornog tijela na temelju podataka o nastalim štetama odnosno projekcijom očekivanih šteta. Osnovni podaci dobivaju se od kombinacije podataka o likvidiranim štetama i pričuvama za štete kroz što duža protekla razdoblja. Za izračun IBNR-a primjenjuju se različiti modeli ovisno o vrsti osiguranja¹⁷.

Kao temelj za izračun pričuva za troškove obrade šteta za prijavljene, a još neriješene štete korišten je prosječni iznos troškova obrade šteta od 751,36 kuna (2016.: 755,78 kuna) po otvorenom osiguranom slučaju iz 2017. Za otvorene štete iz ranijih razdoblja uzimaju se prilagođeni ponderi u odnosu na vrijednosti iz tekuće godine.

U izvještajnom razdoblju formirana je pričuva za troškove obrade šteta za već nastale, ali još neprijavljene štete (IBNR) u iznosu 1.127,05 kuna (2016.: 1.133,67 kuna) po očekivanom nastalom a neprijavljenom štetnom slučaju.

Tehničke pričuve provjerila je i potvrdila ovlaštena aktuarka, mr. Valentina Car, prof.

17. Druge tehničke pričuve

Na svaki datum izvještavanja, sukladno odredbama MSFI-ja 4, vrši se provjera adekvatnosti priznatih obveza iz osiguranja - Liability adequacy test, LAT.

Ako tekuće procjene obveza iz ugovora o osiguranju pokažu da su pričuve, formirane prema prvobitnim pretpostavkama i umanjene za odgodjene troškove pribave, i sadašnja vrijednost pripadajućih premija nedostatni za pokrivanje očekivanih budućih novčanih tokova, tada će se te osiguravateljnotehničke pričuve uskladiti u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti i iskazati u Bilješkama uz finansijske izvještaje kao izvanplanske promjene. Test adekvatnosti prijenosnih premija kao i pričuva za još neriješene osigurane slučajevе vrši se na temelju realnih procjena budućih obveza iz osiguranja. Test adekvatnosti matematičke pričuve vrši se na temelju realnih procjena osnova koje ulaze u izračun matematičke pričuve, stvarnog razvoja stope otkupa i kapitalizacije, pripadajućih rezultata iz ulaganja kapitala te udjela u dobiti kod ugovora s pravom sudjelovanja u dobiti.

---

¹⁷ Paušalna metoda, metoda ulančanih ljestvica i Bornhuetter-Fergusonova metoda

---

Ostale stavke pasive

---

18. Ostale pričuve

U ovoj stavci iskazana su rezerviranja za troškove sudskih sporova i kazni iz upravnih postupaka. Rezerviranja se ne odnose na troškove sudskih sporova u svezi s regulacijom šteta ni na postupke u svezi s finansijskim ulaganjem (zajmovi).

19. Depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje

Depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje odnose se na obveze prema reosiguravatelju u visini iznosa koje osiguravatelj zadržava kao osiguranje potraživanja iz ugovora o reosiguranju.

Obveze po depozitima iz reosiguranja ne smiju se saldirati s potraživanjima i obvezama prema reosiguravatelju.

20. Ostale obveze

Obveze se evidentiraju u nominalnom iznosu.

Obveza se priznaje kada je vjerojatno da će doći do odliva resursa od poduzetnika i kada se iznos kojim će obveza biti podmirena može pouzdano izmjeriti.

Obveza se prestaje priznavati kada je podmirena, istekla ili se vjerovnik odrekao ili izgubio svoja prava.

Obveze u stranim valutama preračunavaju se na dan bilance primjenom tečaja strane valute važećeg na taj dan.

Obveze iz proizašle iz poslova izravnog osiguranja

Obveze proizašle iz poslova izravnog osiguranja obuhvaćaju obveze za primljene predujmove, obveze za proviziju i ostale obveze proizašle iz neposrednih poslova osiguranja.

Obveze proizašle iz poslova reosiguranja

Obveze proizašle iz reosiguranja obuhvaćaju potražna salda obračuna reosiguranja prema važećim ugovorima o reosiguranju. Iskazuju se po nominalnoj vrijednosti.

21. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja

Na teret obračunskog razdoblja knjiže se i troškovi za koje ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava da bi se mogli priznati kao obveza, a za koje se sa sigurnošću može utvrditi da se odnose na obračunsko razdoblje.

U ovoj stavci iskazuju se i rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore sukladno hrvatskom računovodstvenom standardu.

Prihodi

Prihode Društva čine prihodi iz direktni osiguravateljnih poslova, prihodi od ulaganja i drugi prihodi.

22. Zarađene premije

Premije neživotnog osiguranja

Zaračunate premije neživotnih osiguranja uključuju sve iznose premija koje su ugovorene (policirane) u tekućem obračunskom razdoblju na period najduže na godinu dana, bez obzira na to, odnose li se ti iznosi u cijelosti ili djelomično na kasnije obračunsko razdoblje.

Premije osiguranja umanjuju se za storna (poništenja) iznosa, bez obzira na to, radi li se o stornu premiju tekućeg ili prethodnog razdoblja.

Prihodi od premija neživotnih osiguranja priznaju se temeljem izdane police odnosno ugovora o osiguranju od dana kada osiguravatelj na sebe preuzima obvezu nošenja rizika. Premija osiguranja razgraničava se kroz kategoriju prijenosne premije. Osnovica za izračun prijenosne premije je zaračunata premija neživotnog osiguranja.

Premije životnog osiguranja

Zaračunatom premijom životnih osiguranja smatra se stvarno naplaćena premija uključujući naplaćeni dio djelomično naplaćenih rata.

Premije predane u reosiguranje

Premije predane u reosiguranje utvrđuju se obračunom temeljem zaključenih ugovora o reosiguranju kojima Društvo dio preuzetih rizika iznad samopridržaja prenosi na reosiguravatelja.

Promjena pričuve za prijenosne premije

Prijenosne premije obračunavaju se za sve one ugovore kod kojih osiguravateljno pokriće traje nakon kraja obračunskog razdoblja.

Ispravak vrijednosti premije osiguranja

Ispravak vrijednosti premije osiguranja potrebno je formirati u situaciji kada je od dana dospijeća proteklo više od 90 dana. U segmentu neživotnih osiguranja, ispravak vrijednosti uključuje i realizirane tečajne razlike po nedospjelim potraživanjima za premiju.

Naplaćena otpisana premija i naplaćeni ispravak vrijednosti priznaju se kao prihod u razdoblju kada su potraživanja naplaćena.

23. Prihodi od provizija i naknada

U ovoj stavci iskazuju se isključivo prihodi s osnove ugovora o reosiguranju.

Provizija od reosiguranja i udjeli u dobiti uključuju provizije koje su primljene ili se potražuju od reosiguravatelja i udjele u dobiti temeljene na ugovorima o reosiguranju.

24. Ostali prihodi

Ostale prihode čine poslovni prihodi koje nije moguće direktno dovesti u vezu s poslovima osiguranja kao što su prihod od prodaje materijalne imovine, otpisa obveza, prihodi iz ranijih godina i slično.

25. Prihodi od ulaganja

Prihod od kamata priznaje se kroz račun dobiti i gubitka kako nastaje za sve kamatonosne finansijske instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku te za dužničke vrijednosne papiре raspoložive za prodaju uz primjenu metode efektivne kamatne stope, tj. stope koja diskontira očekivane buduće gotovinske tokove na neto sadašnju vrijednost kroz vrijeme trajanja ugovora ili trenutačno važeće varijabilne kamatne stope.

Prihod od kamata finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaje se kao prihod od kamata po kuponskoj kamatnoj stopi.

Finansijski prihodi također uključuju i dividende i neto dobitke od promjene fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te realizirane neto dobitke kod prestanka priznavanja finansijske imovine raspoložive za prodaju i neto pozitivne tečajne razlike od preračunavanja finansijske imovine i obveza na tečaj na datum izvještavanja.

Izdaci

26. Izdaci za osigurane slučajeve

Mjerodavne štete u osiguranju čine likvidirane štete, troškovi obrade šteta, promjena pričuve šteta, te promjena pričuve za troškove obrade šteta.

Likvidirane štete priznaju se u trenutku isplate štete u visini isplaćenog iznosa za naknadu štete. Likvidirane štete uvećavaju se za troškove šteta, naplaćeni regresi umanjuju likvidirane štete.

Pričuva šteta formira se za neriješene štete neovisno o tome jesu li prijavljene, na osnovi procjene pojedinačnih slučajeva odnosno primjenom statističkih metoda.

27. Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva

Za utvrđivanje visine matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva te potvrdu ispravnosti obračuna odgovoran je ovlašteni aktuar.

Promjena pričuve je razlika vrijednosti pričuve na zadnji dan prethodne godine i vrijednosti pričuve na zadnji dan obračunskog razdoblja za koje se utvrđuje tehnička pričuva.

Tečajne razlike koje nastaju vrednovanjem pričuve također se uzimaju u obzir u promjenu tehničkih pričuva.

28. Troškovi pribave

Troškovi pribave uključuju sve izravne troškove koji nastaju kod zaključivanja ugovora o osiguranju (kao što su troškovi provizije zastupnika i posrednika u osiguranju), te plaće zaposlenih na poslovima prodaje, troškove marketinga i ostale indirektni troškovi prodaje.

Troškovi provizije neživotnog osiguranja priznaju se kako nastaju sukladno načelu obračunskog razdoblja, a troškovi provizije životnog osiguranja priznaju se kako se plaćaju, što je povezano s načelom priznavanja prihoda od premija životnog osiguranja.

29. Troškovi uprave

Troškovi uprave odnosno administrativni troškovi uključuju troškove osoblja, amortizaciju materijalne imovine, materijalne i nematerijalne usluge, materijalne i ostale troškove.

Raspodjela troškova

Svi troškovi poslovanja u trenutku nastanka evidentiraju se u glavnoj knjizi neživotnog osiguranja. Ne-posredno prije zaključivanja kvartala, prema unaprijed definiranim ključevima, vrši se prijenos dijela troškova u životno osiguranje i na svaku funkcionalnu grupu (troškove pribave, troškove uprave i troškove šteta).

Iznimka su troškovi za koje se odmah u trenutku nastanka jednoznačno i točno može utvrditi radi li se o direktnim troškovima životnog ili neživotnog osiguranja.

Definiranje i ažuriranje ključeva obavlja se na početku poslovne godine i kao takvo se koristi do kraja poslovne godine, osim u izvanrednim okolnostima, kada bi izostanak korekcije definiranih ključeva mogao prouzročiti krivu sliku o stanju troškova. Na kraju poslovne godine korišteni ključevi se još jednom preispituju, te prema potrebi, prilagođavaju stvarnoj prirodi i uzroku nastanka.

30. Troškovi ulaganja

Troškovi ulaganja uključuju neto gubitke od promjene fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te realizirane neto gubitke kod prestanka priznavanja finansijske imovine raspoložive za prodaju i neto negativne tečajne razlike od preračunavanja finansijske imovine i obveza na tečaj na datum izvještavanja, te troškove iznajmljenih objekata i troškove na ime skrbničke naknade.

31. Porez na dobit

Porez na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na dobit za godinu usklađenu za iznose koji ne ulaze u poreznu osnovicu ili porezno nepriznate rashode, koristeći porezne stope koje su na snazi na datum izvještavanja.

Trošak poreza na dobit iskazuje se kroz računu dobiti i gubitka, s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, kada se porez na dobit priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Odgođeni porezi priznaju se bilančnom metodom, odražavajući privremene razlike, izmjenu knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza.

Odgođeni porez izračunava se korištenjem poreznih stopa koje se očekuju primijeniti na privremene razlike kada će se one nadoknaditi ili namiriti, a na osnovi propisa koji su bili na snazi ili u suštini važeći na datum bilance.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će buduća oporeziva dobit biti dostatna za korištenje privremenih razlika. Odgođena porezna obveza pregledava se na svaki datum izvještavanja, te se smanjuje ukoliko više nije vjerojatno da će se povezana porezna korist moći realizirati.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju, a iskazuju se kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze.

32. Izvanbilančni zapisi

U izvanbilančnoj evidenciji vode se sve one stvari, prava i obveze čije knjigovodstveno evidentiranje nije predviđeno u okviru bilančnih zapisa.

Izvanbilančni zapisi vode se prema knjigovodstvenim načelima i bilanciraju prema načelima bilanciranja.

Bilješke uz finansijske izvještaje

Bilješke uz Izvještaj o finansijskom položaju

Zemljišta i građevinski objekti

Zemljišta i građevinski objekti ne vode se u bilanci neživotnih osiguranja.

33. Zemljišta i građevinski objekti koji služe za provođenje djelatnosti

	Životna osiguranja	
	Knjigovodstvena vrijednost tis. kn	Tržišna vrijednost tis. kn
Stanje na 31.12.2017.	42.590	58.747

Tablica 11: Zemljišta i građevinski objekti koji služe za provođenje djelatnosti (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost)

	Životna osiguranja	
	tis. kn	tis. kn
Knjigovodstvena vrijednost na 31.12.2016.	50.068	
Nabava		9
Preknjiženje		-5.455
Prodaja		
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka		
Pripisi u kapital i rezerve		
Amortizacija		-2.031
Knjigovodstvena vrijednost na 31.12.2017.	42.590	

Tablica 12: Zemljišta i građevinski objekti koji služe za provođenje djelatnosti (kretanje)

34. Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za provođenje djelatnosti

	Životna osiguranja	
	Knjigovodstvena vrijednost tis. kn	Tržišna vrijednost tis. kn
Stanje na 31.12.2017.	100.002	122.803

Tablica 13: Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za provođenje djelatnosti (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost)

	Životna osiguranja	
	tis. kn	tis. kn
Knjigovodstvena vrijednost na 31.12.2016.	97.166	
Nabava		343
Preknjiženje		5.455
Prodaja		
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka		
Pripisi u kapital i rezerve		
Amortizacija		-2.962
Knjigovodstvena vrijednost na 31.12.2017.	100.002	

Tablica 14: Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za provođenje djelatnosti (kretanje)

Finansijska imovina

Sadašnja vrijednost finansijskih instrumenata bez burzovne kotacije utvrđena je metodom procjene.

Napomena vezana za investicijske fondove:

Ulaganje se vrši isključivo u otvorene investicijske fondove iz kojih je u bilo koje vrijeme moguć izlazak po izračunatim vrijednostima. Udjeli u fondovima prikazani su u Godišnjim finansijskim izvještajima kao vlasnički finansijski instrumenti uvršteni u burzovnu kotaciju.

35. Podružnice, povezana društva i zajednički pothvati

Grawe nekretnine d.o.o.

Društvo je 12. prosinca 2016. kupnjom 100% poslovnih udjela steklo vlasništvo nad društvom *GRAWE nekretnine d.o.o.* sa sjedištem u Dubrovniku. U vlasništvu društva je poslovna zgrada u Dubrovniku za koju je u trenutku stjecanja izrađen procjembeni elaborat. Procijenjena vrijednost nekretnine, uvećana za vrijednost ostale imovine (gotovo isključivo depoziti) koja se može točno odrediti, predstavlja tržišnu vrijednost.

Tijekom izvještajne godine provedeno je smanjenje kapitala društva *GRAWE nekretnine d.o.o.* u iznosu od 14.300.000,00 kuna. Isplata vlasniku, *GRAWE HRVATSKA*, provedena je također u izvještajnoj godini. U skladu s provedenim izmjenama, vrijednost poslovnih udjela na 31.12.2017. iznosila je 101.747.916,60 kuna

36. Financijska imovina koja se drži do dospijeća (*held to maturity, HTM*)

	Životna osiguranja tis. kn	Neživotna osiguranja tis. kn
Knjigovodstvena vrijednost. Stanje na 31.12.2017.	707.640	77.201
Dužnički vrijednosni papiri	707.640	77.201
uvršteni u burzovnu kotaciju	707.640	77.201
neuvršteni u burzovnu kotaciju		
Tržišna vrijednost. Stanje na 31.12.2017.	783.126	82.953
Dužnički vrijednosni papiri	783.126	82.953
uvršteni u burzovnu kotaciju	783.126	82.953
neuvršteni u burzovnu kotaciju		

Tablica 15: Financijska imovina koja se drži do dospijeća (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost)

	Životna osiguranja tis. kn	Neživotna osiguranja tis. kn
Knjigovodstvena vrijednost. Stanje na 31.12.2016.	848.751	119.588
Nabava		
Preknjiženje	-3.851	-529
Prodaja	-137.719	41.900
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka	7.709	481
Otpis	-445	
Dobit ili gubitak iz tečajnih razlika	-6.805	-439
Knjigovodstvena vrijednost. Stanje na 31.12.2017.	707.640	77.201

Tablica 16: Financijska imovina koja se drži do dospijeća (kretanje)

37. Financijska imovina raspoloživa za prodaju (*available for sale, AFS*)

	Životna osiguranja tis. kn	Neživotna osiguranja tis. kn
Stanje na 31.12.2017.	2.059.792	300.605
Vlasnički vrijednosni papiri	144.679	1.745
uvršteni u burzovnu kotaciju	144.679	1.745
neuvršteni u burzovnu kotaciju		
Dužnički vrijednosni papiri	1.915.114	298.860
uvršteni u burzovnu kotaciju	1.915.114	298.860
neuvršteni u burzovnu kotaciju		

Tablica 17: Financijska imovina raspoloživa za prodaju

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	Vlasnički financ. instr. ¹⁸	Dužnički vri- jedn. papiri ¹⁹	Vlasnički financ. instr.	Dužnički vri- jedn. papiri
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.2016.	131.929	1.725.182	1.546	254.474
Nabava	3.612	495.679		47.493
Preknjiženje		-791		442
Prodaja		-368.729		-4.000
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka		1.444		
Pripisi u kapital i rezerve	9.814	74.209	207	2.185
Otpis		-5.408		-1.309
Dobit ili gubitak iz tečajnih razlika	-676	-6.472	-8	-426
Stanje na 31.12.2017.	144.679	1.915.114	1.745	298.860

Tablica 18: Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (kretanje)

38. Zajmovi i potraživanja (*loans and receivables, LAR*)

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.2017.	15.042		5.172	
Depoziti			4.495	
Zajmovi	15.042		189	
od toga zajmovi po policama	15.042			
od toga povezanim društvima				
Potraživanja po osnovi zajedničkih ulaganja			488	

Tablica 19: Zajmovi i potraživanja (pod Finansijska imovina)

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja		Potraživanja po osnovi zajedničkih ulaganja
	Depoziti	Zajmovi	Depoziti	Zajmovi	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	
Stanje na 31.12.2016.	0	16.713	4.551	205	488
Povećanje		3.931	4.474		
Preknjiženje					
Povrat		-5.456	-4.551	-15	
Pripisi kroz račun dobiti i gubitka			21		
Otpis					
Dobit ili gubitak iz tečajnih razlika		-146		-1	
Stanje na 31.12.2017.	0	15.042	4.095	189	488

Tablica 20: Zajmovi i potraživanja (pod Finansijska imovina) (kretanje)

Depoziti kod kreditnih institucija (banaka)

Niže je pregled depozita prema rokovima dospijeća u skladu s MSFI-jem 7.7 i MSFI-jem 7.39:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.	0	0	4.495	4.551
do 3 mjeseca			4.495	4.551
od 3 mjeseca do 1 godine				
od 1 godine do 5 godina				
preko 5 godina				

Tablica 21: Depoziti kod kreditnih institucija (rokov dospijeća)

¹⁸ Vlasnički finansijski instrumenti

¹⁹ Dužnički vrijednosni papir

Zajmovi

Niže je pregled zajmova prema rokovima dospijeća u skladu s MSFI-jem 7.7 i MSFI-jem 7.39:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.	15.042	16.713	189	205
do 3 mjeseca				
od 3 mjeseca do 1 godine				
od 1 godine do 5 godina	15.042	16.713		
preko 5 godina			189	205

Tablica 22: Zajmovi (rokovi dospijeća)

Zajmovi po policama koriste se s obzirom na nekomplikiran način podizanja zajma i otplate uglavnom za kratkoročno financiranje. Korisnik prilikom podizanja zajma po polici ne određuje rok korištenja zajma. S obzirom na iskustva iz prethodnih godina računamo na prosječni rok zajma od jedne do pet godina.

Zajmovi koji su već dospjeli na naplatu ali kod kojih rok povrata nije moguće procijeniti zbog sudske postupaka koji su u tijeku ili ugovorenih odredbi prikazani su kao zajmovi s rokom dospijeća *preko 5 godina*. U obračunskom razdoblju to nije bio slučaj ni s jednim zajmom.

Potraživanja po osnovi zajedničkih ulaganja

Potraživanja na temelju zajedničkih ulaganja odnose se na suvlasništvo nad jednim objektom koji su zajednički financirala društva-članovi Hrvatskog ureda za osiguranje i koji, pod uvjetom nastavka poslovanja u segmentu osiguranja motornih vozila, sukladno ugovornoj obvezi podliježe zabrani otuđenja.

Reklasifikacija finansijskih instrumenata

U poslovnim godinama 2009. i 2011. izvršena je prenamjena finansijske imovine iz kategorije Ulaganja raspoloživa za prodaju (*available for sale, AFS*) u kategoriju Ulaganja koja se drže do dospijeća (*held to maturity, HTM*), jer se zbog izmijenjene situacije na tržištu nije predviđala prodaja reklasificiranih finansijskih instrumenata, nego se obveznice namjeravalo držati u portfelju do isteka roka dospijeća.

Uvjeti iz MRS-a 39 koji se odnose na tretiranje računovodstvenih razlika između novog troška stjecanja i iznosa po dospijeću ispunjeni su na način da se ove razlike ukidaju tijekom preostalog korisnog vijeka trajanja finansijske imovine primjenom metode efektivne kamatne stope.

Knjigovodstvena vrijednost reklasificiranih finansijskih instrumenata na dan prenamjene 2009. godine iznosila je 1.363.920.685,55 kuna²⁰ odnosno 286.266.800,77 kuna²¹ 2011. godine.

²⁰ Obveznice knjigovodstvene vrijednosti 1.097.094.226,61 kuna (na dan reklasifikacije) naplaćene su u međuvremenu do datuma bilance.

²¹ Obveznice knjigovodstvene vrijednosti 11.048.000 kuna (na dan reklasifikacije) naplaćene su u međuvremenu do datuma bilance.

U sljedećoj tablici sadržane su dodatne informacije u skladu s MSFI-jem 7.12 i 7.12A:

Vrijednosni papir ISIN	I ⁿ om ²³ %	Istek Datum ²²	Na dan reklasifikacije				Pričuve AFS		
			ISIN	r ²⁴ %	Istek		Život	Neživot	
					%	tis. kn			
HRRHMFO103A0	6,75	08.03.2010	01.01.2009.	7,63	99,00		2.970		-29
			31.12.2009.						-4
HRRHMFO125A3	6,88	23.05.2012	01.01.2009.	6,02	102,50	310.872	4.490	-4.374	-53
			31.12.2009.					-2.996	-36
			31.12.2010.					-1.714	-21
			31.12.2011.					-482	-6
HRRHMFO137A8	4,50	11.07.2013	01.01.2009.	6,87	91,00		58.422		-5.037
			31.12.2009.					-3.793	
			31.12.2010.					-2.625	
			31.12.2011.					-1.534	
			31.12.2012.					-514	
HRRHMFO142A8	5,50	10.02.2014	01.01.2009.	5,96	98,00	423.491	22.431	-13.585	-381
			31.12.2009.					-10.604	-297
			31.12.2010.					-7.884	-223
			31.12.2011.					-5.294	-150
			31.12.2012.					-2.710	-77
			31.12.2013.					-186	
HRRHMFO157A6	4,25	14.07.2015	01.01.2009.	5,96	90,94	128.461	5.089	-11.407	-148
			31.12.2009.					-9.364	-122
			31.12.2010.					-7.522	-99
			31.12.2011.					-5.793	-76
			31.12.2012.					-4.030	-53
			31.12.2013.					-2.394	-31
			31.12.2014.					-811	-11
HRRHMFO15CA8	5,25	15.12.2015	01.01.2009.	7,12	90,00		21.600		-2.457
			31.12.2009.					-2.028	
			31.12.2010.					-1.626	
			31.12.2011.					-1.251	
			31.12.2012.					-902	
			31.12.2013.					-576	
			31.12.2014.					-272	
HRRHMFO172A5	4,75	08.02.2017	01.01.2009.	6,72	88,00		14.080		-1.752
			31.12.2009.					-1.483	
			31.12.2010.					-1.230	
			31.12.2011.					-994	
			31.12.2012.					-773	
			31.12.2013.					-565	
			31.12.2014.					-371	
			31.12.2015.					-188	
			31.12.2016.					-17	
XS0305384124	5,00	14.06.2017	01.01.2009.	6,69	89,29	32.700		2.899	
			31.12.2009.					2.468	
			31.12.2010.					2.083	
			31.12.2011.					1.736	
			31.12.2012.					1.375	
			31.12.2013.					1.045	
			31.12.2014.					721	
			31.12.2015.					412	
			31.12.2016.					123	

Tablica 23: Reklasifikacija finansijskih instrumenata

²² U prvom retku za svaki vrijednosni papir naveden je datum reklasifikacije²³ Nominalna kamatna stopa²⁴ Prinos na dan reklasifikacije

Dodatne informacije u skladu s MSFI-jem 7.12 i 7.12A (nastavak):

Vrijednosni papir			Datum ²⁵ ISIN	Na dan rekласификације				Pričuve AFS			
ISIN	Inom ²⁶	Istek		r ²⁷ %	Istek %	ISIN		Život tis. kn	Neživot tis. kn	Život tis. kn	Neživot tis. kn
	%					Život	Neživot				
HRRHMFO19BA2	5,38	29.11.2019	01.01.2009.	5,86	96,12	266.825		-12.919			
			31.12.2009.					-11.319			
			31.12.2010.					-10.371			
			31.12.2011.					-9.092			
			31.12.2012.					-7.705			
			31.12.2013.					-6.462			
			31.12.2014.					-5.219			
			31.12.2015.					-4.016			
			31.12.2016.					-2.867			
			31.12.2017.					-1.815			
XS0158715804	5,75	04.12.2012	02.01.2009.	5,66	100,31		14.709			70	
			31.12.2009.						51		
			31.12.2010.						17		
			31.12.2011.						4		
XS0190291582	5,00	15.04.2014	13.01.2009.	6,37	94,00	11.352		414			
			31.12.2009.					328			
			31.12.2010.					245			
			31.12.2011.					169			
			31.12.2012.					92			
			31.12.2013.					20			
HRGDZDO119A0	5,50	01.09.2011	29.01.2009.	5,86	99,12		2.901			-77	
			31.12.2009.						-48		
			31.12.2010.						-19		
XS0126121507	6,75	14.03.2011	16.02.2009.	6,29	100,85	39.776	3.752	1.431	124		
			31.12.2009.					808	70		
			31.12.2010.					133	12		
HRRHMFO203E0	6,50	05.03.2020	01.07.2011.	5,93	103,71	257.912	17.306	2.557	28		
			31.12.2011.					2.418	28		
			31.12.2012.					1.916	25		
			31.12.2013.					1.617	-6		
			31.12.2014.					1.318	-5		
			31.12.2015.					1.027	-4		
			31.12.2016.					749	-3		
			31.12.2017.					495	-2		
HRRHMFO17BA6	6,25	25.11.2017	22.07.2011.	5,80	102,30		11.048			50	
			31.12.2011.						46		
			31.12.2012.						37		
			31.12.2013.						29		
			31.12.2014.						21		
			31.12.2015.						13		
			31.12.2016.						6		
Ukupno			Razlika ²⁸					-34.984	-9.662		
			31.12.2009.					-30.679	-7.690		
			31.12.2010.					-25.030	-5.814		
			31.12.2011.					-16.338	-3.933		
			31.12.2012.					-11.062	-2.256		
			31.12.2013.					-6.360	-1.150		
			31.12.2014.					-3.991	-638		
			31.12.2015.					-2.576	-179		
			31.12.2016.					-1.994	-14		
			31.12.2017.					-1.320	-2		

Tablica 23: Reklasifikacija finansijskih instrumenata

²⁵ U prvom retku za svaki vrijednosni papir naveden je datum reklasifikacije²⁶ Nominalna kamatna stopa²⁷ Prinos na dan reklasifikacije²⁸ Vrijednosti na dan reklasifikacije

---

Ostala ulaganja

---

39. Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja

Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja klasificirana su kao finansijski instrument i vrednuju se kao Finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Ova ulaganja čine udjeli u sljedećim investicijskim fondovima²⁹:

- ▲ InterCapital Growth (Interkapital d.o.o.) bivši Addiko Growth (Addiko Invest AG)

InterCapital Growth je dionički fond. Portfelj fonda sastoji se gotovo 100% od dionica a karakterizira ga visok prinos i veći rizik ulaganja.

- ▲ InterCapital Balanced (Interkapital d.o.o.) bivši Addiko Balanced (Addiko Invest AG)

InterCapital Balanced je uravnoteženi fond, koji podjednako ulaže u dionice i obveznice i karakteriziraju ga viši prinos i umjereni rizik ulaganja. Preporučeno trajanje ulaganja je minimalno 3 godine.

- ▲ InterCapital Conservative (Interkapital d.o.o.) bivši Addiko Conservative (Addiko Invest AG)

InterCapital Conservative je obveznički fond, čiji se portfelj sastoji od gotovo 100% ulaganja u obveznice i karakteriziraju ga niži prinos i manji rizik ulaganja. Preporučeno trajanje ulaganja je minimalno 2 godine.

- ▲ Apollo Ausgewogen (Security KAG)

Apollo Ausgewogen (uravnoteženi) primarno ulaže u dioničke investicijske fondove izdavatelja na međunarodnom tržištu i manjim dijelom u obvezničke investicijske fondove izdavatelja iz zemalja eurozone.

- ▲ Apollo Dynamisch (Security KAG)

Apollo Dynamisch primarno ulaže u dioničke investicijske fondove na međunarodnom tržištu. U strukturi portfelja dvije trećine čine dionice međunarodnih izdavatelja, a jednu trećinu čine dionice izdavatelja iz zemalja eurozone.

- ▲ Apollo Konservativ (Security KAG)

Apollo Konservativ je mješoviti krovni fond koji jednu trećinu sredstava investira u dionice a dvije trećine u obveznice. Dionički segment nadalje se dijeli na indeks Europa (MSCI EMU Index) koji čini jednu njegovu trećinu i indeks Global (MSCI World Index) koji čini dvije trećine. Obveznički segment karakterizira široka disperzija rizika na obveznice brzorastućih tržišta, zamjenjive obveznice, osigurane bankovne obveznice kao i državne obveznice.

- ▲ VALIF (Security KAG)

VALIF je skraćeni naziv za Value investment fonds Klassik i predstavlja mješoviti fond, čija strategija ulaganja ima za cilj ostvarivanje dugoročnih prilaza. Pri tome se nastoji kroz disperziju na dionice, državne obveznice, korporativne obveznice, obveznicu brzorastućih tržišta (*emerging market*), zamjenjive obveznice te kroz posebnu opciju strategiju, slično kao ulaganje u osiguranja, postići što je moguće stabilniji porast vrijednosti.

---

²⁹ Uz svaki investicijski fond naveden je naziv društva za upravljanje investicijskim fondom.

40. Zajmovi i potraživanja (*loans and receivables, LAR*)

Potraživanja

Potraživanja se vrednuju po trošku stjecanja. Ona približno odgovaraju sadašnjoj vrijednosti (usp. MSFI 7.25 i MSFI 7.29).

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.	384	118	49.120	31.701
Potraživanja od povezanih društava	125	107	22	39
Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja				
Potraživanja iz poslova suosiguranja i reosiguranja				
Ostala potraživanja	125	107	22	39
Druga potraživanja	259	11	49.098	31.662
Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja			15.059	14.898
Potraživanja iz poslova suosiguranja i reosiguranja			159	47
Ostala potraživanja	259	11	33.880	16.717
od toga potraživanja po kreditnim karticama i čekovima			3.292	3.115
od toga interni odnosi ³⁰				12.003

Tablica 24: Potraživanja

Napomena uz stavku Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja (Druga potraživanja):

▲ Neživotna osiguranja

U ovoj stavci iskazuju se sukladno računovodstvenom standardu potraživanja za policirane, još nefakturirane udjele premija. U izvještajnoj godini ona iznose 13.022.154,91 kune (2016.: 12.916.388,05 kuna).

Za potraživanja od ugovaratelja osiguranja starija od 90 dana izvršen je ispravak vrijednosti.

Sljedeća tablica sadrži pregled potraživanja po rokovima dospijeća u skladu s MSFI-jem 7.39:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.	384	118	49.120	31.701
Potraživanja od povezanih društava	125	107	22	39
do 3 mjeseca	125	107	22	39
od 3 mjeseca do 1 godine				
od 1 godine do 5 godina				
preko 5 godina				
Druga potraživanja	259	11	49.098	31.662
do 3 mjeseca	259	11	49.098	31.662
od 3 mjeseca do 1 godine				
od 1 godine do 5 godina				
preko 5 godina				

Tablica 25: Potraživanja (rokov dospijeća)

³⁰ Interni odnosi između bilance životnih i bilance neživotnih osiguranja prikazani su u stavci pasive Ostale obveze.

41. Novac u banci i blagajni

Knjigovodstvena vrijednost stavke Novac u banci i blagajni odgovara sadašnjoj vrijednosti na dan bilance.

Rok dospijeća kratkoročnih depozita uključenih u ovu stavku iznosi najviše tri mjeseca.

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.	23.424	11.581	10.987	7.053
Sredstva na poslovnom računu	23.417	11.575	10.967	7.027
Novčana sredstva u blagajni	7	7	20	26

Tablica 26: Novac u banci i blagajni

Ostale stavke aktive

42. Dugotrajna imovina namijenjena za prodaju

Radi se o nekretninama koje su uslijed nepotpune ili nepravovremene otplate hipotekarnih ili fiducijalnih zajmova prešle u vlasništvo Društva. Prodaja te imovine je u kratkoročnom planu.

43. Odgođena porezna imovina

Odgođena porezna imovina odnosi se ili na privremene razlike kod ulaganja, pri čemu one najvećim dijelom proizlaze iz revalorizacijskih pričuva prikazanih direktno u kapitalu, ili na porezno nepriznate nerealizirane gubitke iz finansijskih ulaganja, a njihovo porezno nepriznavanje kompenzira se odgođenim porezima u tekućoj godini.

Razlike se vrednuju poreznom stopom od 18%.

Kapital i rezerve

44. Struktura i promjena kapitala i rezervi

Podaci su navedeni u Izvještaju o promjenama kapitala na stranici 23.

Dijeljenjem iznosa vlastitog kapitala i rezervi prema podacima iz Izvještaja o finansijskom položaju na 31.12.2017. s ukupnim brojem dionica od 90.000 komada dobije se vrijednost dionice od 7.771,01 kuna (2016.: 6.674,15 kuna). S obzirom na to da je nominalna vrijednost dionice 1.000 kuna, to iznosi 777,1% njezine nominalne vrijednosti (2016.: 667,4%).

45. Upisani kapital

Upisani kapital Društva iznosi 90 milijuna kuna i uplaćen je u cijelosti. Podijeljen je na 90.000 pojedinačnih dionica koje glase na ime, s pravom glasa, svaka nominalnog iznosa od 1.000 kuna. Svaka dionica koja glasi na ime sudjeluje u temeljnog kapitalu u jednakom opsegu.

U 2017. nije bilo promjena ni u pogledu strukture dioničara niti u pogledu iznosa upisanog kapitala. Dionice su upisane 100% u korist Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz.

Na dan 31.12.2017. Društvo nije držalo vlastite dionice, a također ni tijekom 2016. godine.

46. Dobit tekućeg obračunskog razdoblja

Isplata dobiti (dividendi) u izvještajnom razdoblju (od dobiti prethodnog obračunskog razdoblja)

	Po dionici	Ukupno
	kn	tis. kn
Redovne dionice	100	9.000

Tablica 27: Isplata dobiti (dividendi) u izvještajnom razdoblju (od dobiti prethodnog obračunskog razdoblja)

Zarada po dionici

Prema MRS-u 33.10 osnovne zarade po dionici „trebaju se izračunavati dijeljenjem dobiti ili gubitka pripisiv redovnim dioničarima matičnog društva (brojnik) ponderiranim prosječnim brojem valjanih redovnih dionica (nazivnik) tijekom razdoblja“.

	2017.	2016.
Dobit obračunskog razdoblja	kn	51.833.360,91
Broj dionica (komad)	kom.	90.000
Dobit po dionici	Kn	575,93
		500,16

Tablica 28: Zarada po dionici

Budući da ni u 2016. niti u tekućem izvještajnom razdoblju nije bilo potencijalnih učinaka razrjeđivanja zarade, nerazrijeđena zarada po dionici jednaka je razrijeđenoj zaradi po dionici.

Prijedlog upotrebe dobiti

Odluku o upotrebi dobiti za 2017. u iznosu 51.833.360,91 kuna donosi Glavna skupština.

Uprava će predložiti isplatu dividende u iznosu od 100 kuna po dionici (2016.: 100 kuna po dionici). Kao datum isplate dividende i datum „ex dividend“ utvrđen 27. travnja 2018. Preostala dobit tekućeg obračunskog razdoblja raspoređuje se u Ostale pričuve.

Tehničke pričuve

47. Tehničke pričuve (osim Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja)

	Životna osiguranja			Neživotna osiguranja		
	2017.	2016.	Δ	2017.	2016.	Δ
	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	
Tehničke pričuve. Stanje na 31.12.	2.449.231	2.381.931	2,8%	235.362	238.894	-1,5%
Bruto iznos	2.450.087	2.382.955	2,8%	300.138	294.511	1,9%
Udio reosiguranja	-856	-1.024	-16,4%	-64.776	-55.617	16,5%
Prijenosne premije	1.639	1.572	-4,2%	57.392	54.741	4,8%
Bruto iznos	1.834	1.887	-2,8%	63.186	60.439	4,5%
Udio reosiguranja	-195	-315	-38,1%	-5.794	-5.698	1,7%
Matematičke pričuve	2.426.951	2.358.578	2,9%	924	779	18,7%
Bruto iznos	2.427.264	2.358.936	2,9%	924	888	4,1%
Udio reosiguranja	-312	-358	-12,8%		-108	-100,0%
Pričuve šteta	20.641	21.782	-5,2%	176.445	183.224	-3,7%
Bruto iznos	20.989	22.133	-5,2%	235.427	233.035	1,0%
Udio reosiguranja	-349	-351	-0,6%	-58.982	-49.811	18,4%
Druge tehničke pričuve				600	150	300,0%
Bruto iznos				600	150	300,0%
Udio reosiguranja						

Tablica 29: Tehničke pričuve (osim Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja)

Prijenosne premije neživotnih osiguranja

Ova stavka sadrži sukladno računovodstvenom standardu i prijenosnu premiju za još nedospjelu premiju u iznosu 13.022.154,91 kuna (2016.: 12.916.388,05 kuna). To proizlazi od iskazivanja premije portfelja u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti na bazi zaračunate godišnje bruto premije.

Analiza kretanja matematičke pričuve životnih osiguranja

	Bruto tis. kn	Udio reosiguranja tis. kn	Neto tis. kn
Stanje na 1.1.2016.	2.296.346	-339	2.296.007
Alokacija premije	194.532	0	194.532
Promjena pričuve prijenosnih premija	19	-19	0
Zillmer	-3.422	0	-3.422
Pripis kamate	51.770	0	51.770
Alokacija diskrecijskog sudjelovanja u dobiti	6.745	0	6.745
Obveze oslobođene prilikom isplate naknada za slučajevе smrti, otkupa i drugih prekida tijekom godine	-165.484	0	-165.484
Tečajne razlike	-21.571	0	-21.571
Stanje na 31.12.2016.	2.358.936	-358	2.358.578
Stanje na 1.1.2017.	2.358.936	-358	2.358.578
Alokacija premije	217.701	0	217.701
Promjena pričuve prijenosnih premija	-684	46	-639
Zillmer - ispravak	-2.780	0	-2.780
Pripis kamate	52.476	0	52.476
Alokacija diskrecijskog sudjelovanja u dobiti	55	0	55
Obveze oslobođene prilikom isplate naknada za slučajevе smrti, otkupa i drugih prekida tijekom godine	-183.822	0	-183.822
Tečajne razlike	-14.618	0	-14.618
Stanje na 31.12.2017.	2.427.264	-312	2.426.951

Tablica 30: Matematička pričuga životnih osiguranja (kretanje)

Analiza kretanja pričuve šteta

Životna osiguranja

	Pričuve RBNS ³¹			Pričuve IBNR ³²			Pričuve za još neriješene osigurane slučajeve ³³		
	Bruto tis. kn	Udio reosiguranja tis. kn	Neto tis. kn	Bruto tis. kn	Udio re- osiguranja tis. kn	Neto tis. kn	Bruto tis. kn	Udio re- osiguranja tis. kn	Neto tis. kn
Stanje na 1.1.2016.	13.422	-82	13.339	4.953	0	4.953	18.375	-82	18.293
Štete tekuće godine	206.211		206.211				206.211		206.211
Likvidirane štete	-205.367	256	-205.111				-205.367	256	-205.111
Promjena pričuve za neriješene štete iz prethodnih godina.	2.924	-524	2.400				2.924	-524	2.400
Promjena (IBNR)				-10		-10	-10		-10
Stanje na 31.12.2016.	17.190	-351	16.839	4.943	0	4.943	22.133	-351	21.782
Stanje na 1.1.2017.	17.190	-351	16.839	4.943	0	4.943	22.133	-351	21.782
Štete tekuće godine	234.971	0	234.971				234.971	0	234.971
Likvidirane štete	-240.849	17	-240.832				0	17	-240.832
Promjena pričuve za neriješene štete iz prethodnih godina	4.014	-15	3.999				4.014	-15	3.999
Promjena (IBNR)				721		721	721		721
Stanje na 31.12.2017.	15.325	-349	14.977	5.664	0	5.664	20.989	-349	20.641

Tablica 31: Pričuve šteta. Životna osiguranja (kretanje)

³¹ Pričuva. RBNS (Reported, but not settled. Pričuva za prijavljene štete koje nisu potpuno riješene)³² Pričuva. IBNR (Incurred, but not reported. Pričuve za štete koje su nastupile a nisu prijavljene do kraja obračunskog razdoblja za koje se utvrđuje pričuva šteta)³³ Pričuva za štete koje još nisu riješene

Neživotna osiguranja

	Pričuve RBNS			Pričuve IBNR			Pričuve za još neriješene osigurane slučajeve		
	Bruto	Udio reosig.	Neto	Bruto	Udio reosig.	Neto	Bruto	Udio reosig.	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 1.1.2016.	180.679	-41.499	139.180	57.511	-8.750	48.761	238.190	-50.249	187.941
Štete tekuće godine	55.001	-13.085	41.917				55.001	-13.085	41.917
Likvidirane štete	-58.431	10.886	-47.545				-58.431	10.886	-47.545
Promjena pričuva za neriješene štete iz prethodnih godina.	-4.441	3.381	-1.060				-4.441	3.381	-1.060
Promjena (IBNR)				2.715	-744	1.971	2.715	-744	1.971
Stanje na 31.12.2016.	172.808	-40.316	132.492	60.226	-9.495	50.732	233.035	-49.811	183.224
Stanje na 1.1.2017.	172.808	-40.316	132.492	60.226	-9.495	50.732	233.035	-49.811	183.224
Štete tekuće godine	71.906	-14.953	56.953				71.906	-14.953	56.953
Likvidirane štete	-57.639	9.443	-48.196				-57.639	9.443	-48.196
Promjena pričuva za neriješene štete iz prethodnih godina	-9.872	-3.598	-13.470				-9.872	-3.598	-13.470
Promjena (IBNR)				-2.002	-63	-2.066	-2.002	-63	-2.066
Stanje na 31.12.2017.	177.203	-49.424	127.779	58.224	-9.558	48.666	235.427	-58.982	176.445

Tablica 32: Pričuva za još neriješene štete. Neživotna osiguranja (kretanje)

Napomena:

Navedene pričuve za životna osiguranja i neživotna osiguranja sadrže razmjerne troškove obrade i likvidacije šteta (*Pričuva za obradu i likvidaciju šteta*).

48. Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja

Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja prikazuju obveze prema ugovarateljima osiguranja koje su vezane za kretanje vrijednosti i prinose od ulaganja.

Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja vrednuju se po fer vrijednosti jednakim kao i Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja.

	2017. tis. kn	2016. tis. kn	Δ
Neto. Stanje na 31.12.	73.597	74.420	-1,1%
Bruto	73.597	74.420	-1,1%
Udio reosiguranja			

Tablica 33: Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja

Ostale stavke pasive

49. Ostale pričuve

Ostale pričuve formirane su za potrebe sudske sporove. U ovu stavku nisu uračunate pričuve za pokrenute sudske postupke

- ▲ zbog neriješenih i osporenih isplata naknada iz osiguranja
- ▲ radi naplate otvorenih potraživanja s osnove premije osiguranja i finansijskih ulaganja.

50. Ostale obveze

Niže je prikazana struktura obveza prema skupinama vjerovnika sukladno MSFI-ju 7. Knjigovodstvene vrijednosti odgovaraju tržišnoj vrijednosti na dan bilance.

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Stanje na 31.12.	35.679	138.179	22.051	21.339
Obveze prema povezanim društvima	6	116.054	5.889	3.199
Obveze proizašle iz poslova izravnog osiguranja				
Obveze proizašle iz poslova suosiguranja i reosiguranja	6	6	4.467	2.003
Ostale obveze	0	116.048	1.422	1.196
Druge obveze	22.125	22.125	16.161	18.140
Obveze proizašle iz poslova izravnog osiguranja	7.030	8.740	4.401	5.086
Obveze proizašle iz poslova suosiguranja i reosiguranja	0	761	2.186	2.919
Ostale obveze	28.639	12.624	9.574	10.135
od toga interni odnosi ³⁴	27.994	12.003		

Tablica 34: Ostale obveze

Napomena uz stavku Ostale obveze (Druga potraživanja):

▲ Neživotna osiguranja

Uključuje obračunati, još neplaćeni porez na dohodak te obveze prema davatelju socijalnog osiguranja u iznosu 2.052.526,63 kune (2016.: 1.894.792,84 kuna)

51. Odgođeno plaćanje troškova

U ovoj stavci (u bilanci neživotnih osiguranja) iskazana su rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore u iznosu 3.575.790 kuna (2016.: 3.179.226 kune).

Potencijalne obveze i potencijalna potraživanja³⁵

Društvo je u svojstvu društva za osiguranje uključeno u nekoliko sudskeh sporova. Ovi sporovi proizlaze iz uobičajenog poslovanja, u svezi s reguliranjem odštetnih zahtjeva i potraživanja od ugavaratelja osiguranja te drugih ugovornih odnosa.

Uprava je uvjerenja da su pričuve formirane za troškove sporova dostačne za sve sudske i izvansudske postupke o kojima ima saznanja.

³⁴ Interni odnosi između bilance životnih i bilance neživotnih osiguranja prikazani su pod Ostala potraživanja.

³⁵ Izvanbilančni zapisi

52. Položeni instrumenti osiguranja

Utvrđuje se u skladu s odredbom 7.14 MSFI-ja da je Društvo za izvršenje obveza ili potencijalnih obveza položilo isključivo niže navedene instrumente osiguranja:

	2017. tis. kn	2016. tis. kn
Stanje na 31.12.	5.153	5.260
Obveznice		
Dionice		
Depoziti	4.495	4.551
Izdane zadužnice	659	709

Tablica 35: Položeni instrumenti osiguranja za obveze i potencijalne obveze

Instrumenti osiguranja prikazani u gornjoj tablici su

▲ Depozit

Založen u korist Hrvatskog ureda za osiguranje. U slučaju da Društvo ne bude u mogućnosti pravodobno izvršavati svoju obvezu uplate doprinosa za Garancijski fond, Hrvatski ured za osiguranje će kao založni vjerovnik aktivirati ovaj instrument radi osiguravanja izvršavanja obveza prema Garancijskom fondu.

▲ Zadužnice

Vjerovnici su regionalna poduzeća za opskrbu energijom koji ovim instrumentom osiguravaju eventualna buduća potraživanja te Hrvatski ured za osiguranje, koji drži mjenicu u iznosu od 505.000 kuna kao instrument osiguranja plaćanja tekućih troškova poslovanja.

▲ Jamstva

Na dan bilance nisu postojale nikakve obveze na temelju jamstava. Isto vrijedi za obveze ili potraživanja s naslova ročnica, opcija, „swapova“ ili ostalih terminskih poslova u području ulaganja.

53. Primljeni instrumenti osiguranja

Tablica 36 prikazuje fer vrijednost finansijske i nefinansijske imovine koja se drži kao instrument osiguranja za namirenje tražbine i kod koje za namirenje zalogom osigurane tražbine postoji odobrenje dužnika za prodaju:

	2017. tis. kn	2016. tis. kn
Stanje na 31.12.	15.991	17.768
Obveznice		
Dionice		
Založna prava	15.991	17.768
u obliku hipoteke	949	955
na provizijama i plaćama		100
na otkupnim vrijednostima polica životnog osiguranja	15.042	16.713

Tablica 36: Instrumenti osiguranja za potraživanja i potencijalna potraživanja

O ostvarenju nekih založnih prava na nekretninama (hipoteke) odlučuje se u pokrenutim sudskim sporovima. Ostvarenje tih založnih prava je ili još predmet spora ili iz nekih drugih razloga nije provedivo u kratkom roku. Stoga ta založna prava nisu obuhvaćena u ovoj tablici.

Bilješke uz Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Društvo obavlja isključivo neposredne poslove osiguranja. Stoga u nastavku ne postoji podjela na posredne i neposredne poslove osiguranja.

Prihodi od premija

54. Zarađene premije

	Zaračunate bruto premije			Promjena bruto pričuva za prijenosne premije			Isprav. vri-jedn. ³⁶	Zarađene premije		
	Bruto	Udio reosi-guranja	Neto	Bruto	Udio reosi-guranja	Neto		Bruto	Udio reosi-guranja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	tis. kn
2017.										
Ukupno	412.939	-35.579	377.360	-2.694	-24	-2.718	1.576	411.820	-35.603	376.217
Životna osiguranja	278.301	-974	277.327	53	-120	-67	0	278.353	-1.093	277.260
Neživotna osigura-nja	134.638	-34.605	100.033	-2.747	96	-2.651	1.576	133.467	-34.509	98.957
2016. (prepravljeno)										
Ukupno	383.647	-36.222	347.425	4.524	-159	4.365	-16.264	371.907	-36.381	335.526
Životna osiguranja	253.524	-1.368	252.156	67	19	86		253.591	-1.348	252.243
Neživotna osigura-nja	130.122	-34.854	95.268	4.457	-179	4.279	-16.264	118.316	-35.033	83.283

Tablica 37: Zarađene premije. Pregled

Životna osiguranja

	Zaračunate bruto premije			Promjena bruto pričuva za prijenosne premije			Isprav. vrijedn.	Zarađene premije		
	Bruto	Udio reo-siguranja	Neto	Bruto	Udio reo-siguranja	Neto		Bruto	Udio reo-siguranja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	tis. kn
2017.										
Životna osiguranja	278.301	-974	277.327	53	-120	-67		278.353	-1.093	277.260
Životno osiguranje	257.684	-614	257.069	0	0	0		257.684	-614	257.069
Rentno osiguranje	2.511	0	2.511	0	0	0		2.511	0	2.511
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	9.380	-342	9.038	53	-120	-67		9.433	-462	8.971
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	8.727	-17	8.710	0	0	0		8.727	-17	8.710
2016.										
Životna osiguranja	253.524	-1.368	252.156	67	19	86		253.591	-1.348	252.243
Životno osiguranje	234.622	-722	233.900					234.622	-722	233.900
Rentno osiguranje	1.303		1.303					1.303	0	1.303
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	9.658	-630	9.028	67	19	86		9.725	-610	9.115
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	7.941	-16	7.925					7.941	-16	7.925

Tablica 38: Zarađene premije. Životna osiguranja

³⁶ Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije osiguranja/suosiguranja

Klasifikacija premije životnih osiguranja

	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn
Zaračunate bruto premije	278.301	253.524
Premije za pojedinačne ugovore	269.258	245.311
Premije za grupne ugovore	316	272
Životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	8.727	7.941

Tablica 39: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Premije za pojedinačne i za grupne ugovore

	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn
Zaračunate bruto premije	278.301	253.524
Jednokratno plaćanje premije	79.140	50.692
od toga životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja		
Obročno plaćanje premije	199.161	202.831
od toga životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	8.727	7.941

Tablica 40: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Jednokratno i obročno plaćanje premije

	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn
Zaračunate bruto premije	278.301	253.524
Premije za ugovore sa sudjelovanjem osiguranika u dobiti	259.255	234.694
Premije za ugovore bez sudjelovanja osiguranika u dobiti	19.046	18.829
od toga životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	8.727	7.941

Tablica 41: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Premije za ugovore sa i bez sudjelovanja osiguranika u dobiti

Neživotna osiguranja

	Zaračunate bruto premije			Promjena bruto pričuva za prijenosne premije			Isprav. vrijed. ³⁷	Zarađene premije		
	Bruto	Udio re- osiguranja	Neto	Bruto	Udio re- osiguranja	Neto		Bruto	Udio re- osiguranja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn		tis. kn	tis. kn	tis. kn
2017.										
Neživotna osiguranja	134.638	-34.605	100.033	-2.747	96	-2.651	1.576	133.467	-34.509	98.957
Osiguranje od nez-gode	19.261	-6.580	12.681	427	-39	387	370	20.058	-6.619	13.439
Zdravstveno osigura-nje	3.708	-602	3.106	-51	-65	-115	132	3.789	-667	3.123
Kasko osiguranje ces-tovnih vozila	13.159	-502	12.657	-699	0	-699	20	12.480	-502	11.979
Kasko osiguranje plo-vila	1.223	-1.111	111	9	0	9	15	1.247	-1.111	135
Osiguranje robe u pri-jevozu	202	-184	18	-9	0	-9	5	198	-184	14
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	24.263	-11.977	12.285	-258	2.098	1.839	469	24.474	-9.880	14.594
Ostala osiguranja imo-vine	16.830	-7.021	9.809	-465	-1.906	-2.371	348	16.713	-8.927	7.786
Osiguranje od odgo-vornosti za upotrebu motornih vozila	48.800	-2.389	46.411	-1.507	0	-1.507	142	47.435	-2.389	45.046
Osiguranje od odgo-vornosti za upotrebu plovila	969	-881	88	-40	0	-40	2	931	-881	50
Ostala osiguranja od odgovornosti	3.511	-1.682	1.829	-97	1	-96	70	3.484	-1.680	1.804
Osiguranje raznih fi-nancijskih gubitaka	568	-523	46	7	7	14	2	577	-516	62
Putno osiguranje	2.144	-1.154	990	-64	0	-64	0	2.080	-1.154	926
2016. (prepravljeno)										
Neživotna osiguranja	130.122	-34.854	95.268	4.457	-179	4.279	-16.264	118.316	-35.033	83.283
Osiguranje od nez-gode	20.082	-6.965	13.117	428	-62	366	-2.409	18.101	-7.027	11.074
Zdravstveno osigura-nje	3.486	-928	2.559	-34	-20	-54	-268	3.184	-948	2.236
Kasko osiguranje ces-tovnih vozila	13.099	-885	12.214	147	0	147	-3	13.244	-885	12.359
Kasko osiguranje plo-vila	1.289	-1.184	106	-34	0	-34	-28	1.227	-1.184	43
Osiguranje robe u pri-jevozu	156	-143	13	64	0	64	-10	210	-143	67
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	5.182	-3.892	1.290	89	8	96	-2.704	2.567	-3.885	-1.317
Ostala osiguranja imo-vine	34.907	-15.380	19.527	1.199	-107	1.092	-9.150	26.955	-15.487	11.468
Osiguranje od odgo-vornosti za upotrebu motornih vozila	46.244	-1.903	44.341	2.498	0	2.498	-130	48.613	-1.903	46.710
Osiguranje od odgo-vornosti za upotrebu plovila	893	-820	73	-25	0	-25	-9	859	-820	39
Ostala osiguranja od odgovornosti	3.333	-1.702	1.630	64	3	67	-1.315	2.082	-1.699	383
Osiguranje raznih fi-nancijskih gubitaka	442	-428	15	44	-1	43	-55	431	-428	2
Putno osiguranje	1.008	-623	385	17	0	17	-183	842	-623	219

Tablica 42: Zarađene premije. Neživotna osiguranja

³⁷ Ispravak vrijednosti i naplaćeni ispravak vrijednosti premije

Ulaganja u finansijske instrumente i ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti

55. Prihodi od ulaganja

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	165.231	163.137	17.659	18.686
Prihodi od podružnica, pridruženih društava i zajedničkih pothvata	2.663			
Prihodi od najma	11.106	11.458		
Prihodi od kamata	118.771	127.986	17.414	18.159
Prihodi od dividendi	3.141	3.173	0	0
Realizirani i nerealizirani dobici od prodaje finansijskih ulaganja	28.705	19.776	176	451
Ostali prihodi od ulaganja uključujući neto pozitivne tečajne razlike	845	743	69	76

Tablica 43: Prihodi od ulaganja. Pregled

Prihodi od ulaganja u finansijske instrumente i prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	160.286	160.643	17.648	18.663
Podružnice	2.663			
Dividende i prihodi od povezanih društava	2.663			
Zemljišta i građevinski objekti	11.106	11.458		
Prihodi od najma	11.106	11.458		
Prihodi od prodaje zemljišta i građevinskih objekata				
Finansijska imovina koja se drži do dospijeća (HTM)	45.588	50.626	6.181	7.386
Prihodi od kamata	45.588	50.626	6.181	7.386
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)				
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (AFS)	98.597	96.121	11.421	11.205
Prihodi od kamata	71.676	75.629	11.222	10.751
Prihodi od dividendi	2.908	3.108	23	4
Dobici od prodaje (realizacije)	24.014	17.384	176	451
vlasničkih finansijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira				
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)				
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)				
Prihodi od kamata				
Prihodi od dividendi				
Dobici od prodaje (realizacije)				
vlasničkih finansijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira				
Nerealizirani dobici od ulaganja				
vlasničkih finansijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira				
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)				
Zajmovi i potraživanja (LAR)	1.486	1.695	47	72
Prihodi od kamata	1.486	1.695	47	72
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)				
Ostali prihodi od ulaganja	845	743		

Tablica 44: Prihodi od ulaganja u finansijske instrumente i prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Analitički prikaz.

Ostali prihodi od ulaganja

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	4.945	2.494	11	23
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L) ³⁸	4.924	2.457		
Prihodi od dividendi	233	65		
Dobici od prodaje (realizacije)	233	13		
Nerealizirani dobici od ulaganja	4.458	2.379		
Neto pozitivne tečajne razlike (FV P/L)				
Zajmovi i potraživanja (LAR)	21	37	11	23
Prihodi od kamata	21	37	11	23

Tablica 45: Ostali prihodi od ulaganja. Analitički prikaz

U izvještajnom razdoblju nisu naplaćeni ni obračunati prihodi od kamata od finansijske imovine za koju je izvršen ispravak vrijednosti.

56. Troškovi ulaganja

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	29.087	31.500	1.324	1.915
Troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte od toga amortizacija	5.416	5.172		
Realizirani i nerealizirani dobici i gubici od ulaganja	2.962	2.961		
Ostali troškovi ulaganja uključujući neto negativne tečajne razlike (FV P/L)	5.409	127	175	120
	18.262	26.200	1.148	1.795

Tablica 46: Troškovi ulaganja. Pregled

³⁸ Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja

Troškovi ulaganja u finansijske instrumente i troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	29.087	31.489	1.324	1.915
Zemljišta i građevinski objekti	5.416	5.172		
Amortizacija	2.962	2.961		
Ostali troškovi građevinskih objekata	2.454	2.211		
Finansijska imovina koja se drži do dospijeća (HTM)				
Optis				
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (AFS)	5.408	117	175	120
Dobici od prodaje (realizacije)	5.408	117	175	120
vlasničkih finansijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira	5.408	117	175	120
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)				
Gubici ostvareni pri prodaji (realizaciji)				
vlasničkih finansijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira				
Nerealizirani gubici od				
vlasničkih finansijskih instrumenata				
dužničkih vrijednosnih papira				
Neto negativne tečajne razlike (sve kategorije)	15.952	24.621	877	1.584
Zajmovi i potraživanja (LAR)				
Optis i ispravak vrijednosti				
Ostali troškovi ulaganja uključujući troškove iz finansijskih transakcija	2.310	1.580	272	210

Tablica 47: Troškovi ulaganja u finansijske instrumente i troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Analitički prikaz

Ostali troškovi ulaganja

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno		10		
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)³⁹		10		
Gubici ostvareni pri prodaji (realizaciji)				
Nerealizirani gubici		10		
Neto negativne tečajne razlike (sve kategorije)				

Tablica 48: Ostali troškovi ulaganja. Analitički prikaz

³⁹ Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja

Finansijski rezultat ulaganja prema izvoru sredstava

Prihodi od ulaganja i troškovi ulaganja prema izvoru sredstava raspoređeni su kako slijedi:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Finansijski rezultat ulaganja	136.143	131.637	16.335	16.771
Ukupni prihodi od ulaganja	165.231	163.137	17.659	18.686
Ukupni troškovi ulaganja	-29.087	-31.500	-1.324	-1.915
Finansijski rezultat ulaganja iz kapitala i slobodnih sredstava	8.933	8.584	3.171	2.807
Prihodi od ulaganja iz kapitala i slobodnih sredstava	11.428	10.473	3.660	3.655
Troškovi ulaganja	-2.495	-1.889	-489	-848
Finansijski rezultat ulaganja iz sredstava tehničkih pričuva osim posebnih pričuva za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	122.455	121.342	13.165	13.964
Prihodi od ulaganja	148.515	150.206	13.999	15.031
iz sredstava matematičke pričuve	148.515	150.206	13.999	15.031
iz sredstava preostalih tehničkih pričuve				
Troškovi ulaganja	-26.060	-28.864	-835	-1.067
od ulaganja iz sredstava matematičke pričuve	-26.060	-28.864	-835	-1.067
od ulaganja iz sredstava preostalih tehničkih pričuve				
Finansijski rezultat ulaganja iz sredstava posebnih pričuva za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	4.756	1.711	0	0
Ukupni prihodi od ulaganja	5.288	2.457		
Ukupni troškovi ulaganja	-533	-746		

Tablica 49: Finansijski rezultat ulaganja u finansijske instrumente i zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti.

Finansijski rezultat ulaganja matematičke pričuve

U skladu s Uputom za popunjavanje finansijskih izvještaja društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga niže je prikazan finansijski rezultat ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve u odnosu na prosječni iznos matematičke pričuve u pro-matranom razdoblju:

	1.1. tis. kn	31.12. tis. kn	Prosjek tis. kn	2017.	2016.
				tis. kn	tis. kn
Matematička pričuva				2.358.936	2.296.346
				2.427.264	2.358.936
				2.393.100	2.327.641
Finansijski rezultat ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve				122.455	121.342
Prosječni prinos ulaganja imovine za pokriće matematičke pričuve			Izvještajna godina	5,12%	5,21%
			Trogodišnji prosjek	5,33%	5,72%

Tablica 50: Finansijski rezultat ulaganja matematičke pričuve

Podaci o Izdacima za osigurane slučajeve i Promjenama ostalih tehničkih pričuva

57. Izdaci za osigurane slučajeve

U stavci Izdaci za osigurane slučajeve sadržani su troškovi uprave razmjerno njihovom udjelu u poslovinama obrade i likvidacije šteta.

	Likvidirane štete			Promjena pričuva za štete			Izdaci za osigurane slučajeve		
	Bruto	Udio reosigu-ravatelja	Neto	Bruto	Udio reosigu-ravatelja	Neto	Bruto	Udio reosigu-ravatelja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. Kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2017.									
Ukupno	298.487	-9.459	289.028	1.249	-9.169	-7.920	299.737	-18.629	281.108
Životna osiguranja	240.849	-17	240.832	-1.143	2	-1.141	239.706	-15	239.691
Neživotna osigura-nja	57.639	-9.443	48.196	2.392	-9.171	-6.779	60.031	-18.614	41.417
2016.									
Ukupno	263.797	-11.142	252.656	-1.398	169	-1.228	262.399	-10.972	251.427
Životna osiguranja	205.367	-256	205.111	3.757	-268	3.489	209.124	-524	208.600
Neživotna osigura-nja	58.431	-10.886	47.545	-5.155	438	-4.717	53.275	-10.448	42.828

Tablica 51: Izdaci za osigurane slučajeve. Pregled

Detaljan prikaz Promjena pričuva za štete naveden je u bilješci 47.

Životna osiguranja

	Likvidirane štete			Promjena pričuva za štete			Izdaci za osigurane slučajeve		
	Bruto	Udio reosigu-ravatelja	Neto	Bruto	Udio reosigu-ravatelja	Neto	Bruto	Udio reosigu-ravatelja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2017.									
Životna osiguranja	240.849	-17	240.832	-1.143	2	-1.141	239.706	-15	239.691
Životno osiguranje	226.646	-17	226.629	1.488	0	-1.488	225.158	-17	225.141
Rentno osiguranje	1.092	0	1.092	0	0		1.092	0	1.092
Dopunska osigura-nja životnog osigu-ranja	1.594	0	1.594	345	2	347	1.938	2	1.940
Životna ili rentna o-siguranja kod kojih ugovaratelj osigura-nja snosi rizik ulaga-nja	11.517	0	11.517	0	0	0	11.517	0	11.517
2016.									
Životna osiguranja	205.367	-256	205.111	3.757	-268	3.489	209.124	-524	208.600
Životno osiguranje	199.824	-128	199.696	4.796		4.796	204.620	-128	204.492
Rentno osiguranje	866	0	866	0		0	866	0	866
Dopunska osigura-nja životnog osigu-ranja	93	-128	-34	443	-268	175	537	-396	141
Životna ili rentna o-siguranja kod kojih ugovaratelj osigura-nja snosi rizik ulaga-nja	4.583	0	4.583	-1.483		-1.483	3.100	0	3.100

Tablica 52: Izdaci za osigurane slučajeve. Životna osiguranja

Neživotna osiguranja

	Likvidirane štete			Promjena pričuva za štete			Izdaci za osigurane slučajeve		
	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto	Bruto	Udio reosiguravatelja	Neto
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2017.									
Neživotna osiguranja	57.639	-9.443	48.196	2.392	-9.171	-6.779	60.031	-18.614	41.417
Osiguranje od nezgode	3.597	-1.424	2.173	-390	-158	-549	3.207	-1.582	1.625
Zdravstveno osiguranje	1.981	-582	1.399	47	17	64	2.028	-564	1.463
Kasko osiguranje cestovnih vozila	9.137	0	9.137	-485	0	-485	8.652	0	8.652
Kasko osiguranje plovila	1.104	-911	193	1.116	-1.852	-736	2.221	-2.763	-542
Osiguranje robe u prijevozu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	7.826	-3.229	4.598	1.350	-	1.238	112	9.177	-4.467
Ostala osiguranja i-movine	5.155	-1.865	3.290	914	-189	725	6.069	-2.054	4.015
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	27.886	-910	26.975	-575	-5.408	-5.893	27.311	-6.318	20.993
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	50	-42	7	0	0	0	50	-42	7
Ostala osiguranja od odgovornosti	711	-400	311	405	-344	61	1.116	-744	372
Osiguranje raznih financ. gubitaka	0	-1	-1	-2	1	-1	-2	0	-2
Putno osiguranje	191	-78	113	12	0	12	203	-78	125
2016.									
Neživotna osiguranja	58.431	-10.886	47.545	-5.155	438	-4.717	53.275	-10.448	42.828
Osiguranje od nezgode	4.247	-1.584	2.663	-2.842	752	-2.090	1.405	-832	573
Zdravstveno osiguranje	1.965	-727	1.237	-85	21	-64	1.880	-706	1.174
Kasko osiguranje cestovnih vozila	10.291	-68	10.223	-1.652	0	-1.652	8.639	-68	8.571
Kasko osiguranje plovila	1.091	-910	181	170	236	407	1.262	-674	587
Osiguranje robe u prijevozu	100	-83	17	0	0	0	100	-83	17
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	266	-185	82	956	-485	471	1.222	-669	553
Ostala osiguranja i-movine	8.875	-3.447	5.428	4.533	-1.884	2.649	13.408	-5.331	8.077
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	31.080	-3.644	27.436	-7.849	2.582	-5.267	23.231	-1.063	22.169
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	6	-5	1	-101	75	-26	-95	71	-25
Ostala osiguranja od odgovornosti	457	-231	225	1.783	-862	921	2.240	-1.093	1.147
Osiguranje raznih financ. gubitaka	0	0	0	-4	1	-3	-4	1	-3
Putno osiguranje	52	0	52	-64	0	-64	-12	0	-12

Tablica 53: Izdaci za osigurane slučajeve. Neživotna osiguranja

Napomena:

U skladu s propisanom shemom Izvještaja o finansijskom položaju i Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti za društva za osiguranje promjena pričuve za štete za Hrvatski ured za osiguranje prikazana je u gornjoj stavci, dok su naknade šteta za Hrvatski ured za osiguranje (Garancijski fond) prikazane u stavci Ostali tehnički troškovi.

58. Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Neto, od reosiguranja	68.374	62.570	595	-902
Bruto iznos	68.328	62.590	487	-943
Udio reosiguravatelja	46	-19	108	41
Promjena matematičke pričuve, neto od reosiguranja	68.374	62.570	145	-2
Bruto iznos	68.328	62.590	37	-43
Udio reosiguravatelja	46	-19	108	41
Promjena ostalih tehničkih pričuva, neto od reosiguranja			450	-900
Bruto iznos			450	-900
Udio reosiguravatelja				

Tablica 54: Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva

Napomena:

Negativne vrijednosti predstavljaju smanjenje pričuve (knjigovodstveni prihod).

▲ Životna osiguranja

Kod ugovora o životnom osiguranju ugovoreni iznos i iznos premije osiguranja iskazani su u eurima, te se i za naplatu premije i za formiranje matematičke pričuve vrši preračunavanje u kune primjenom tečaja eura na referentni datum.

Budući da je pričuga, koja se iskazuje na dan bilance, denominirana u kunama, za njezino preračunavanje primjenjuje se tečaj koji vrijedi na dan bilance. Stoga iz pričuge za prethodnu godinu nastaju dobici ili gubici iz tečajnih razlika eura prema kuni. Isti se na zahtjev Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga ne prikazuju pod stavkom Ostali prihodi/rashodi već pod Promjena matematičke pričuge.

Promjena matematičke pričuge koja proizlazi iz promjena deviznog tečaja iznosila je:

	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn
Promjena matematičke pričuge. Bruto iznos	68.328	62.590
Od toga uslijed promjene deviznog tečaja	-13.777	-23.237

Tablica 55: Udio promjene deviznog tečaja u povećanju matematičke pričuge osiguranja

Detaljan prikaz Promjena matematičke pričuge naveden je u bilješci 47.

Rezultati testa adekvatnosti obveza (*liability adequacy test, LAT*)

Životna osiguranja

Budući novčani tokovi projiciraju se na svakom pojedinačnom ugovoru portfelja klasičnih životnih osiguranja Društva. Očekivani tokovi novca za cijeli portfelj generirani su na bazi vrijednosti za pojedinačni ugovor.

Korištene pretpostavke

▲ Smrtnost

Smrtnost i poboljevanje procijenjeni su temeljem stvarnoga iskustva Društva.

▲ Odustanci

Stope odustanaka temelje se na iskustvu Društva iz protekle tri godine. Stope odustanaka izračunavaju se pomoću modela GAM (*generalized additive model*). U izračunu su uzeta u obzir i korištena kao osnova sljedeća četiri parametra: godišnja premija, knjigovodstvena vrijednost pričuve, trajanje ugovora, preostalo vrijeme trajanja ugovora.

▲ Ugovori oslobođeni plaćanja premije

Analizom iskustvenih podataka Društva iz protekle tri godine projicira se broj ugovora koji će biti oslobođen plaćanja premije. Očekivani broj ugovora izračunava se pomoću modela GAM (*generalized additive model*). U izračunu su uzeta u obzir i korištena kao osnova sljedeća četiri parametra: godišnja premija, knjigovodstvena vrijednost pričuve, trajanje ugovora, preostalo vrijeme trajanja ugovora.

▲ Troškovi

Pretpostavke o budućim troškovima temelje se na stvarnom iskustvu Društva.

▲ Diskontna stopa

U svrhu diskontiranja budućih tokova novca korištena je nerizična krivulja kamatne stope.

▲ Buduće sudjelovanje u dobiti

Iako je pripis dobiti diskrecijsko pravo osiguravatelja, test adekvatnosti obveza uzima u obzir buduće sudjelovanje u dobiti koristeći fiksni postotak od viška povrata na ulaganja iznad garantirane tehničke kamatne stope.

Rezultat

Najbolja procjena (*best estimate*) sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova testa adekvatnosti izračunata na osnovi navedenih pretpostavki (*base run*) iznosi 2.205.202.847 kuna. Iz rezultata ne proizlazi potreba za povećanjem pričuve za životna osiguranja.

Osjetljivost budućih novčanih tokova testa adekvatnosti obveza na promjene u značajnim varijablama

Najznačajnjom varijablu u smislu testa osjetljivosti za portfelj prema odredbama regulatornog okvira Solventnost II smatra se kamatna stopa. Uzimajući u obzir parametre za šok smanjenja kamatnih stopa obračunava se novi iznos najbolje procjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova. Također analizom utvrđeno je da pad kamatne stope dovodi do povećanja ukupnih obveza u iznosu 153.439.559 kuna, koje prema knjigovodstvenom stanju obveza Društvo može u cijelosti pokriti.

Neživotna osiguranja

Test adekvatnosti obveza za neživotna osiguranja je ograničen na neistekli dio postojećih ugovora. Očekivana vrijednost šteta i troškova koji se mogu pripisati neisteklim ugovorima važećim na datum bilance uspoređuje se s nezarađenim premijama po tim policama umanjenim za odgodjene troškove prihvate. Očekivani novčani tokovi vezani uz štete i troškove se procjenjuju temeljem iskustva tijekom proteklog razdoblja i usklađuju za značajne pojedinačne gubitke za koje se ne očekuje da će se ponoviti. Test je proveden po vrstama osiguranja.

Rezultat

Na dan bilance priznata je pričuva u iznosu 600.000 kuna (2016.: 150.000 kuna) u vrsti rizika Kasko osiguranje plovila.

Iskazana pričuva za neistekle rizike (*URR. unexpired risk-reserve*) odnosi se na navedenu vrstu rizika i prikazana je na poziciji Druge tehničke pričuve.

Podaci o Izdacima za obavljanje djelatnosti

59. Izdaci za obavljanje djelatnosti

	Troškovi pribave				Troškovi uprave				Izdaci za obavljenje djelatnosti. ⁴⁰
	Provizija	Ostali troškovi pribave	Raspoređeni troškovi pribave	Ukupno	Amortizacija opreme i ostalih materijalnih sredstava	Plaće, porezii i doprinosi iz i na plaće	Ostali troškovi uprave	Ukupno	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. Kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	
2017.									
Ukupno	27.140	70.767	-402	97.505	3.574	11.943	16.505	32.022	129.527
Životna osiguranja	14.371	45.101	0	59.472	2.985	7.594	7.242	17.821	77.293
Neživotna osiguranja	12.769	25.666	-402	38.033	589	4.349	9.263	14.201	52.234
2016.									
Ukupno	24.665	64.470	179	89.314	4.231	12.917	15.063	32.211	121.526
Životna osiguranja	12.773	39.672		52.445	3.494	8.069	7.845	19.408	71.853
Neživotna osiguranja	11.892	24.798	179	36.869	737	4.848	7.218	12.803	49.673

Tablica 56: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Pregled

Životna osiguranja

	Troškovi pribave				Troškovi uprave				Izdaci za obavljenje djelatnosti. ⁴⁰
	Provizija	Ostali troškovi pribave	Raspoređeni troškovi pribave	Ukupno	Amortizacija opreme i ostalih materijalnih sredstava	Plaće, porezii i doprinosi iz i na plaće	Ostali troškovi uprave	Ukupno	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. Kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	
2017.									
Životna osiguranja	14.371	45.101		59.472	2.985	7.594	7.242	17.821	77.293
Životno osiguranje	13.007	42.819		55.826	2.865	7.253	6.860	16.978	72.804
Rentno osiguranje	24	0		24	3	7	3	13	36
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	229	1.773		2.002	81	237	247	564	2.566
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelja osiguranja snosi rizik ulaganja	1.111	509		1.621	37	97	132	266	1.887
2016.									
Životna osiguranja	12.773	39.672		52.445	3.494	8.069	7.845	19.408	71.853
Životno osiguranje	12.449	37.664		50.113	3.353	7.707	7.432	18.492	68.605
Rentno osiguranje	7	0		7	3	7	3	14	21
Dopunska osiguranja životnog osiguranja	240	1.560		1.800	95	251	267	613	2.413
Životna ili rentna osiguranja kod kojih ugovaratelja osiguranja snosi rizik ulaganja	77	448		525	44	103	143	290	815

Tablica 57: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Životna osiguranja

⁴⁰ Izdaci za obavljanje djelatnosti

Neživotna osiguranja

	Troškovi pribave				Troškovi uprave				Izdaci za obav. djelatn. ⁴⁰
	Provizije	Ostali troškovi pribave	Raspoređeni troškovi pribave	Ukupno	Amortizacija opreme i ostalih materijalnih sredstava	Plaće, porez i doprinosi na plaće	Ostali troškovi uprave	Ukupno	
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2017.									
Neživotna osiguranja	12.769	25.666	-402	38.033	589	4.349	9.263	14.201	52.234
Osiguranje od nezgode	2.177	6.718	29	8.923	154	1138	2425	3.717	12.640
Zdravstveno osiguranje	199	514	-4	709	12	87	186	284	994
Kasko osiguranje cestovnih vozila	1.403	1.561	-102	2.863	36	265	564	864	3.726
Kasko osiguranje plovila	116	201	3	319	4	31	65	100	419
Osiguranje robe u prijevozu	19	30	-2	47	1	5	11	17	64
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	3.007	3.989	-48	6.948	92	676	1440	2.207	9.156
Ostala osiguranja imovine	2.060	2.916	-54	4.923	67	494	1053	1.614	6.536
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	3.111	8.222	-203	11.129	189	1393	2967	4.549	15.678
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	92	123	-3	212	3	24	52	79	291
Ostala osiguranja od odgovornosti	434	935	-9	1.359	21	158	337	517	1.877
Osiguranje raznih finansijskih gubitaka	12	60	-1	72	1	10	22	33	105
Putno osiguranje	140	396	-8	528	9	67	143	219	747
2016.									
Neživotna osiguranja	11.892	24.798	179	36.869	737	4.848	7.218	12.803	49.673
Osiguranje od nezgode	2.250	6.671	-8	8.914	198	1.304	1.725	3.227	12.141
Zdravstveno osiguranje	184	466	4	654	14	91	121	226	880
Kasko osiguranje cestovnih vozila	1.333	1.737	2	3.073	52	340	506	897	3.969
Kasko osiguranje plovila	126	202	-13	315	6	39	52	98	412
Osiguranje robe u prijevozu	15	24	17	57	1	5	6	12	69
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	388	764	-9	1.143	23	149	198	370	1.513
Ostala osiguranja imovine	4.253	6.036	32	10.321	179	1.180	1.560	2.920	13.240
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	2.766	7.758	151	10.674	231	1.517	2.756	4.504	15.177
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	87	140	-8	219	4	27	36	68	286
Ostala osiguranja od odgovornosti	409	863	8	1.281	26	169	223	418	1.699
Osiguranje raznih finansijskih gubitaka	10	48	1	58	1	9	12	23	82
Putno osiguranje	70	89	2	161	3	17	23	43	204

Tablica 58: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Neživotna osiguranja

Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće

U stavkama Izdaci za obavljanje djelatnosti i Izdaci za osigurane slučajeve sadržani su troškovi plaća, poreza i doprinosa iz i na plaće prikazani u sljedećoj tablici⁴¹.

	2017. tis. kn	2016. tis. kn
Ukupno	54.234	48.191
Plaće	44.562	38.871
Obvezni porezi i doprinosi iz i na plaće	9.673	9.320

Tablica 59: Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće

Izdaci za otpremnine kao i razne naknade radnicima su dijelom ili u cijelosti neto iznosi koji nisu sadržani u stavci Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće. Rezervacije za neiskorištene godišnje odmore također nisu prikazani u ovoj nego u stavci Troškovi uprave pod točkom Ostali troškovi uprave.

Naknada za usluge savjetovanja i revizije godišnjih finansijskih izvještaja od strane revizorskog društva

U stavci Izdaci za obavljanje djelatnosti sadržani su sljedeći troškovi:

	2017. tis. kn	2016. tis. kn
Naknade za reviziju godišnjih finansijskih izvještaja	375	375
Naknade za porezno savjetovanje		
Druge usluge savjetovanja		

Tablica 60: Naknade za usluge savjetovanja i reviziju godišnjih finansijskih izvještaja od strane revizorskog društva

⁴¹ Nisu obuhvaćene provizije za radnike Društva zaposlene u prodaji osiguranja.

Kvota šteta, kvota troškova i kombinirana kvota⁴²

	2017.			2016. (prepravljeno)		
	Kvota šteta ⁴³	Kvota troš- kova ⁴⁴	Kombinirana kvota ⁴⁵	Kvota šteta ⁴³	Kvota troš- kova ⁴⁴	Kombinirana kvota ⁴⁵
Neživotna osiguranja	44,98%	41,19%	86,16%	45,03%	43,17%	88,20%
Osiguranje od nezgode	15,99%	63,92%	79,91%	7,76%	67,07%	74,83%
Zdravstveno osiguranje	53,51%	34,98%	88,49%	59,04%	36,79%	95,83%
Kasko osiguranje cestovnih vozila	69,33%	30,36%	99,69%	65,23%	29,97%	95,20%
Kasko osiguranje plovila	178,11%	34,36%	212,47%	102,82%	33,58%	136,40%
Osiguranje robe u prijevozu	0,17%	32,25%	32,42%	47,54%	32,72%	80,26%
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	37,50%	37,87%	75,36%	47,61%	58,93%	106,54%
Ostala osiguranja imovine	36,31%	39,59%	75,90%	49,74%	49,12%	98,86%
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	57,57%	37,12%	94,70%	47,79%	33,52%	81,31%
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	5,33%	31,53%	36,86%	-11,11%	33,34%	22,23%
Ostala osiguranja od odgovornosti	32,03%	54,41%	86,43%	107,58%	81,58%	189,16%
Osiguranje raznih finansijskih gubitaka	-0,27%	18,37%	18,09%	-0,88%	18,93%	18,05%
Putno osiguranje	9,77%	36,16%	45,94%	-1,41%	24,18%	22,77%

Tablica 61: Kvota šteta, kvota troškova i kombinirana kvota. Na bazi bruto iznosa

Ostale stavke Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti

60. Prihodi od provizija i naknada

Navedene vrijednosti odnose se u cijelosti na provizije i udjele u dobiti iz poslova reosiguranja.

61. Ostali osiguravateljno-tehnički prihodi, neto od reosiguranja

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. Kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	432	392	1.116	1.069
Prihodi iz ranijih godina uključujući prihode od naplaćenih i već otpisanih potraživanja	38	10	236	143
Prihodi od uslužnih šteta			213	265
Provizije od prodaje graničnih osiguranja			22	1
Prodaja dodatnih proizvoda			534	498
Prihodi od zaračunatih opomena i zateznih kamata	343	366	85	100
Ostali prihodi	51	16	26	62

Tablica 62: Ostali osiguravateljno-tehnički prihodi

62. Ostali tehnički troškovi

U skladu s propisanom shemom Izvještaja o finansijskom položaju i Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti za društva za osiguranje u ovoj stavci sadržani su doprinosi za financiranje Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga u iznosu 234.660,57 kuna (2016.: 209.951,39 kuna) te doprinosi za financiranje Hrvatskog ureda za osiguranje u iznosu 278.611,25 kuna (2016.: 292.069,66 kuna).

⁴² na bazi bruto iznosa; bez udjela reosiguranja

⁴³ kvota šteta = mjerodavne štete / zarađena bruto premija

⁴⁴ kvota troškova = (izdaci za obavljanje djelatnosti + ostali tehnički troškovi) / zarađena bruto premija

⁴⁵ kombinirana kvota = kvota šteta + kvota troškova

U ovoj stavci prikazane su i uplate u Garancijski fond za naknadu štete prouzročene nepoznatim i neosiguranim motornim vozilima u iznosu 406.720,00 kuna (2016.: 291.862,20 kuna). Nisu uključene promjene pričuva za štete na temelju obračuna Garancijskog fonda pri Hrvatskom uredu za osiguranje.

Stavka nadalje uključuje uplaćeni doprinos u korist Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje iz prihoda od obveznog osiguranja automobilske odgovornosti za 2016. u iznosu 1.201.393,50 kuna (2016.: 1.123.799,02 kuna).

63. Ostali troškovi uključujući vrijednosna usklađenja

U skladu sa zakonskim odredbama ova stavka obuhvaća osim vrijednosnih usklađenja za potraživanja u iznosu 129,38 kuna (2016.: +99,00 kuna) između ostalog i negativne tečajne razlike u iznosu 1.511.207,34 kuna (2016.: 83.567,53 kuna, prepravljen). Naknadno utvrđeni rashodi iz ranijih godina iznose 93.367,66 kuna (2016.: 58.866,26 kuna).

64. Porez na dobit⁴⁶

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg poreznog troška i odgođenog poreznog troška.

Porez na dobit kod revalorizacijskih pričuva koje su izravno priznate u kapitalu evidentiran je kao odgođeni porezni trošak te se prema potrebi knjiži u aktivi ili pasivi bilance. Odgođeni porezni trošak formira se osim toga za gubitke koji se ne mogu porezno priznati (vremenske razlike).

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2017.	2016.	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Porez na dobit	5.705	7.542	5.238	3.732
Tekući porezni trošak	5.705	7.520	5.238	3.732
Odgodjeni porezni trošak	0	21		

Tablica 63: Trošak poreza na dobit

Iznos odgođenog poreznog troška izračunava se metodom bilančne obveze za sve privremene razlike između iskazanih vrijednosti imovine i obveza u godišnjim finansijskim izvještajima po MSFI-ju i vrijednosti priznatih u porezne svrhe primjenom stope poreza na dobit važeće od 1. siječnja 2017. (18%). Prema MRS-u 12.47 iznos odgođenog poreznog troška vrednuje se primjenom poreznih stopa koje su važeće u trenutku realizacije ili koje se očekuju.

U sadašnjem trenutku ne očekuje se promjena stope poreza na dobit odnosno promjena načina obračuna porezne osnovice.

Odgođena porezna imovina ne procjenjuje se ako nije vjerojatno da će se sadržana porezna olakšica moći iskoristiti.

⁴⁶ Trošak poreza na dobit

Ostali podaci

Broj radnika

Prosječan broj radnika u Društvu 2017. godine bio je 665 (2016.: 674,5)⁴⁷. Prosječan broj zastupnika i voditelja timova bio je 470,5 (2016.: 480).

Prosječan broj radnika izračunava se kao srednja vrijednost broja radnika na početku i na kraju izvještajnog razdoblja.

Pravni odnosi

Na dan bilance nije bilo značajnih udjela u društвima sa sudjelujućim interesom.

Povezana društva i povezane osobe

Društvo je u cijelosti u vlasništvu društva Grazer Wechselseitige Versicherung AG, sa sjediшtem u Grazu, koje je pod 100%-tnom kontrolom Grawe Vermögensverwaltung Versicherungsverein auf Gegenseitigkeit (društvo za uzajamno osiguranje), sa sjediшtem u Grazu. To društvo predstavlja matično društvo koncerna.

Povezana društva čine društva za osiguranje i reosiguranje, banke, društva za gradnju i upravljanje nekretninama kao i holdinge i društva za obavljanje uslužnih djelatnosti Grupe Grawe, a povezane osobe čine članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i prokuristi. Niže navedene transakcije odnose se prema MRS-u 24 na poslovne odnose s povezanim stranama.

Povezana društva Grupe Grawe

Grazer Wechselseitige Versicherung AG

Obveze prema Grazer Wechselseitige Versicherung AG na 31.12.2017. iznose 1.422.483,09 kune (2016.: 1.195.503,07 kuna) i odnose se uglavnom na prefakturirane troškove po osnovi ugovora o korištenju softverskih licencija. Pored toga postoje obveze po osnovi poslova reosiguranja u iznosu 3.911.035,24 kune (2016.: 832.724,53 kune).

Troškovi nastali u izvještajnoj godini po osnovi obavljanja usluga od strane Grazer Wechselseitige Versicherung AG iznosili su 8.678.693,76 kuna (2016.: 6.886.198,20 kuna). Saldo iz poslova reosiguranja koji utječe na poslovni rezultat iznosio je u izvještajnoj godini 1.389.514,82 kune (2016.: 6.884.484,37 kuna).

Grawe Reinsurance Ltd. (Grawe RE)

Na 31.12.2017. evidentirane su obveze prema Grawe Reinsurance Ltd. sa sjediшtem u Nikoziji u iznosu 561.383,51 kune (2016.: 1.176.582,07 kuna), a one proizlaze iz poslova reosiguranja.

Saldo iz poslova reosiguranja koji utječe na poslovni rezultat u izvještajnoj godini iznosi je 2.133.913,58 kuna (2016.: 2.092.398,74 kune).

Grawe nekretnine d.o.o.

Društvo ima s društвom Grawe nekretnine d.o.o. iz Dubrovnika sklopljen ugovor o zakupu poslovnog prostora u Dubrovniku kojim se koristi Društvo te ugovor o pružanju usluga⁴⁸.

⁴⁷ Podatak o broju radnika uključuje i članove Uprave

⁴⁸ Društvo obavlja između ostalog računovodstvene poslove za Grawe nekretnine d.o.o.

Društvo na 31.12.2017. ima otvorena potraživanja od društva Grawe nekretnine d.o.o. u iznosu 5.427,44 kune (2016.: 5.513,95 kuna) na ime ugovora o pružanju usluga i 86.954,18 kuna (2016.: 0 kuna) po ugovorenoj polici osiguranja.

U izvještajnoj godini nastali su prihodi po osnovi ugovora o obavljanju usluga u iznosu 44.693,48 kuna (2016.: 52.105,09 kune), prihodi od premije osiguranja u iznosu od 86.472,96 kuna (2016.: 83.418,25 kuna), te rashodi u iznosu 442.669,28 kuna (2016.: 452.079,80 kuna) po osnovi najma.

Intersecuritas Betriebs-Service Gesellschaft mbH (Intersecuritas BSG)

Društvo na 31.12.2017. nema otvorena potraživanja od društva Intersecuritas BSG iz Graza po osnovi ugovora o najmu (2016.: 33.025,41 kune).

U izvještajnoj godini nastali su prihodi po osnovi najma u iznosu 29.255,63 kune (2016.: 58.863,13 kuna).

Security Kapitalanlage AG (Security KAG)

Društvo na 31.12.2017. ima otvorena potraživanja od društva Security KAG iz Graza po osnovi provizije za portfelj investičkih fondova kojima upravlja navedeno društvo u iznosu 124.481,61 kuna (2016.: 107.347,18 kuna) i 4.320,35 kuna prefakturiranih troškova marketinga (2016.: 0,00 kuna)

U izvještajnoj godini su po toj osnovi ostvareni prihodi u iznosu 480.999,24 kune (2016.: 411.581,83 kuna).

GW Immo Holding AG

Na 31.12.2017. nema evidentiranih obveza prema društvu GW Immo Holding iz Graza (2016.: 116.047.916,60 kuna). Obveze iz prethodnog razdoblja po osnovi stjecanja društva Grawe nekretnine d.o.o. sa sjedištem u Dubrovniku su plaćene tijekom izvještajne godine.

	Potraživa-nja	Obveze	Rashodi	Prihodi
	Na dan bilance	U izvještajnoj godini		
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2017.				
Ukupno	221	5.894	37.376	25.373
Grazer Wechselseitige Versicherung		5.333	24.565	14.497
Grawe RE		561	12.368	10.234
Grawe nekretnine	92		443	132
Intersecuritas BSG	0			29
Security KAG	129			481
Grawe Immo Holding		0		
2016.				
Ukupno	146	119.253	35.362	19.570
Grazer Wechselseitige Versicherung		2.028	22.447	8.676
Grawe RE		1.177	12.463	10.371
Grawe nekretnine	6		452	52
Intersecuritas BSG	33			59
Security KAG	107			412
Grawe Immo Holding		116.048		

Tablica 64: Otvorena potraživanja, obveze na dan bilance i rashodi i prihodi iz transakcija s povezanim društvima u izvještajnoj godini

Posebne napomene vezane za poslove reosiguranja s povezanim društвima

Potrebe za uslugama reosiguranja najvećim dijelom pokrivaju se unutar Grupe Grawe (Grazer Wechsel-seitige Versicherung AG i Grawe RE Ltd.).

	Obveze po osnovi poslova reosiguranja ⁴⁹ tis. kn
Stanje na 1.1.2016.	3.498
Povećanje obveza	8.604
Smanjenje obveza (plaćanje)	-10.052
Promjene deviznog tečaja	-41
Stanje na 31.12.2016.	2.009
Stanje na 1.1.2017.	2.009
Povećanje obveza	10.209
Smanjenje obveza (plaćanje)	-7.727
Promjene deviznog tečaja	-19
Stanje na 31.12.2017.	4.472

Tablica 65: Obveze po osnovi poslova reosiguranja s povezanim društвima (kretanje)

	Rezultat transakcija po osnovi reosiguranja ⁵⁰	
	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn
Razgraničena premija reosiguranja	-28.093	-28.024
Premije predane u reosiguranje	-28.254	-27.865
Promjena prijenosne premije. Udio reosiguranja	161	-159
Razgraničene štete. Udio reosiguranja	13.985	8.654
Likvidirane štete. Udio reosiguranja	7.460	8.869
Promjena pričuve za štete. Udio reosiguranja	6525	-215
Primljene provizije iz reosiguranja	8.899	8.954
Primljeni udjeli u dobiti iz reosiguranja	1.686	1.439
Saldo iz poslova reosiguranja	-3.523	-8.977

Tablica 66: Rashodi i prihodi iz transakcija po osnovi poslova reosiguranja s povezanim društвima u izvještajnoj godini

Povezane osobe

Povezanim osobama smatraju se članovi Nadzornog odbora, Uprave i prokuristi.

Članovima Nadzornog odbora nisu isplaćene nikakve naknade.

Obveze prema članovima Uprave i prokuristima iskazane na dan bilance odnose se na obračunate i neisplaćene plaće za mjesec prosinac.

⁴⁹ Obveze iz poslova reosiguranja s povezanim društвima

⁵⁰ Rezultat transakcija s povezanim društвima po osnovi poslova reosiguranja

Iskazani rashodi za članove Uprave i prokuriste odnose se na plaće i uplaćene doprinose za obvezno mirovinsko osiguranje. Uplaćeni doprinosi za mirovinsko osiguranje za članove Uprave iznosili su 375.228,23 kuna (2016.: 375.066,50 kuna), za prokuriste 148.613,91 kune (2016.: 147.243,07 kune).

	Potraživanja	Obveze	Rashodi	Prihodi
	Nad dan bilance		U izvještajnoj godini	
	tis. Kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2017.				
Ukupno		249	3.515	
Članovi Nadzornoga odbora				
Članovi Uprave		194	2.772	
Prokuristi		55	743	
2016.				
Ukupno		288	4.257	
Članovi Nadzornoga odbora				
Članovi Uprave		205	3.389	
Prokuristi		57	868	

Tablica 67: Otvorena potraživanja, obveze na dan bilance i rashodi i prihodi iz transakcija s povezanim osobama u izvještajnoj godini

Bivšim članovima Uprave ili bivšim prokuristima nisu isplaćene ni plaće niti bilo kakve druge novčane naknade (uključujući plaćanja za mirovinu).

Na dan bilance nisu postojala jamstva za članove Uprave i Nadzornog odbora.

Zagreb, veljača 2018.

Uprava

Igor Pureta, mag. ing., MBA
predsjednik Uprave

mr.sc. Adriana Tomić, dipl.oec
članica Uprave

Nataša Kapetanović, dipl. ing.
članica Uprave

Imovina za pokriće tehničkih pričuva

Imovina za pokriće matematičke pričuve i traženo pokriće

	Iznos tis. kn
1 Državne obveznice	2.347.543
2 Korporativne obveznice	
3 Dionice i poslovni udjeli	101.748
4 Investicijski fondovi	26.845
7 Novac i depoziti	903
8 Hipoteke i zajmovi	15.042
9 Nekretnine	89.758
18 Ukupno imovina za pokriće (Σ 1-17)	2.581.838
19 Pričuve za prijenosne premije	
20 Matematičke pričuve	2.427.876
21 Pričuve šteta	16.346
24 Druge tehničke pričuve prema računovodstvenim propisima	
25 Traženo pokriće (Σ 19-24)	2.444.221
26 Višak/manjak imovine za pokriće (18-25)	137.617

Tablica 68: Imovina za pokriće matematičke pričuve i traženo pokriće

Ročna usklađenost

	Ulaganja za po- kriće	Traženo pokriće
	tis. Kn	tis. kn
Ukupno	2.581.838	2.444.221
<1 godine	93.451	217.489
1-3 godine	689.666	485.468
3-5 godina	206.901	519.551
5-10 godina	1.058.725	633.768
10-15 godina	341.590	279.645
15-20 godina		162.349
>20 godina ⁵¹	191.505	145.951

Tablica 69: Imovina za pokriće matematičke pričuve i traženo pokriće. Ročna usklađenost

⁵¹ Za nekretnine se podrazumijeva ročnost dulja od 20 godina.

Imovina za pokriće tehničkih pričuva osim matematičke pričuve i traženo pokriće

	Iznos tis. kn
1 Državne obveznice	283.663
2 Korporativne obveznice	
3 Dionice i poslovni udjeli	
4 Investicijski fondovi	1.745
7 Novac i depoziti	
8 Hipoteke i zajmovi	189
9 Nekretnine	
18 Ukupno imovina za pokriće (Σ 1-17)	285.597
19 Pričuve za prijenosne premije	59.031
20 Matematičke pričuve	
21 Pričuve šteta	180.740
24 Druge tehničke pričuve prema računovodstvenim propisima	600
25 Traženo pokriće (Σ 19-24)	240.371
26 Višak/manjak imovine za pokriće (18-25)	45.226

Tablica 70: Imovina za pokriće tehničkih pričuva osim matematičke pričuve i traženo pokriće

Ročna usklađenost

	Ulaganja za po- kriće	Traženo pokriće
	tis. kn	tis. kn
Ukupno	285.597	240.371
<1 godine	182.273	122.064
1-3 godine	37.888	54.326
3-5 godina	4.834	31.861
5-10 godina	60.486	32.120
10-15 godina	116	
15-20 godina		
>20 godina ⁵²		

Tablica 71: Imovina za pokriće tehničkih pričuva osim matematičke pričuve i traženo pokriće. Ročna usklađenost

⁵² Za nekretnine se podrazumijeva ročnost dulja od 20 godina.

Korporativno upravljanje

Održivo i odgovorno korporativno upravljanje smatra se preduvjetom za dugoročno ispunjavanje zah-tjeva svih interesnih skupina kojima je u interesu uspješno poslovanje Društva.

Društvo primjenjuje u potpunosti zakonsku, regulatornu i internu regulativu kojom se osigurava ostva-rivanje navedenoga cilja. U nastavku je sažetak odredbi koje uređuju način rada pojedinih tijela u Dru-štву.

Glavna skupština

Dioničar ostvaruje pravo glasa na Glavnoj skupštini koja se održava u Hrvatskoj.

Glavnu skupštinu saziva Uprava ili Nadzorni odbor najmanje jednom godišnje. Glavna skupština odlu-čuje o finansijskim izvještajima, upotrebi dobiti i davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora. Glavna skupština odlučuje i o izboru i imenovanju revizora uz podršku Revizijskog odbora kada je to potrebno.

Suradnja Nadzornoga odbora i Uprave

Suradnja između Nadzornog odbora i Uprave temelji se na uzajamnom povjerenju i uvažavanju.

Uprava vodi poslove Društva i dužna je uključiti Nadzorni odbor u donošenje odluka odnosno pribaviti suglasnost Nadzornog odbora za poduzimanje određenih poslova. U Poslovniku o radu Nadzornog od-bora i Poslovniku o radu Uprave uređen je način njihove suradnje.

Uprava donosi godišnji poslovni plan koji usvaja Nadzorni odbor. Uprava redovito izvješćuje Nadzorni odbor o realizaciji poslovnog plana i analizira odstupanja.

Odbor za sustav upravljanja

Odlukom Uprave osnovan je Odbor za sustav upravljanja koji je započeo s radom 1.1.2015. Navedeno tijelo raspravlja o pitanjima koja su od značaja s gledišta upravljanja rizicima i drugim pitanjima koja se ne mogu direktno ubrojiti u poslove iz nadležnosti Uprave.

Članovi Odbora za sustav upravljanja su članovi Uprave, nositelji ključnih funkcija (funkcija upravljanja rizicima, funkcija praćenja usklađenosti, funkcija unutarnje revizije, aktuarska funkcija) i:

- voditelj Odjela za računovodstvo i financije
- Koordinatori za izdvojene poslove računalne obrade podataka i izdvojene poslove ulaganja i-movine
- voditelj Odjela za upravljanje ljudskim potencijalima.

Odbor je održao redovite sjednice kako je predviđeno Poslovnikom o radu Odbora za sustav upravlja-nja.

Izvještaj o rizicima

Opis glavnih rizika i neizvjesnosti s kojima se Društvo suočava

Poslovanje Društva odvijalo se i 2017. godine u zahtjevnim ekonomskim uvjetima. Tržišta kapitala bili ježila su nastavak pada prinosa, što u životnim osiguranjima nameće posebne zahtjeve – ulaganje sukladno rizičnom profilu Društva u uvjetima nižih prinosa i nužnosti ostvarenja garantirane računske kamate po ugovorima.

Upravljanje poslovanjem s izraženim senzibilitetom za rizike u središtu je svake gospodarske aktivnosti usmjereni na postizanje trajnog učinka. Sustavi koji podržavaju upravljanje rizicima stoga moraju biti učinkoviti.

Ciljevi i strategije upravljanja rizicima

Glavna poslovna svrha društva za osiguranje je preuzimanje rizika uz naknadu. Stoga je važno da portfelj Društva ima visok stupanj transparentnosti, kako bismo mogli točno poznavati i vrednovati preuzete rizike.

Pod upravljanjem rizicima podrazumijevaju se sve mјere za prepoznavanje i smanjenje rizika, kojima je Društvo izloženo kao društvo za obavljanje djelatnosti osiguranja i pružanje finansijskih usluga, dakle sveukupnost smjernica koje su međusobno usklađene i koordinirane, mјera i postupaka za prepoznavanje, nadziranje i obranu od rizika.

Promjenom zakonskih, ekonomskih i političkih uvjeta mogu se naravno promijeniti i pojedinačni rizici i njihovo vrednovanje unutar poduzeća. U tom smislu se upravljanje rizicima treba promatrati kao dinamičan proces. Na taj način moguće je svjesno i ciljano prihvaćanje rizika i njihovo sistematično vrednovanje, upravljanje, nadziranje kao i pripremanje alternativnih mјera, kako bi se protiv potencijalnih štetnih događaja moglo pravovremeno postupati.

Sustavom upravljanja rizicima koji je individualno prilagođen Društву te učinkovitim procesima kontrole moguće je postizanje kako finansijskih i strateških ciljeva Društva te osiguravanje kontinuiteta poslovanja, tako i ispunjenje zakonski utvrđene granice solventnosti.

Organizacija upravljanja rizicima

Uprava Društva odgovorna je za uspostavu i primjenu sustava upravljanja rizicima kao i upravljanje rizicima poduzeća.

U organizaciju upravljanja rizicima uključene su sve razine rukovođenja u Društvu. Rukovodeće osobe su kao upravitelji rizika odgovorne i za identifikaciju, vrednovanje i upravljanje rizicima unutar njihovog vlastitog područja odgovornosti. Pri tome je stavljen poseban naglasak na jasno raspoređivanje značajnih pojedinačnih rizika imenovanim upraviteljima rizika.

Uprava prikuplja pojedinačne izvještaje i upozorenja na rizike od upravitelja rizika, analizira ih i vrednuje zajedno s odgovornom osobom za upravljanje rizicima. Osim toga se redovito održavaju konzultacije sa stožerom za rizike koji je osnovan u koncernu.

Interna revizija kao operativno neovisna instancija nadzire po nalogu Uprave postojeće strukture i procese kao i poštivanje zahtjeva postavljenih od strane nadzornog tijela. Ona pruža stručnu podršku Upravi u postizanju ciljeva poduzeća tako što vrednuje učinkovitost upravljanja rizicima, internih kontrola i procesa rukovođenja i nadziranja, te pridonosi optimiranju navedenih procesa.

Izvješćivanje o rizicima

Pojedinačni upravitelji rizika provode vrednovanje rizika u redovitim i utvrđenim vremenskim razmacima. Osim toga je predviđeno trenutačno izvješćivanje u slučaju dostizanja definiranog praga vrijednosti. Procjene rizika i razlozi koji su doveli ili mogli dovesti do nastupa određenog rizika po potrebi se analiziraju s upraviteljima rizika i predstavljaju osnovu za izvješćivanje o rizicima, koje se dijeli prema povodu za izvješćivanje.

S jedne strane izrađuje se ukupna procjena rizika koji se odnose na budućnost, a s druge strane vrši se redovito izvješćivanje retrospektivno o rizicima koji su zaista nastupili u prošlosti.

Komunikacija o rizicima

Komunikacija o rizicima predstavlja važan oslonac u svakom sustavu upravljanja rizicima. Što se više informacija i činjenica u kontekstu upravljanja rizicima razmijeni s našim upraviteljima rizika, to će biti uspješnije prepoznavanje potencijalnih rizika u svakodnevnom radu i vlastitim područjima odgovornosti. U sklopu sastanaka i radionica kontinuirano se prosljeđuju relevantne informacije iz područja upravljanja rizicima.

Značajni rizici

Podjela značajnih rizika koji se odnose na Društvo u nadređene kategorije rizika ima za svrhu učinkovitije upravljanje rizicima.

Rizik osiguranja

Rizik osiguranja u neživotnim osiguranjima u bitnome predstavlja rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja zbog neodgovarajućih prepostavki u svezi oblikovanja premija i pričuva.

Mjera koju Društvo poduzima protiv rizika izrazito velikih izdataka za štete uslijed izvanrednih štetnih događaja je primjena odgovarajuće politike reosiguranja. Osim toga, ne analiziraju se samo preuzete rizike na osnovi pojedinačnih rizika nego se dodatno ispituje izloženost (*exposures*) Društva događajima koji mogu pogoditi veliki broj preuzetih rizika.

Neživotna osiguranja

U skupinama rizika osiguranje od posljedica nesretnog slučaja i osiguranje elementarnih šteta ugovorenog je za slučaj nastupa eventualne kumulacije događaja ili iznadprosječne visine šteta odgovarajuće neproporcionalno reosiguranje s limitiranim samopridržajem.

Kako bi se dalekosežno isključio rizik platne nesposobnosti reosiguravatelja, Društvo raspoređuje poslove reosiguranja neposredno ili posredno, dalnjim preraspoređivanjem na razini koncerna, na veliki broj međunarodnih društava za reosiguranje, koja sva, bez iznimke, imaju izvrstan bonitet.

Životna osiguranja

Osiguravateljni rizici u životnim osiguranjima su biometrijski rizik, rizik odustanka i rizik kamatnog jامства.

Pažljivim razvojem proizvoda i stalnim aktuarskim analizama Društvo osigurava da korišteni temelji za izračun budu adekvatni i sadržavaju dovoljne sigurnosne marže. Neželjene, veće promjene rezultata rizika dodatno se sprečavaju primjenom odgovarajuće politike reosiguranja.

Rizici ulaganja

Rizik ulaganja kapitala obuhvaća u prvom redu kreditni rizik, rizik likvidnosti i tržišni rizik.

Kapitalno ulaganje Društva temelji se u prvom redu na formiranju djelotvornih portfelja i pri tome se vodi računa o cjelokupnoj izloženosti riziku poduzeća. Sukladno utvrđenoj strategiji, čiju provedbu prati interna revizija, vrši se široka disperzija ulaganja u odgovarajuće tržišne segmente (*benchmark*).

Strukturirani proizvodi koriste se s ciljem troškovne učinkovitosti i poboljšanja profila rizičnosti samo u okviru strateški odabrane alokacije imovine. Pri utvrđivanju dopuštenog volumena u obzir se uzima povećani stupanj rizičnosti predviđenih kategorija imovine.

Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja nisu uključena u razradu rizika ulaganja u nastavku s obzirom da kod ovih ulaganja investicijski rizik snosi ugovaratelj osiguranja.

Kreditni rizik

Kreditni rizik definira se kao rizik kojem je Društvo izloženo u slučaju da druga ugovorna strana ne može ispuniti svoju obvezu plaćanja. Rizik boniteta valja promatrati kao oblik kreditnog rizika i predstavlja opasnost da se bonitet korisnika kredita pogorša nakon početka korištenja kredita ili nakon kupnje neke vrijednosnice. Društvo se protiv rizika boniteta osigurava primjenom strogih uvjeta u pogledu kreditnog rejtinga koje izabrani izdavatelji vrijednosnica moraju ispunjavati.

Ukupna izloženost riziku nenaplativosti (“total credit risk exposure”)

Tablica 72 prikazuje sukladno MSFI-ju 7.36 (a) maksimalni rizični potencijal pojedinačnih stavki bilance, uključujući eventualne derivativne finansijske instrumente. Pri tome nisu uzeti u obzir mogući ublažavajući učinci „netiranja“ ili sličnih sporazuma.

	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn
Ukupno	3.221.348	3.141.845
Finansijski instrumenti	3.221.348	3.141.845
Finansijski instrumenti bez derivativnih finansijskih instrumenata	3.221.348	3.141.845
Finansijski instrumenti koji se drže do dospjeća (HTM)	784.841	968.338
Ulaganja raspoloživa za prodaju (AFS)	2.360.397	2.113.131
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)		
Depoziti, zajmovi i potraživanja (LAR)	41.725	41.773
kao dio stavke Ostala ulaganja	20.214	21.957
Zajmovi i potraživanja (LAR) ⁵³	21.511	19.816
Novac u banci	34.385	18.602
Derivativni finansijski instrumenti		

Tablica 72: Kreditni rizik. Ukupna izloženost riziku nenaplativosti

⁵³ Isključivo potraživanja; umanjeno za interne odnose

Rizik nenaplativosti prema bonitetu

Kvaliteta kreditnog rizika finansijskih instrumenata navedena je sukladno MSFI-ju 7.36 (c).

	AAA do A- tis. kn	BBB+ do BBB- tis. kn	BB+ i niže tis. kn	Bez ocjene tis. kn
Ukupna izloženost riziku nenaplativosti			3.054.710	166.637
Finansijski instrumenti			3.054.710	166.637
Finansijski instrumenti bez derivativnih finansijskih instrumenata			3.054.710	166.637
Ulaganja koja se drže do dospjeća (HTM)			784.841	
Ulaganja raspoloživa za prodaju (AFS)			2.213.974	146.423
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)				
Depoziti, zajmovi i potraživanja (LAR)			21.511	20.124
kao dio stavke Ostala ulaganja				20.124
Zajmovi i potraživanja (LAR) ⁵⁴			21.511	
Novac u banci			34.385	
Derivativni finansijski instrumenti				

Tablica 73: Kredini rizik. Bonitet

Kreditni rejting finansijskih instrumenata prikazanih u gornjoj tablici je tzv. *composite rejting*. *Composite* rejting je prosjek ocjena kreditnog rizika od strane četiriju agencija za ocjenu kreditnog rizika, a to su Moody's⁵⁵, S&P⁵⁶, Fitch⁵⁷ i DBRS⁵⁸, pri čemu ocjene svih četiriju agencija ulaze ravnopravno u prosjek. *Composite Rating* je konzervativni kreditni rejting, jer se u slučaju kada se ocijenjeni rejting nalazi između dviju kategorija kreditnog rejtinga, automatski dodjeljuje slabiji rejting.

Composite Rating nije raspoloživ ako je obveznica vrednovana samo od strane jedne agencije za ocjenu kreditnog rejtinga. U tom slučaju konzultira se kao druga po redu agencija S&P, kao treća Moody's, zatim Fitch. Finansijski instrumenti bez ocjene su kao takvi i navedeni.

Analiza dospjelih a nenaplaćenih ulaganja i potraživanja

Sukladno MSFI-u 7.36 (c)-(d) ne daje se tabelarni prikaz dospjelih a nenaplaćenih ulaganja i potraživanja za koje još nije izvršeno umanjenje vrijednosti.

Stavke navedene u bilanci za koje nije izvršen ispravak vrijednosti još nisu dospjele a nenaplaćene.

Rizik likvidnosti

Rizikom likvidnosti smatra se rizik nemogućnost podmirenja kratkoročnih ili budućih obveza plaćanja ili mogućnost njihovog podmirenja ali samo pod izmijenjenim uvjetima. Jedan dio rizika likvidnosti čini i opasnost, da se sredstva za refinanciranje u slučaju poteškoća s likvidnošću mogu osigurati samo uz veću kamatnu stopu ili da pojedine oblike imovine nije moguće transformirati u novac bez gubitka.

⁵⁴ Isključivo potraživanja; umanjeno za interne odnose

⁵⁵ Moody's Investors Service, New York

⁵⁶ Standard and Poor's Corporation, New York

⁵⁷ Fitch Ratings, New York i London

⁵⁸ DBRS Ltd. (ranije Dominion Bond Rating Service), Toronto

Društvo upravlja likvidnošću na način da u svakom trenutku ima na raspolaganju dovoljno sredstava da može u roku ispuniti svoje obveze. Središnja riznica dobiva od stručnih odjela podatke na dnevnoj bazi o obavljenim transakcijama koje se odnose na pojedinačnu organizacijsku jedinicu Društva. Finansijskim planiranjem odnosno planom novčanih primitaka i izdataka (*cash flow*) za dugoročno razdoblje u kojem se uzima u obzir kretanje obveza iz osiguranja tako se problemi s likvidnošću mogu izbjegći i prije njihovog nastanka.

Ostvareni prihodi od kapitalnih ulaganja mogu se pretežitim dijelom iskoristiti za ponovno ulaganje.

Finansijski plan za petogodišnje razdoblje u kojem je uzeto u obzir kretanje obveza iz osiguranja ima za cilj izbjegavanje rizika likvidnosti Društva.

Tržišni rizici⁵⁹

Tržišni rizici također imaju važnu ulogu. Oni predstavljaju rizike od gubitka u portfelju vrijednosnih papira koji nastaju kao posljedica promjene cijena na tržištu. Tržišni rizici relevantni za Društvo su u pravilu valutni rizik, rizik promjene kamatne stope i rizik pada cijene dionica.

Rizik promjene kamatne stope

Društvo je ulaganjem u ukamative finansijske instrumente izloženo riziku promjene kamatne stope.

Tablica 74 prikazuje profil kamatonosnih finansijskih instrumenata na dan bilance.

	2017.		2016.	
	S fiksnom kamatom	S promj. kamatom ⁶⁰	S fiksnom kamatom	S promj. kamatom ⁶⁰
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno	3.018.541		2.969.463	
Obveznice	2.998.815		2.947.994	
Ulaganja koja se drže do dospijeća (HTM)	784.841		968.338	
Ulaganja raspoloživa za prodaju (AFS)	2.213.974		1.979.656	
Ulaganja po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FV P/L)				
Depoziti, zajmovi i potraživanja (LAR)	19.726		21.469	
Depoziti	4.495		4.551	
Zajmovi	15.231		16.918	

Tablica 74: Tržišni rizici. Rizik promjene kamatne stope

⁵⁹ Nazivaju se još i cjenovni rizici.

⁶⁰ S promjenjivom kamatom

Valutni rizik

Društvo vrši ulaganja u načelu u valutnoj i po mogućnosti ročnoj usklađenosti s preuzetim obvezama.

	Životna osiguranja				Neživotna osiguranja			
	Aktiva		Pasiva		Aktiva		Pasiva	
	Ukupno	Ulaganja (D) ⁶¹	Ukupno	Tehničke pričuve (C) ⁶¹	Ukupno	Ulaganja (D) ⁶¹	Ukupno	Tehničke pričuve (C) ⁶¹
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2017.								
Ukupno	3.127.550	2.984.224	3.127.550	2.450.087	516.925	382.978	516.925	300.138
HRK	263.792	201.749	384.408		287.694	221.971	461.195	260.605
EUR	2.863.757	2.782.475	2.743.142	2.450.087	229.231	161.007	55.730	39.532
ostale valute								
2016.								
Ukupno	3.075.967	2.935.789	3.075.967	2.382.955	484.828	380.852	484.828	294.511
HRK	272.579	213.214	450.838		267.469	220.455	432.527	254.776
EUR	2.803.387	2.722.575	2.625.129	2.382.955	217.359	160.396	52.301	39.735
ostale valute								

Tablica 75: Tržišni rizici. Valutni rizik

Napomena:

Ulaganja u zemljišta i građevinske objekte iskazuju se isključivo u kunama.

Rizik pada cijene dionice

Kod ulaganja na tržišta dionica rizik se diverzificira putem selekcije vrijednosnih papira specifičnih za pojedinu gospodarsku granu i regiju odnosno putem osnovne selekcije vrijednosnih papira. Osim toga, rizik bi se mogao dodatno smanjiti korištenjem derivativnih finansijskih instrumenata. Društvo nadzire koncentraciju rizika u svom dioničkom portfelju prema regijama.

	2017.	2016.
	tis. kn	tis. kn
Ukupno	115.549	103.617
Republika Hrvatska	184	185
Zemlje članice Europske unije (bez RH)	77.483	70.941
Zemlje izvan Europske unije	37.882	32.490

Tablica 76: Tržišni rizici. Rizik pada cijene dionice

Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire čine udjeli u fondovima, a prikaz obuhvaća zemlje iz kojih dolaze važniji dionički portfelji pojedinih fondova (Tablica 76).

Rizična vrijednost (VaR)

Izloženost investicijskog portfelja nadređenom tržišnom riziku izračunava se na razini koncerna primjenom VaR-metode. Rizična vrijednost pokazatelj je kojim se mjeri maksimalni potencijalni gubitak jedne određene pozicije rizika s određenom vjerojatnošću unutar određenog vremenskog horizonta.

Izračun se vrši na osnovi podataka iz prošlosti i korelacije iz posljednjih pet kalendarskih godina promatrano za razdoblje držanja od jedne godine. Na temelju tih podataka provode se Monte-Carlo-simulacije, kako bi se izmjerila izloženost riziku određenog portfelja.

U izračun su uključeni opcijski poslovi u skladu s kategorizacijom „underlyinga“ na koje su vezani.

⁶¹ Slovo u zagradi odnosi se na oznaku pozicije u shemi Bilance

Tablica 77 prikazuje pokazatelje rizične vrijednosti pri čemu su uzete u obzir različite razine pouzdanosti.

	Razina pouzdanosti	Kamatni rizik	Dionički rizik	Diverzifikacija ⁶²	Ukupno
		tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
2017.					
Niska	95,0%	-155.197	-22.321	25.658	-151.861
Srednja	97,0%	-184.105	-26.683	29.326	-181.462
Visoka / obvezno se primjenjuje	99,5%	-269.262	-39.533	40.132	-268.663
2016.					
Niska	95,0%	-142.609	-20.783	23.993	-139.399
Srednja	97,0%	-171.840	-24.805	27.404	-169.241
Visoka / obvezno se primjenjuje	99,5%	-257.951	-36.652	37.453	-257.150

Tablica 77: Rizična vrijednost

Prikazana rizična vrijednost s razinom pouzdanosti od 99,50% daje statistički izračun tržišnog rizika pri vjerojatnosti nastupa tog rizika jednom u 200 godina.

Operativni rizici

Informacijska tehnologija i sustav računalne obrade podataka

Društvo je kao moderno društvo za osiguranje ovisno o učinkovitom funkcioniranju sustava računalne obrade podataka. Posljedice pogrešaka u poslovanju, programiranju i primjeni sustava računalne obrade podataka moraju se isključiti u najvećoj mogućoj mjeri. To se osigurava prvenstveno implementacijom infrastrukture koja je jedinstvena za cijeli koncern i brigom o sustavu iz središnjice.

U svrhu osiguranja vlastite računalne mreže od štetnih utjecaja izvana na razini koncerna je implementiran kompleksan koncept sigurnosti. Infrastrukturnim poboljšanjem koje je provedeno 2007. godine i rizik od uništenja odnosno neraspoloživosti informacijskog sustava značajno je smanjen. Istovremeno je kroz tehničku doradu postignuto dodatno poboljšanje učinkovitosti.

Radnici

Radnici Društva imaju temeljita stručna znanja stečena kroz naše strukturirane i modularno ustrojene programe edukacije i usavršavanja, te za nas kao društvo za pružanje finansijskih usluga predstavljaju izrazito važan kapital. Kroz veliki broj internih edukacijskih programa u okviru suvremeno organiziranog Odjela za razvoj ljudskih resursa radnicima zaposlenima u prodaji i internim odjelima prenose se znanja specifična za pojedinačno radno mjesto kao i znanja koja nadilaze okvire pojedine struke.

⁶² Učinak diversifikacije definira se kao razlika gubitaka kod promatranja ukupnog portfelja u odnosu na pojedinačno promatranje razreda imovine.

Izvještaj upravitelja matematičke pričuve i ovlaštenog aktuara

Izvještaj upravitelja matematičke pričuve

Izvještaj o ispravnosti obračuna matematike pričuve

Potvrđujem da je matematička pričuva *GRAWE HRVATSKA D.D.* na 31.12.2017. formirana u skladu s preuzetim obvezama Društva i izračunata u skladu s Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za matematičku pričuvu životnih osiguranja i drugih osiguranja za koja se obračunava matematička pričuva Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga.

Izvještaj o ulaganju matematičke pričuve

Potvrđujem da su sredstva matematičke pričuve na 31.12.2017. uložena u skladu s preuzetim obvezama *GRAWE HRVATSKA D.D.* te u skladu s člankom 180. (3) Zakona o osiguranju.

Zagreb, 7. veljače 2018.

Upraviteljica matematičke pričuve

mr. Valentina Car, prof.

Iz izvještaja ovlaštenog aktuara

Mišljenje aktuara o obračunu matematičke pričuve

Potvrđujem da je matematička pričuva *GRAWE HRVATSKA D.D.* na 31.12.2017. obračunata u skladu s važećim propisima i Pravilnikom o Minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za matematičku pričuvu životnih osiguranja i drugih osiguranja za koja se obračunava matematička pričuva te u skladu s načelima struke osiguranja i načelima aktuarske struke.

Bruto iznos matematičke pričuve životnih osiguranja na 31.12.2017. iznosi 2.427.263.568 kuna od čega su 312.266 kuna udio reosiguranja. Bruto iznos matematičke pričuve zdravstvenih osiguranja na 31.12.2017. iznosi 924.314 kuna. Udio reosiguranja u matematičkoj pričuve zdravstvenih osiguranja na 31.12.2017. iznosi 0 kuna.

Bruto iznos posebne pričuve životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja preuzima investicijski rizik na 31.12.2017. iznosi 73.596.886 kuna.

Mišljenje aktuara o obračunu prijenosne premije

Potvrđujem da su prijenosne premije *GRAWE HRVATSKA* na 31.12.2017. obračunate u skladu s Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za obračun pričuva za prijenosne premije, aktima Društva te načelima struke osiguranja i načelima aktuarske struke.

Pričuve za prijenosne premije dopunskih osiguranja uz osiguranje života na dan 31.12.2017. iznose 1.833.841 kuna od čega udio reosiguranja iznosi 195.080 kuna.

Bruto prijenosna premija u ostalim vrstama osiguranja na 31.12.2017. iznosi 63.186.419 kuna od čega su 5.793.957 kuna udio reosiguranja. Od toga na zdravstvena osiguranja za koja se ne obračunava matematička pričuva otpada bruto pričuva za prijenosne premije od 465.220 kuna. Udio reosiguranja iznosi 0 kuna.

Mišljenje aktuara o pričuvama šteta

Potvrđujem da su pričuve šteta *GRAWE HRVATSKA D.D.* na 31.12.2017. izračunate s posebnim oprezom i u skladu s Pravilnikom o Minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun pričuva šteta, aktima Društva te načelima struke osiguranja i načelima aktuarske struke.

Bruto pričuve šteta u skupini neživotnih osiguranja (bez pričuve šteta za nastale, a neprijavljene štete) na 31.12.2017. iznose 177.203.145 kuna. Od toga udio reosiguranja iznosi 49.424.055 kuna. Regresna potraživanja iznose 937.317 kune.

Bruto pričuve šteta u skupini životnih osiguranja (bez pričuva šteta za nastale, a neprijavljene štete) iznose 15.325.318 kuna, od čega su 348.749 kuna udio reosiguranja.

Ukupna pričuva šteta za nastale a neprijavljene štete iznosi u skupini neživotnih osiguranja 58.223.851 kuna (od toga 9.558.069 kuna na teret reosiguravatelja), a u skupini životnih osiguranja 5.664.057 kuna (od toga udio reosiguravatelja 0 kuna).

Zagreb, 7. veljače 2018.

Ovlaštena aktuarka

mr. Valentina Car, prof.

Izvješće neovisnog revizora

dioničarima društva GRAWE Hrvatska d.d., Zagreb

Izvješće o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih godišnjih finansijskih izvještaja Društva GRAWE Hrvatska d.d. („Društvo“) koji obuhvaćaju izvještaj o finansijskom položaju (Bilancu) na dan 31. prosinca 2017. izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (Račun dobiti i gubitka), izvještaj o promjenama kapitala, izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Društva GRAWE Hrvatska d.d. na dan 31. prosinca 2017. godine, njegovu finansijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj Uniji.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima (MRS-evima). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobniije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih finansijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računo-vode (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju godišnjih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i uključuju prepoznate najznačajnije rizike značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed pogreške ili prijevare s najvećim učinkom na našu strategiju revizije, raspored raspoloživih naših resursa i utrošak vremena angažiranog revizijskog tima.

Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formirajućem mišljenju o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Kako se u reviziji bavilo ključnim pitanjima

Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisno društvo GRAWE NEKRETNINE d.o.o.

Vidi bilješke 3 i 35 uz finansijske izvještaje – Podružnice, pridružena društva i zajednički pothvati

Usredotočili smo na ovo područje s obzirom da činjenicu da ulaganje u ovisno društvo GRAWE NEKRETNINE d.o.o., a koje je Društvo steklo krajem 2016. godine, predstavlja značajnu poziciju u bilanci te na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 101.748 tisuća kuna.

Procjena vanjskih i unutarnjih pokazatelja umanjenja uključuje u značajnoj mjeri elemente prosudbe Uprave Društva, ali ne ograničavajući se na procjenu:

- tržišne vrijednosti
- promjena u gospodarskom okruženju
- budućih planova

Izvršili smo vlastitu procjenu pokazatelja umanjenja vrijednosti koji se odnose na ulaganje u ovisno društvo.

Naše procedure uključivale su slijedeće:

- usporedili smo da li iznos ulaganja u ovisno društvo prelazi iznos neto imovine ili tržišne vrijednosti ovisnog društva na promatrani datum.
  - S Upravom smo razgovarali o budućim planovima u pogledu predmetnog ulaganja, kao i o tome postoji li potreba za izradom nove procjene nekretnine koja je u vlasništvu ovisnog društva
  - Usporedili smo prihode, neto rezultat, popunjenost nekretnine i druge relevantne pokazatelje s planiranim rezultatima
  - Također smo razmotrili je li bilo kakvih nepovoljnih promjena na tržištu nekretnina koje bi mogле utjecati na umanjenje vrijednosti udjela
- Utvrđili smo da je Uprava Društva koristila adekvatne prosudbe prilikom formiranja zaključka da ne postoje okolnosti niti pokazatelji umanjenja vrijednosti udjela u ovisnom društvu GRAWE NEKRETNINE d.o.o.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja	Kako se u reviziji bavilo ključnim pitanjima
Okolina informacijske tehnologije (IT)	

Društvo se u svakodnevnom poslovanju u značajnoj mjeri oslanja na učinkovit i neprestani rad IT platforme. IT platforma s mnoštvom automatiziranih procesa i kontrola tijekom unosa, pohranjivanja, prijenosa i korištenja informacija je oslonac mnogim aspektima procesa finansijskog izvještavanja.

Osnovni dio kontrola nad unosom, pohranjivanjem, prijenosom i korištenjem informacija svakako je osigurati postojanje adekvatnog korisničkog pristupa te poštivanja internog protokola upravljanja promjenama sustava. Ti protokoli su relevantni s obzirom da osiguravaju ovlašteni pristup i promjene IT sustava i povezanih podataka na odgovarajući način.

Pouzdanost računovodstveno-relevantnih informacijskih sustava je ključni i nezaobilazni čimbenik u osiguravanju potpunosti i točnosti obrađenih i objavljenih podataka.

Usredotočili smo na ovo područje s obzirom na značaj IT okoline za cijelokupno poslovanje Društva.

Naše procedure uključivale su sljedeće:

- stekli smo razumijevanje te smo ocijenili ukupnu IT kontrolnu okolinu kao i ključne kontrole nad pristupom i promjenama sustava i podataka.
- S obzirom da revizijske procedure nad IT sustavima i aplikacijskim kontrolama neosporno zahtijevaju posebna znanja i stručnost, iz tog smo razloga u reviziju uključili stručnjake za IT reviziju.
- Provedene procedure IT revizora obuhvaćale su testiranje učinkovitosti kontrola nad pravima pristupa te potvrđivanje da su samo ovlašteni korisnici imali mogućnost unosa ili izmjene korisničkih računa u određenim IT aplikacijama.
- S Upravom smo razgovarali o poduzetim aktivnostima vezanim uz usklađenje sa zahtjevima nove regulative GDPR. Također smo pregledali i dostupne zapisnike sa sastanaka Uprave na kojima je diskutirano o stanju informacijskog sustava.

Ostale informacije u godišnjem izvješću

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje finansijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim finansijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg izvješća neovisnog revizora pod naslovom Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim finansijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtjeva da izvjestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo ništa za izvjestiti.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj Uniji i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovalo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRS-evima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRS-evima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakcije na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenošći korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i održavaju li godišnji finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima

Izvješće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 537/2014

1. Na dan 13. ožujka 2017. godine, imenovani smo odlukom društva Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft, Austrija na 24. Sjednici Glavne skupštine, a na prijedlog Revizorskog odbora Društva GRAWE Hrvatska d.d. da obavimo reviziju godišnjih finansijskih izvještaja za 2017. godinu.
2. Na datum ovog izvješća neprekinuto smo angažirani u obavljanju zakonskih revizija Društva od revizije godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2014. godinu do revizije godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2017. godinu, što ukupno iznosi četiri (4) godine.
3. Osim pitanja koja smo u našem izvješću neovisnog revizora naveli kao ključna revizijska pitanja unutar podnaslova Izvješće o reviziji godišnjih finansijskih izvještaja nemamo nešto za izvjestiti u vezi s točkom (c) članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.
4. Našom zakonskom revizijom godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2017. godinu sposobni smo otkriti nepravilnosti, uključujući i prijevaru sukladno Odjeljku 225, Reagiranje na nepoštivanje zakona i regulativa IESBA Kodeksa koji od nas zahtijeva da pri obavljanju revizijskog angažmana sagledamo je li Društvo poštivalo zakone i regulative za koje je opće priznato da imaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njihovim godišnjim finansijskim izvještajima, kao i druge zakone i regulative koji nemaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim godišnjim finansijskim izvještajima, ali poštivanje kojih može biti ključno za operativne aspekte poslovanja Društva, njegovu sposobnost da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem ili da izbjegne značajne kazne.

Osim u slučaju kada najdemo na, ili saznamo za, nepoštivanje nekog od prethodno navedenih zakona ili regulativa koje je očigledno bezznačajno, prema našoj prosudbi njegovog sadržaja i njegovog utjecaja, finansijskog ili drugačijeg, za Društvo, njegove dionike i širu javnost, dužni smo o tome obavijestiti Društvo i tražiti da istraži taj slučaj i poduzme primjerene mjere za rješavanje nepravilnosti te za sprečavanje ponovnog pojavljivanja tih nepravilnosti u budućnosti. Ako Društvo sa stanjem na datum revidirane bilance ne ispravi nepravilnosti temeljem kojih su nastali pogrešni prikazi u revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima koji su kumulativno jednaki ili veći od iznosa značajnosti za finansijske izvještaje kao cjelinu od nas se zahtijeva da modifirciramo naše mišljenje u izvješću neovisnog revizora.

U reviziji godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2017. godinu odredili smo značajnost za finansijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 10.900.000 kuna koji predstavlja približno 0,3% od ukupne imovine Društva za 2017. godinu. S obzirom da je interes vlasnika, osim zarade i širenja poslovanja, vezan za imovinu društva, kao osnovu za izračun materijalnosti odabrali smo ukupnu imovinu, a ujedno se radi i o općeprihvaćenom mjerilu.

5. Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.
6. Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2017. godinu i datuma ovog izvješća nismo Društvu i/ili njegovom matičnom društvu unutar EU pružali zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom finansijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za finansijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo.

Izvješće temeljem zahtjeva iz Zakona o računovodstvu

1. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u priloženom izvješću poslovodstva Društva za 2017. godinu usklađene su s priloženim godišnjim finansijskim izvještajima Društva za 2017. godinu.
2. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, priloženo izvješće poslovodstva Društva za 2017. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.
3. Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u izvješću poslovodstva Društva.
4. Sukladno Pravilniku Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga o obliku i sadržaju finansijskih izvještaja društava za osiguranje i reosiguranje (NN 37/16 „Pravilnik“), a temeljeno na odredbama Zakona o osiguranju koje definiraju finansijsko izvještavanje, Uprava Društva je pripremila obrasce pod nazivom Izvještaj o finansijskom položaju Društva na dan 31. prosinca 2017., Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o promjenama kapitala i Izvještaj o novčanom toku Društva za godinu koja je tada završila. Uprava Društva je odgovorna za pripremu tih obrasaca, te oni ne predstavljaju sastavni dio ovih finansijskih izvještaja, već sadrže informacije koje zahtijeva Pravilnik. Finansijske informacije u obrascima temelje se na finansijskim izvještajima Društva pripremljenima u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, te su prilagođene odredbama Pravilnika.

Zagreb, 5. ožujka 2018.

Grant Thornton revizija d.o.o.

Mag. Marco Egger
direktor

Vedran Miloš, univ. spec. oec.
ovlašteni revizor

Izjava Uprave

Potvrđujemo prema našim najboljim saznanjima da godišnji finansijski izvještaji *GRAWE HRVATSKA D.D.*, sastavljeni sukladno važećim propisima, prikazuju istinito finansijski položaj, rezultate poslovanja i novčane tokove Društva, da Izvještaj Uprave prikazuje razvoj i rezultate poslovanja i položaj Društva na takav način da iz njega proizlazi istinit prikaz finansijskog položaja, rezultata poslovanja i novčanih tokova Društva, te da opisuje značajne rizike i neizvjesnosti kojima je Društvo izloženo.

Zagreb, veljača 2018.

Uprava

Igor Pureta, mag. ing., MBA
predsjednik Uprave

mr.sc. Adriana Tomić, dipl.oec
članica Uprave

Nataša Kapetanović, dipl. ing.
članica Uprave

Popis kratica, slika i tablica

Kratice

AFS	available for sale (raspoloživo za prodaju)
FV P/L.....	fair value through profit and loss (po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka)
HTM	held to maturity (koji se drži do dospijeća)
IBNR	incurred, but not reported (nastale, a neprijavljene štete)
LAR.....	loans and receivables (zajmovi i potraživanja)
LAT	liability adequacy test (test adekvatnosti obveza)
MRS	Međunarodni računovodstveni standardi
MSFI.....	Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja
RBNS	reported, but not settled (prijavljene, ali još neriješene štete)
URR	unexpired risk reserve (pričuva za neistekle rizike)

Slike

Slika 1: Tržišni udjeli na tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj (ukupna premija).....	11
Slika 2: Tržišni udjeli 2017. u životnim osiguranjima.....	11
Slika 3: Tržišni udjeli 2017. u neživotnim osiguranjima.....	12

Tablice

Tablica 1: Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj i Grawe Hrvatska d.d. (zaračunata bruto premija) .	10
Tablica 2: Zaračunata bruto premija i zarađena bruto premija (s uračunatim ispravkom vrijednosti premije osiguranja i promjenom bruto pričuva prijenosnih premija); podskupine osiguranja prema internoj podjeli.....	12
Tablica 3: Broj ugovora o osiguranju; podskupine osiguranja prema internoj podjeli	13
Tablica 4: Izdaci za osigurane slučajeve. Podskupine osiguranja prema internoj podjeli.....	13
Tablica 5: Saldo iz poslova reosiguranja.....	13
Tablica 6: Izdaci za obavljanje djelatnosti	14
Tablica 7: Pričuve za još nedodijeljene udjele u dobiti (dobit za sljedeću godinu i buduća razdoblja)	14
Tablica 8: Tehničke pričuve, neto.....	15
Tablica 9: Dobit i prijedlog Uprave o upotrebi dobiti.....	15
Tablica 10: Reklasifikacija prethodno objavljenih iznosa.....	30
Tablica 11: Zemljišta i građevinski objekti koji služe za provođenje djelatnosti (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost).....	46
Tablica 12: Zemljišta i građevinski objekti koji služe za provođenje djelatnosti (kretanje)	46
Tablica 13: Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za provođenje djelatnosti (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost).....	46
Tablica 14: Zemljišta i građevinski objekti koji ne služe za provođenje djelatnosti (kretanje)	46
Tablica 15: Financijska imovina koja se drži do dospijeća (knjigovodstvena vrijednost i tržišna vrijednost)	47
Tablica 16: Financijska imovina koja se drži do dospijeća (kretanje)	47
Tablica 17: Financijska imovina raspoloživa za prodaju.....	47
Tablica 18: Financijska imovina raspoloživa za prodaju (kretanje)	48
Tablica 19: Zajmovi i potraživanja (pod Financijska imovina)	48
Tablica 20: Zajmovi i potraživanja (pod Financijska imovina) (kretanje)	48
Tablica 21: Depoziti kod kreditnih institucija (rokovi dospijeća)	48
Tablica 22: Zajmovi (rokovi dospijeća)	49
Tablica 23: Reklasifikacija financijskih instrumenata	50
Tablica 24: Potraživanja	53
Tablica 25: Potraživanja (rokovi dospijeća).....	53
Tablica 26: Novac u banci i blagajni	54
Tablica 27: Isplata dobiti (dividendi) u izvještajnom razdoblju (od dobiti prethodnog obračunskog razdoblja).....	55
Tablica 28: Zarada po dionici.....	55
Tablica 29: Tehničke pričuve (osim Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugavaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja)	56
Tablica 30: Matematička pričuva životnih osiguranja (kretanje)	57
Tablica 31: Pričuve šteta. Životna osiguranja (kretanje)	57
Tablica 32: Pričuva za još neriješene štete. Neživotna osiguranja (kretanje)	58

Tablica 33: Posebne pričuve za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja	58
Tablica 34: Ostale obveze	59
Tablica 35: Položeni instrumenti osiguranja za obveze i potencijalne obveze	60
Tablica 36: Instrumenti osiguranja za potraživanja i potencijalna potraživanja	60
Tablica 37: Zarađene premije. Pregled	61
Tablica 38: Zarađene premije. Životna osiguranja	61
Tablica 39: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Premije za pojedinačne i za grupne ugovore.....	62
Tablica 40: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Jednokratno i obročno plaćanje premije.....	62
Tablica 41: Klasifikacija premije životnih osiguranja. Premije za ugovore sa i bez sudjelovanja osiguranika u dobiti	62
Tablica 42: Zarađene premije. Neživotna osiguranja	63
Tablica 43: Prihodi od ulaganja. Pregled	64
Tablica 44: Prihodi od ulaganja u finansijske instrumente i prihodi od ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Analitički prikaz.	64
Tablica 45: Ostali prihodi od ulaganja. Analitički prikaz	65
Tablica 46: Troškovi ulaganja. Pregled	65
Tablica 47: Troškovi ulaganja u finansijske instrumente i troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti. Analitički prikaz.....	66
Tablica 48: Ostali troškovi ulaganja. Analitički prikaz.....	66
Tablica 49: Finansijski rezultat ulaganja u finansijske instrumente i zemljišta i građevinske objekte koji ne služe za obavljanje djelatnosti.....	67
Tablica 50: Finansijski rezultat ulaganja matematičke pričuve	67
Tablica 51: Izdaci za osigurane slučajeve. Pregled	68
Tablica 52: Izdaci za osigurane slučajeve. Životna osiguranja	68
Tablica 53: Izdaci za osigurane slučajeve. Neživotna osiguranja.....	69
Tablica 54: Promjena matematičke pričuve i ostalih tehničkih pričuva	70
Tablica 55: Udio promjena deviznog tečaja u povećanju matematičke pričuve osiguranja	70
Tablica 56: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Pregled	72
Tablica 57: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Životna osiguranja.....	72
Tablica 58: Izdaci za obavljanje djelatnosti. Neživotna osiguranja.....	73
Tablica 59: Plaće, porezi i doprinosi iz i na plaće.....	74
Tablica 60: Naknade za usluge savjetovanja i reviziju godišnjih finansijskih izvještaja od strane revizorskog društva	74
Tablica 61: Kvota šteta, kvota troškova i kombinirana kvota. Na bazi bruto iznosa	75
Tablica 62: Ostali osiguravateljno-tehnički prihodi	75
Tablica 63: Trošak poreza na dobit.....	76
Tablica 64: Otvorena potraživanja, obveze na dan bilance i rashodi i prihodi iz transakcija s povezanim društвima u izvještajnoj godini.....	78
Tablica 65: Obveze po osnovi poslova reosiguranja s povezanim društвima (kretanje).....	79
Tablica 66: Rashodi i prihodi iz transakcija po osnovi poslova reosiguranja s povezanim društвima u izvještajnoj godini	79
Tablica 67: Otvorena potraživanja, obveze na dan bilance i rashodi i prihodi iz transakcija s povezanim osobama u izvještajnoj godini	80
Tablica 68: Imovina za pokriće matematičke pričuve i traženo pokriće	82
Tablica 69: Imovina za pokriće matematičke pričuve i traženo pokriće. Ročna usklađenost	82
Tablica 70: Imovina za pokriće tehničkih pričuva osim matematičke pričuve i traženo pokriće	83

Tablica 71: Imovina za pokriće tehničkih pričuva osim matematičke pričuve i traženo pokriće. Ročna usklađenost	83
Tablica 72: Kreditni rizik. Ukupna izloženost riziku nenaplativosti	88
Tablica 73: Kredini rizik. Bonitet.....	89
Tablica 74: Tržišni rizici. Rizik promjene kamatne stope.....	90
Tablica 75: Tržišni rizici. Valutni rizik.....	91
Tablica 76: Tržišni rizici. Rizik pada cijene dionice	91
Tablica 77: Rizična vrijednost	92

